HLAS NÁRODA

"Vy representujete ve svobodném světě vlast. Vlast potřebuje lásku a pomoc. Buďte svorni! Jen svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BERAN
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

TEL.: 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči a novin v Americe žádá osobní oběti a nadšené spolupráce každého z nás.

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623 **Roč. (Vol.) II. — Číslo 25. a 26.** **Sobota (Saturday) 18. a 25. června (June) 1977** Cena 50 centů

V ČESKOSLOVENSKU A V PRAZE MAJÍ OPĚT KARDINÁLA

Dr. Ludvik Nemec:

Řím, 2. 6. 1977 — Papež Pavel VI. jmenoval Františka Tomáška, apoštolského administrátora pražské arcidiecése kardinálem dne 2. června 1977 s poznámkou, že biskup Tomášek byl jmenován kardinálem **in pectore** již minulého roku. Jmenování bylo však oznámeno veřejně až nyní, poněvadž církevně-politické poměry se v Československu o něco málo zlepšily — aspoň v oficiálním vyjednávání.

Monsignor František Tomášek byl jmenován titulárním biskupem v Butien 12. října 1949 a přidělen jako světící biskup arcibiskupovi z Olomouce Josefu Matochovi. Do té doby byl profesorem pedagogiky a katechetiky na theologické fakultě v Olomouci. Komunistickou československou vládou nebyl ale za biskupa uznán, poněvadž papež Pius XII. použil svého práva jmenovati biskupy bez předcházejícího souhlasu československé vlády. Papež chtěl tímto ukázati, že církev katolická nemíní trpěti nezákonné zasahování státu do věcí církevních. **Modus vivendi** z r. 1928 nebyl tímto porušen. Později byl biskup Tomášek — na rozdíl od biskupa Kajetána Matouška, čsl. vládou aspoň trpěn, ovšem ne jako biskup, ale jako obvčejný kněz, poněvadž byl po propuštění z vězení jmenován administrátorem moravské fary v Hrůzové.

Když arcibiskup Josef Beran byl několikrát tlačen čsl. vládou k resignaci, vždycky to odmítl z obav, že komunisté by jeho resignace zneužili k lživému tvrzení, že pražský arcibiskup Beran souhlasí s postojem "Sdružení mírových kněží", (t.j. s Plojharem a spol.), a že odstupuje proto, aby nebyl překážkou k smírnému vyřešení napjatých vztahů mezi církví a státem.

Když pak v r. 1963 vyvinula pražská rudá vláda na arcibiskupa Berana zvlášť tvrdý nátlak a poslala k němu dokonce i ministra vnitra s naléhavou žádostí o Beranovu rezignaci, arcibiskup Beran žádal o přímé spojení s papežem. Arcibiskup Casaroli pak odeslal Beranovi jednoznačnou odpověď Říma: Papež si nepřeje, abyste resignoval jako arcibiskup pražský. Důvodem toho bylo, že tehdy byla pražská arcidiecéze spravována p. Antonínem Stehlíkem, který byl ustanoven vládou za kapitulního vikáře. V lednu 1965, kdy byl arcibiskup pražský Josef Beran jmenován kardinálem, byl v důsledku vyjednávání Vatikánu s Prahou, P. Stehlík vyměněn a biskup František Tomášek byl papežem ustanoven apoštolským administrátorem pražské arcidiecése. Kardinál Beran s tím souhlasil a byl spokojen v tom smyslu a vědomí, že správa arcidiecése je v rukou platně konsekrovaného a Vatikánem uznaného biskupa Tomáška.

Biskup Tomášek — jako nový administrátor pražské arcidiecéze měl velmi svízelnou situaci. Komunisté v naději, že Vatikán s nimi bude vyjednávat dál a učiní jim ústupky, jaké by si přáli, dovolili dokonce panu biskupu Tomáškovi cestu do Říma na 2. zasedání Vatikánského sněmu a tak nemohli nakonec zamezit setkání Otce biskupa Tomáška s kardinálem Beranem, kterého poslali do exilu. Od té doby pověřuje sv. Otec njd. Otce biskupa Tomáška různými úkoly ve vatikánských t.zv. ministerstvech (kongregacích). Po sovětské okupaci Československa v srpnu 1968 by se býval Husákův režim rád zbavil i biskupa Tomáška, ale nakonec se smířili i s jeho uzdravením po těžké nemoci a "trpí" jej, protože ví, že požívá naprosté důvěry u papeže a mezinárodně i vnitropoliticky si dnes už nemohou dovolit nový otevřený boj s katolickou církví.

Biskup Tomášek je velmi trpělivý a prozíravý. Z větší části jest to výsledkem jeho úsilí, že v Československu se málo plodná vyjednávání mezi Vatikánem a vládou nepřerušila.

Dnes 75letý biskup Tomášek, rodem z Moravy byl vždy a za všech okolností věrným církvi, vlasti a národu. Jeho jmenování kardinálem je přijímáno všeobecně jako náznak naděje lepšího dorozumění mezi církví a státem. Hlavně je to však důkaz papežova uznání za jeho veliké zásluhy pevné vytrvalosti a věrnosti církvi.

My všichni se radujeme z jeho povýšení a přejeme mu hojnost zdraví, Boží pomoci v jeho těžké situaci a Božího požehnání.

* * *

Kolik kardinálů měly dosud naše země?

Při této příležitosti bych rád přehlédl kolik měla dosud Praha a Olomouc kardinálů? Vcelku bylo v Čechách 9 kardinálů a na Moravě 13. V historické posloupnosti to byli: **V Čechách:** Jan Očko z Vlašimě (1364—1378), Arnošt Harrach (1623—1667), Bedřich Schwarzenberg (1850—1885), Fr. Schönborn (1885—1899), Lev Skrbenský (1899—1916), Karel Kašpar (1935—1941), Josef Beran (1946—1969), Štěpán Trochta (1946—1974) v Litoměřicích a nyní František Tomášek (1965—). Na **Moravě:** Když počítáme dva římské kardinály-administrátory, byli to: Jan Železný (1418—1430), Ardicino de la Porta (1489—1493), Jan Borgia (1493—1497), Frant. z Dietrichštejna (1599—1636), Volfgang Hanibal Schrattenbach (1711—1738), Ferdinand Troyer (1745—1758), Antonín Theodor Colloredo-Waldsee (1778—1811), Maria Tadeáš Trautmannsdorf (1811—1819), Rudolf Jan (1819—1831), Maximilian Josef Someran-Beeckh (1837—1853), Bedřich Fürstenberg (1853—1892), František Sáleský Bauer (1904—1915), Lev Skrbenský (1916—1920).

* * *

Tuto informaci mi poskytl dr. František Hradil z Denveru, Colo. na základě zpráv moravského církevního historika dr. profesora Bohumila Zlámala, známého církevního dějepisce. Pokud se týče dějin o poměrech církevně-státních v Československu, ve kterých byl hodně zapojen také náš pan nový kardinál Tomášek, čtenář má k disposici si pročíst knihu prof. L. Němce: **Church and State in Czechoslovakia** (New York, 1965), a nebo jeho studie "The Communist Ecclesiology during the Church-State relationship in Czechoslovakia, 1945—67"; **Proceedings of the American Philosophical Society** (vol. 112, No. 4 — August 1968, p. p. 245—276) a mnoho jeho jiných studií.

ENGLISH SECTION INSIDE

Jeho Eminence František kardinál Tomášek.

Obrázek vlevo je z roku 1973, kdy o svátku sv. Václava ukončil Otec biskup František Tomášek oslavy Millenia pražského biskupství slavnou liturgií, při níž vykuřuje kadidlem lebku sv. Václava, která byla toho dne vystavena k uctívání věřícím Pražanům.

Sloupek informací

K POKUSU O PŘEVRAT V ANGOLE, Z NEKLIDNÉHO POLSKA A K NÁVRHU SOVĚTSKÉ ÚSTAVY

Pro státy, které pochod dějin odsoudil k "budování socialismu" komunistického ražení je příznačné, že jejich vlády dříve nebo později narazí na "reakci" (— zpravidla se říká, že byla podporována z "imperialistického" zahraničí —), jež se údajně pokusila zvrátit chod věcí a musí tedy být zlikvidována. Historie Sovětského svazu a poválečný vývoj v satelitních státech východního bloku je plný názorných příkladů, k nimž samozřejmě patří i československý: vzpomeňme si na únorový převrat z roku 1948, k němuž dal popud údajný "pokus reakce o puč", a na následující politické čistky, které vyvrcholily v prosinci 1952 popravou bývalého generálního tajemníka komunistické strany Rudolfa Slánského.

V minulých týdnech jsme byli svědky, že popsaný "vzor" na potírání "reakce" platí i pro Afriku. V pátek 27. května došlo v Luandě, hlavním městě Angoly k "podvratným akcím angolských frakcionářů". O den později o tom hovořil v rozhlase prezident Angolské lidové republiky Agostinho Neto. Zdůraznil — říká úřední zpráva, že "tito lidé odmítli kvůli svým osobním ambicím respektovat politickou linii ústředního výboru Lidového hnutí za osvobození Angoly, která zajišťuje politickou jednotu".

Při těchto prý "vyprovokovaných nepokojích" zahynuli členové ústředního výboru "Hnutí", generálního štábu a Revoluční rady Silva Mungungu, Verissimo de la Costa, Saidi Vieira Dias Mingas "a řada dalších vedoucích představitelů". Neto neřekl — nebo přesněji, ze zprávy o jeho projevu to nevyplývá — ku které straně jmenovaní patřili. Zato nadmíru jasně prohlásil, že "na ty, kdo zahájili boj proti Hnutí, se nebudou brát žádné ohledy" — což napovídá nejtvrdší, hrdelní tresty. Prezident Angoly zakončil svůj projev tím, že "zdůraznil odhodlání angolského lidu jít cestou budování socialistické společnosti, schválenou Lidovým hnutím za osvobození Angoly a klást odpor jakýmkoli novým manévrům reakce a mezinárodního imperialismu".

V pondělí 30. května promluvil Agostinho Neto znovu. Události z pátku předcházejícího týdne označil za "pokus o státní převrat" a oznámil, že v "souvislosti s pokusem o puč" bylo v Angole zatčeno "přes 100 osob, mezi nimi i někteří vedoucí činitelé Lidového hnutí". Do protistátní činnosti byli prý zapojeni i komisaři některých provincií. Politická čistka je tedy v Angole v plném proudu.

Je jistě zajímavé, že angolský prezident považoval za nutné "rozhodně odmítnout lživá tvrzení západní propagandy, podle nichž se represálií zúčastnili Kubánci. Kubánci jdou s námi — řekl — a mezi námi nejsou žádné rozpory".

Do jaké míry se mu může věřit, to se zpoza psacího stolu v Ciceru, Illinois těžko posuzuje...

□

NEKLID V POLSKU

Loni v červnu došlo v Polsku k vážným nepokojům, které vyvolalo drastické zvýšení cen některých základních druhů potravin a spotřebního zboží (H.N. 24. 7.). Zvlášť silné byly demonstrace v městech Radom a Ursus, kde občané napadli sekretariáty komunistické strany. Polská vláda se rozhodla pro dočasný ústup, zmírnila cenové opatření — ale zároveň tvrdě postihla účastníky demonstrací. Řada z nich byla odsouzena k těžkým trestům na svobodě. Podle oficiální verze "za závažné trestné činy kriminální povahy".

Našlo se mnoho lidí — zvláště mezi intelektuály a studenty — kteří tento postup vládních orgánů neschvalovali. V září minulého roku ustavili takzvaný "Výbor pro obranu dělníků", který si uložil dva cíle: jednak podporovat rodiny uvězněných, jednak prosazovat dodržování občanských práv v duchu Helsinských dohod. Členové "Výboru" vyzvali Sejm (parlament), aby nařídil přezkoumání událostí v Radomi a Ursusu, a soudní řízení, provedená pak státními orgány. Na univerzitách ve Varšavě, na katolické v Lublinu a na krakovské sebrali studenti přes tisíc podpisů, podporujících tento požadavek.

K nejaktivnějším pracovníkům "Výboru" patřil 23letý krakovský student filologie Stanislaw Pyjas. V polovině dubna napsal státnímu prokurátorovi dopis, ve kterém mu oznámil, že dostává anonymní dopisy, v nichž se mu vyhrožuje smrtí. Citoval jednu větu z jednoho takového dopisu: "Zničení takových lidí jako jsi ty je toho času nejdůležitější úkol." Dva týdny později byl student Pyjas nalezen ve svém bytě v Krakově, Szewska 7 mrtev, s těžkými pohmožděninami, s rozbitou hlavou... Vládní komunistický tisk si pospíšil s hlášením, že šlo o "tragickou nehodu", že Pyjas byl prý opilý. Krakovští studenti nešli dne 8. května na tradiční slavnost "Juvenalií", ale shromáždili se s černými prapory před domem zavražděného — tak se totiž o případu soudí.

Jeden z členů polského Výboru pro obranu dělníků, Jacek Kuroň měl možnost hovořit onen víkend telefonicky s pařížským časopisem "Rouge". Řekl prý: "Partajní špička komunistů rozhodla jít proti nám fyzickým násilím, chtějí nás rozbít." O den později byl zatčen a s ním dalších šest členů Výboru, a ve dnech 18. a 19. května bylo policejně zajištěno jeho dalších 16 spolupracovníků, mezi nimi v západní Evropě známý spisovatel Adam Michnik. —

Závěrem zpráva Čs. tiskové kanceláře, datovaná ve Varšavě dne 27. května:

"Polské listy TRIBUNA LUDU a ZYCIE WARSZAWY uveřejnily komentáře k tzv. hladovce, kterou v jednom z varšavských kostelů zahájilo několik osob. TRIBUNA LUDU poukazuje na to, že účastníci této provokační akce jsou lidé, kteří se vytrvale pokoušejí kalit politické ovzduší v zemi. Žene je k tomu chorobná touha po pochybné slávě. Účastníci hladovky žádají propuštění osob, které byly za trestné činy při loňských červnových událostech v Radomi a Ursusu odsouzeny a jsou nyní ve vězení, a propuštění zadržených organizátorů nedávné nezdařené provokace v Krakově."

Posuď sám, milý čtenáři, jestli hladovka může být jen "takzvaná", jestli při ní jde o "provokační akci" s cílem "pochybné slávy" — anebo zda jde o odhodlání dát za občanská práva a svobodu i to poslední!

□

BREŽNĚVOVA ÚSTAVA PRO SSSR

Leonida Brežněva, generálního tajemníka komunistické strany Sovětského svazu posedla touha dostat se do dějin ještě jinak, než třeba jako usurpátor Československa v roce 1968, kdy jeho hlas v mocném kremelském "politbyru" rozhodl o okupaci ČSR. Dne 4. června otiskly všechny sovětské noviny návrh nové ústavy, konstituce Sovětského svazu, který prý byl vypracován pod jeho vedením; je nyní předložen k "celonárodní diskusi" a bude v předvečer 60. výročí "Velké říjnové revoluce" (— převzetí moci v Rusku bolševiky —) vyhlášen jako nový základní zákon státu.

Trošku historie. Půjde za těch 60 roků již o čtvrtou ústavu. První se v roce 1918 týkala jen Ruské sovětské federativní republiky a uzákonila "vznik státu diktatury proletariátu". Druhá z roku 1924 zaznamenala "spojení několika sovětských republik v dobrovolný svazek rovnoprávných členů prvního socialistického státu světa" — jak psáno v komunistických pramenech. Pod třetí ústavu z prosince 1936 se podepsal J. V. Stalin. Vzpomínám si, že před několika lety jsem četl posudek amerického odborníka o této "stalinské" ústavě. Označil ji za "nejdemokratičtější na světě" — podle slov!

Skutečnost vypadala jinak, jak ostatně si neodpustil poznamenat sám Brežněv, když 24. května t.r. předkládal ústřednímu výboru sovětské partaje svůj návrh: "Víme, soudruzi (—říkají zprávy o jeho projevu —), že po přijetí této ústavy docházelo k porušování socialistické demokracie a leninských norem stranického života." Atakdále v narážce na politické procesy třicátých let a ostatní zvůle diktátora Stalina.

Co předkládá Brežněv?

Návrh ústavy jsem nečetl, opírám se o rozbory těch, kdo tu možnost měli. Shodují se skoro vesměs, že nový základní zákon SSSR je "ušit" na osobu navrhovatele. Tak se například nově zřizuje úřad "zástupce předsedy Nejvyššího sovětu", to je hlavy sovětského státu. Předpokládá se, že po odstranění Nikolaje V. Podgorného (H.N. 4. června) se předsedou stane Brežněv, který bude i vedoucím nově ustaveného orgánu "Rady bezpečnosti státu". Napříště má být zesílena odpovědnost ústřední vlády vůči Nejvyššímu sovětu, který je složením podobný našemu Domu representantů a Senátu — v sovětských poměrech to znamená oslabení pozice ministerského předsedy Kosygina, dalšího z dosud vládnoucí "trojky".

Návrh ústavy - konstituce "zajišťuje" práva svobody slova, svobody shromažďování, tvůrčích svobod, právo kritiky a ochrany před pronásledováním za kritiku atd. atp. — jenže všude je doložka, že se tak musí dít "v souladu se zájmy pracujících v duchu výstavby socialismu... s cíly komunismu". Takže všechny ty krásné přísliby nové ústavy můžeme předem odepsat, nebot' jde zase jen o slova, která si příslušní funkcionáři režimu budou přísluš*ně vykládat ku svému prospěchu.* — Brežněv, pravda, nevraždí jako to dělával Stalin. Avšak zabíjet svobody bude právě tak jako jeho předchůdce.

J. Netík

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ:

"VELEHRAD", českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE., Chicago, Ill. 60623

Telefon: 762-2044

ŘÍDÍ: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: v USA $15.00

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich obsahem ztotožňovat. — Zaslané rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

June 18 & 25, 1977 — Vol. II., No. 25 & 26.

PAUL'S BODY SHOP

5234 West Cermak Road
Cicero, Illinois 60650
Volejte 656-4477
Ptejte se na
p. PAVLA SVAČINU

COLUMBIA FEDERAL SAVINGS

9101-09 West Cermak Road ● North Riverside, Ill. 60546
A DIVISION OF
LINCOLN FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF BERWYN
Vklady pojištěny do $40,000.00 F.S.L.I.C.
Předměstský telefon 447-7500 Mildred R. Janda, president

PŘI KOUPI A PRODEJI MAJETKU
VÁM NEJLÉPE POMŮŽE A PORADÍ
MARUŠKA ŠMELHAUSOVÁ
u FIRMY PAV-HANSON REALTY, INC
6608 WEST CERMAK ROAD, BERWYN
SPOLEHLIVÁ SLUŽBA A
MNOHOLETÁ ZKUŠENOST
Též služby PŘEKLADATELSKÉ
u soudu, doklady, formuláře
(Zejména Americké Občanství)
VOLEJTE: 795-7100

V minulém čísle Hlasu Národa jsme přinesli od dp. Ludvíka Němce podrobný program římské kanonisace svatého Jana Nepomuka Neumann z Prachatic, která bude už tuto neděli. Jak jste se dočetli, budou v tyto slavné památné dny slouženy mše svaté ve všech čtyřech hlavních římských bazilikách (sv. Petra, sv. Pavla, sv. Jana v Lateráně a Panny Marie Větší).

Dnes vám přinášíme jejich obrázky s trochou historie o jejich vzniku, abyste — spojeni s námi v duchu a modlitbou — (a teď dokonce i pohledem na ně) — mohli být na těchto posvátných místech v Římě "s námi".

NÁMĚSTÍ SV. PETRA — Piazza di S. Pietro je největší Římské náměstí, jež je uzavřeno ze dvou stran elipsovitou kolonádou postavenou na příkaz papeže Alexandra VII. známým italským stavitelem Berninim. Tvar kolonády nám připomíná otevřenou náruč, kterou sídlo křesťanství vítá všechny poutníky a příchozí. Mezi vnějšími dvěma pilíři kolonády probíhá myšlená čára tvořící hranici Vatikánského státu. Uprostřed náměstí se tyčí egyptský obelisk, který stával v zahradách Neronových, kde byl v roce 67 sv. Petr ukřižován. V roce 1586 na příkaz papeže Sixta V. byl obelisk vztyčen uprostřed náměstí, aby všem připomínal Petrovo mučednictví. Až do 16. století stávala na náměstí sv. Petra starokřesťanská bazilika, postavená císařem Konstantinem Velikým kolem roku 326 nad místem, kde byl pohřben sv. Petr. Během staletí utrpěla bazilika veliké škody, a tak papež Mikuláš V. (1447—1455) se rozhodl k její přestavbě. Avšak práce pod vedením architekta B. Rosellina byla brzy zastavena a s novou přestavbou se začalo až teprve za papeže Julia II., který 18. dubna 1506 položil a posvětil základní záklen nynějšího svatopetrského velechrámu. Trvalo to však celých 120 let, než byla nová bazilika 18. listopadu 1626 papežem Urbanem VIII. slavnostně posvěcena. Během těchto 120 let vystřídala se ve vedení stavby celá řada velmi významných architektů. Po Rosellinovi přišel Bramante, na začátku 16. stol. převzal vedení stavby mladičký Rafael Sanzio, po něm přišel Peruzzi a následoval jej stavitel Sangallo; později převzal tento úkol stařičký Michelangelo. Bohužel, ani on se nedočkal dokončení díla. Dnešní svatopetrský chrám byl dokončen až teprve r. 1626 (šest let po naší bitvě na Bílé Hoře) — za vedení architekta Vignola a Giacomo dela Porta. — Na tomto svatopetrském náměstí bude v neděli 19. června prohlášen Jan Nep. Neumann za svatého, a v neděli 26. června tam bude pak ještě kanonisační oslava pro 26 národních skupin z USA, kterou povede filadelfský arcibiskup a kardinál Krol.

KAREL ČAPEK:

V BOŽÍ DLANI

Vždycky se říká: Když někam jedete, naučte se tamnímu jazyku, abyste líp pronikli duši lidu, a kdesi cosi. Nuže, v takovém případě proniknete duši lidu asi tak, jako kdybyste jeli do Nového Bydžova; rozumíte všem hloupostem, které si lidé říkají, a kladete jim zbytečné otázky, jako například, jak se jmenuje tamhleta hora nebo kolik minut má tenhle vlak zpoždění.

Putuji po italské zemi nezatížen takovými zájmy; mé schopnosti i můj čas stačily jen na to, abych se italsky naučil číslovkám (dokonce jenom těm nižším), a i ta znalost mne chvílemi mrzí, neboť ruší mou sladkou odevzdanost do vůle Boží. Nu ovšem, v mezinárodních hotelech se domluvíte anglicky; ale jsou místa zajímavější než všechny hotely světa, a tam už přestává kosmopolitní bábel; tady už se nemůžeš vyptávat ani se domlouvat, ani od někoho něco chtít; tady už jenom spoléháš, že tě lidé nakrmí a napojí, ustelou ti a někam tě dovezou — jak a kam, to je zajisté v jejich moci a nikoliv v tvé, ale svěříš se jim jako tvor němý a bezmocný, neschopný sám volit, bránit se a nadávat. A hle, dají ti jíst a pít, starají se o tebe, uloží tě; ty sám pak přijímáš to vše s tisíckrát větším povděkem, než kdyby sis to vše panovačně a obšírně naporoučel.

Putuješ s prostotou svatého Františka. Protože neumíš mluvit, nemůžeš nic od lidí chtít. Ano, chtít co nejméně, tot' ta pravá pokora a odevzdanost života; nežádat víc než sousto a lože, přijmout vše, jak ti to dají, a důvěřovat, že to s tebou všichni dobře myslí, tot' skromná bezstarostnost, jež v tobě vyvolává celou řadu ctností. Jsi skromný a vděčný, beznáročný a tichý, spokojený a důvěřivý; ta tam je všecka tvá zpupnost, nadýmačnost, netrpělivost, složitá a sobecká vybíravost; jsi v moci jiných a následkem toho v Boží dlani. Nemůžeš se vyptávat, jede-li tenhle vagón jen do Caldare nebo až do Xirbi či až do Bicoccy, protože nevíš, jak bys to řekl; i sedíš a spoléháš, že "oni" to vědí lépe než ty a dovezou tě na místa krásná a důležitá. Nevybíráš si jídlo ani lože; přijímáš, co jiní ti dají, a hle, dají ti to nejlepší, co mohou. Chceš platit, a oni na tebe zadrmolí cifru; nevíš, říkají-li jedna lira či padesát lir, a tak jim podáš všechny své peníze, ať si z nich vyberou sami, co uznají za vhodno. Jsou velmi hodní; vyberou si jen liru padesát. Krom drožkáře v Posilipi mne skutečně nikdo neošidil; ale tehdy se kolem toho taškáře seskupil domácí lid z Bagnoli a dělal mu patrně výčitky, vida, že já mu sám naprosto nemohu nadávat.

Jsou někdy složité situace, například když se člověk v Salernu chce dovědět, jede-li dnes parník. Sklepník v kavárně si s mou otázkou nevěděl rady; i svolal na ulici lid, lid pak si sedl kolem mne, dal si přinést

(Dokončení na str. 19)

Nezapomeňte přijít v neděli 19. června na XXI. Československý den!

Upřímně se již všichni těšíme na příští neděli, kdy — jako léta minulá — se odpoledne sejdeme ve Wozniakově zahradní restauraci 2530 So. Blue Island Ave., Chicago na tradičním Československém dni s manifestací za svobodu. Odtud si opět odneseme domů obnovené přesvědčení, že v USA na nesvobodné Československo nesmíme zapomínat a musíme zde trpělivě a vytrvale dělat vše, co je v našich silách, aby Amerika a Západ na nespravedlivou diskriminaci lidí v Československu nezapomněly.

Budeme mít opět i radostné vzpomínky na naše mladé tanečníky a tanečnice v krásných národních krojích i na tu "odvážnou" drobotinu, která si to též již pokouší "vytáčet dokola".

Taneční program letos pro nás společně připravily tři oblíbené a naši veřejnosti dobře známé taneční skupiny: "Beseda", "Klub Domov" a "Moravská kulturní společnost" Kulturní program obohatí zpěvem národních písní a při zahájení zazpíváním hymny americké a naší pěvecký sbor "Lyra", za vedení profesora Fr. Kubiny, který k radosti nás všech v plném zdraví a s nezmenšenou pracovní energií a vytrvalostí oslavil nedávno své osmdesátiny.

Jistě každého upoutá proslov **"Náš společný úkol"** hlavního řečníka dne, kterým je letos profesor Denver University, Colorado, dr. Libor Brom.

K tanci i poslechu bude vyhrávat známá hudba Franka Zákrockého. V "Štěstěně" můžete vyhrát krásné dary, které nám darovali naši obchodníci, za jejichž po několikáté už opětovanou velkodušnost jim jsme opravdu z hloubi duše vděčni.

Jídelna bude otevřena od 11:30 hod. dopoledne; k dostání bude též výborné domácí pečivo.

Pořádající výbor v čele s předsedou Oblastního výboru ČSNRA br. Františkem Kalkusem, po dlouhou dobu už připravuje tuto naši národní krajanskou slavnost a doufá, že vaše odpověď na jeho srdečné a přátelsky upřímné pozvání bude spontánní — že přijdete na XXI. Československý den v počtu opravdu co nejhojnějším.

Za tiskový výbor
Oblastního výboru ČSNRA
F. U.

Víra – pravda – svoboda

TOMÁŠ ŠPIDLÍK:

Jeden z modernich francouzských filosofů vzpomíná na rozhovory z doby války z internace. Byl ve vězení s mladým jezuitou. V době dlouhých vězeňských večerů se mluví o všem možném, ale především se v rozhovorech vrací často nejzákladnější otázky života. Čím to je, že člověk zaujme takový nebo jinačí životní postoj, proč si vybere toto nebo jiné zaměstnání?

Zvědavost ovšem láká všecky, aby se dozvěděli od jezuity, proč se stal jezuitou. V tomto případě to měla být od samého počátku touha udělat něco velkého. Velké skutky se ovšem dělají na vojně, ve vědě, v literatuře. Ale mladý člověk, který se jednou přesvědčil, že je jediná opravdová velikost ve službě Kristově, se snadno rozhodne pro duchovní povolání. Taková byla více méně volba mladého jezuity.

Existencialistický filosof, který ve vězení vyslechl tuto životní zpověď, pak o tom dlouho přemýšlel. Nedal se strhnout k něčemu podobnému, naopak ho to utvrdilo v jeho pojetí skutečnosti. Na samém počátku našeho byti je jakási základní svobodná volba. Sami si udáme směr plavby na oceánu. Podle tohoto základního směru pak hodnotíme všecko, co nás potká.

Je tedy zbytečné říkat, že je svět takový nebo jinačí. Každý vidí ten svět už v jistém světle, které je docela subjektivní. Jezuita ho hodnotí podle svého typického náhledu. Nemáme nejmenšího důvodu, abychom ho neobdivovali. Ale jiný člověk se postaví hned od počátku ke skutečnosti docela jinak. I on zaujme směr, možná docela protichůdný. Proč bychom si nevážili i jeho? Na počátku si možná řekl, že je život krátký, že nemá smyslu ze sebe dělat hrdinu, že stačí užít dobře těch pár slunných dní, které na zemi máme. Druzí ho považují za nemravného požitkáře. Ve skutečnosti se však už nemůže změnit. Kdyby obrátil svůj životní směr, už by to nebyl on, ztratil by svou existenciální soudržnost, život by se mu rozplynul v cosi beztvárného.

V této úvaze je zajímavý prvek. Na jedné straně se dnešní svět křečovitě pokouší o to, aby dal všemu, co se děje, i lidskému životu, solidní vědeckou základnu, něco pevného, zákonitého, něco, co se dá vypočítat kompjutrem. Na druhé straně objevují jistí extencialističtí filosofové, že poslední základ lidského žití je jakési docela libovolné zaujetí směru, první rozhodnutí, které vypadá jako by bylo svobodné, a které se děje navzdory všem odhadům a výpočtům.

Když čtou tyto úvahy myslitelé věřící, zaleknou se obou

(Pokračování na str. 5)

DOBA "BĚHEM ROKU"

12. NEDĚLE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Dopřej nám, Bože, abychom vždycky měli — svatou bázeň před tebou i lásku k tobě. — Vždyť nikdy neopouštíš ty, — které učíš opravdově tě milovat. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha a svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

2. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA ZACHARIÁŠE
(Zach 12, 10-11)

Toto praví Hospodin: "Na dům Davidův a na obyvatele Jeruzaléma vyliji ducha milosti a prosby o slitování. Budou doufat v toho, kterého probodli, budou nad ním naříkat, jako se naříká nad jediným synem, budou nad ním lkát, jako se lká nad prvorozeným synem — (který zemřel.)

V onen den bude v Jeruzalémě veliký nářek jako se naříká v Hadad-Rimmonu na megiddské pláni."

2. ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA GALAŤANŮM
(Gal 3, 26-29)

Bratři! Vy všichni jste Boží děti skrze víru v Krista Ježíše, vy všichni, pokřtění v Krista, oblékli jste na sebe Krista; už tu není Žid anebo Řek, už tu není otrok anebo člověk svobodný, už tu není muž anebo žena; všichni jste jeden v Kristu Ježíši.

A když patříte Kristu, jste Abrahámovo potomstvo a přechází na vás ono zaslíbení jako dědictví.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE
(Lk 9, 18-24)

Když se Ježíš o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázal se jich: "Za koho mě lidé pokládají?"

Oni mu odpověděli: "Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a jiní myslí, že vstal jeden z dávných proroků."

Řekl jim: "A za koho mě pokládáte vy?"

Petr mu odpověděl: "Za Božího Mesiáše."

On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neříkali, a dodal: "Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, být zabit a třetího dne být vzkříšen."

Všem pak řekl: "Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej."

13. NEDĚLE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, svou milostí jsi nás přijal za vlastní — a chceš, abychom byli syny světla. — Dej, ať nás nezavalí temnoty bludů, — nýbrž ať nás ozařuje jas tvé pravdy. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z PRVNÍ KNIHY KRÁLOVSKÉ
(1 Král 19, 16b. 19-21)

Hospodin řekl Eliášovi: "Elizea, syna Šafatova z Abel Mechola, pomaž za proroka místo sebe!"

Když Eliáš odešel z hory, nalezl Elizea, syna Šafatova, jak právě oral. Měl před sebou dvanáct spřežení, on sám byl při dvanáctém. Eliáš šel kolem něho a hodil na něj svůj plášť. Elizeus opustil býky, běžel za Eliášem a řekl: "Prosím, ať mohu políbiti svého otce a svou matku a pak půjdu za tebou." Eliáš odpověděl: "Jdi a vrať se; co jsem ti měl učinit, to jsem udělal."

Elizeus se tedy od něho vrátil, vzal spřežení býků, zabil je, na jejich postroji uvařil maso a dal je lidem k jídlu. Pak vstal, šel za Eliášem a sloužil mu.

2. ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA GALAŤANŮM
(Gal 5, 1. 13-18)

Bratři! To je svoboda, ke které nás osvobodil Kristus. Buďte v tom tedy první a nenechte se zase zapřáhnout do toho otrockého chomoutu.

Bratři, vy jste byli povoláni ke svobodě. Ta svoboda však nesmí být záminkou vracet se ke starým způsobům. Spíše si láskou navzájem posluhujte. Celý Zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jediné větě: 'Miluj svého bližního jako sebe'. Jestliže se však mezi sebou koušete a trháte, dejte pozor, abyste jeden druhého nepohltil!

Chci říci toto: Žijte duchovně, a nepropadnete žádostem těla. Tělo totiž touží po něčem jiném než duch, a duch zase po něčem jiném než tělo. Jsou to věci, které si navzájem odporují, takže nikdy neděláte, co byste chtěli. Jestliže se však necháváte vést stránkou duchovní, nejste už pod Zákonem.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE
(Lk 9, 51-62)

Když se přibližovala doba Ježíšovy smrti, pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do samařské vesnice, aby pro něho vše připravili. Ale tam ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma.

Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: "Pane, chceš, ať svoláme oheň z nebe, aby je zahubil, jak to udělal Eliáš?"

Obrátil se a pokáral je: "Nevíte, jakého ducha máte. Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit." A šli do jiné vesnice.

Když se ubírali po cestě, kdosi mu řekl: "Půjdu za tebou všude, kam půjdeš."

Ježíš mu však odpověděl: "Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu složil."

Jinému řekl: "Pojď za mnou!"

On odpověděl: "Dovol mi, Pane, abych šel napřed pochovat svého otce."

Řekl mu: "Nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj Boží království."

A jiný mu řekl: "Půjdu za tebou, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou."

Ježíš mu řekl: "Nikdo, kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro Boží království."

Biskupský znak JANA NEP. NEUMANNA

Máme upřímnou radost, že Jan Nepomucký Neumann byl dnes slavně přičleněn do sboru blahoslavených a do sboru našich svatých nebeských ochránců. Spolu s Václavem, Vojtěchem, Prokopem, Janem Nepomuckým, Cyrilem a Metodem, Janem Sarkandrem, svým řádovým spolubratrem Klementem Hofbauerem, s našimi světicemi Ludmilou, Anežkou a Zdislavou nikdy jistě nezapomene na zem, kde stála jeho kolébka a která dnes víc než jindy si uvědomuje, že nic nemůže lépe zabezpečit její mír a blahobyt než ono neviditelné a přece tak mocné vojsko světců a světic, kteří stojí před tváří Hospodinovou a nepřestávají orodovat za zem, jež byla jejich vlastí.

Mons. František Planner při slavnostní akademii v den beatifikace

Všem našim tatínkům a dědečkům přejeme ze srdce k jejich společnému svátku o Dni otců hojnost zdraví, Boží ochrany a tu nejkrásnější životní pohodu.

Redakce

ALOIS JIRÁSEK:

"A ŽIV SE ZNOVU!"

(Výňatek z kroniky "U nás")

(Pokračování z min. čísla)

Jediným pohledem všecko stihl, stěny dávno nebílené, zažloutlé, začoudlé, bez hodin, černý povalový strop, kterého se skoro hlavou dotýkal, v koutě naproti stará kamna zelená, častěji hlínou umazaná, u podélné stěny nenatřenou postel chudou, vpravo v koutě mezi okénky stůl zkřížených noh, nad ním v rohu obrázky na skle malované, v šeru se tratící. Toliko bílý kůň na jednom, nejspíš brůna sv. Václava, ještě prosvítal a zlacené aureoly svatých mdlým leskem.

Jasanová, nenatřená tabule stolu byla v plnějším světle i rozevřené, staré modlitby na ni, i Plšek sám dlouhých bílých vlasů u stolu mezi okénky, drobný, bez kazajky, v tmavém brucleku s kulatými knoflíky kovovými, od něhož tím běleji odrážely se rukávy čisté košile.

Tu mezi okny, v hasnoucím, sinavém světle byla jeho hubená vrásčitá tvář přibledlejší. Nečetl, seděl v tom tichu přihrbený, se zrakem sklopeným, jako by šla na něj klíbačka.

Ale jak vrzly dveře, pozvedl svých očí. Byly modré, jako již vybledlé a zdály se velké a jako vyvstalé v té hlavě věkem drobnější, spánků jako seschlých a tváří zapadlých. Zpod hustého šedého obočí divně pohleděly. V té bledé modři jejich bylo něco neurčitého; zvídaly, ale bez zvědavosti, zkoumaly, ale klidně, netečně, jakoby jinam obrácené.

Jak se farář ohlásil, vstal Plšek, nedělně přistrojený, v kalhotách po kolena, v punčochách a střevících, a šoural se od stolu. Byl jako kus zašlého světa. Návštěva, když poznal, jaká je vzácná, ho vzrušila. Chtěl faráři ruku políbit a od stolu vytahoval jedinou svou židli a utíral ji.

Farář sňal plášť a vyhlédnuv oknem po koni, usedl na židli. Plšek musil opět na své místo.

"Slyšel jsem, že teď málo vycházíte, tedy jsem se u vás stavil," řekl farář důvěrně, přátelsky a hned dodal, aby stařec nebyl v nejistotě, že jede z Poříče, ze cvičení.

"Děkuju pěkně, děkuju, jemnostpane, že jsou tak mnoho laskavý, já do kostela teď nemožu, ráčej prominout. Je tu věk."

"Kolik je vám?"

"Ó, hodně přes osmdesát, jsem teď na kolátuře asi nejstarší. Ještě tu byli Kliment a Khom z Padole, ráčej vědět, ale ti oba zemřeli, a z pusti Šimek, ten je živ, ač byl dětma přepranej. Ten jich měl! Šak tadykle poslední jeho vnuk se přiženil sem do Poříčí, do Hejnovskýho keře. Ale já jsem svobodnej, jemnostpane," připomínal Plšek a zapadlé rty pohnuly se mu úsměvem, "vysoko starej mládenec, jistě nejstarší."

"A jak se máte?"

"To vědí, krev starýho k životu nepopichuje. Pravda, kdyby tak člověk šel za mladýma lety, to by ještě přichválil.'

"Ale taky jste se za mlada dost nadřál."

"A Bože, jemnostpane, a nasloužil, u lidí, na robotě, pamatuju ještě tu první, jak byla, než přišly ty patenty, jak tenkrát byla ta leberie pro ni, dyž tenkrát von rychetský ze Rtyně měl guberno. A Rusy pamatuju, ty první i ty druhý, to jsem už byl v letech, to jsem už léta sloužil, bodejť dyž jsem začal od malička, dyž nám táta umřel, a mámu jsme už taky neměli. To jsem byl nejdřív za skotáka a brzo, čemu říkajíc skokem, hned za pacholka; za pohůnka skoro ani ne. Na poli jsem začal dělat, jako hakovat, to mně nebylo ještě sedumnáct let."

"A měl jste na hak dost síly? Zvládl jste to?"

"Ňákej čas; já byl dost uborek. To jsem dřál ještě z denního platu ve Dřevíči ve mlejně, na těch stráních. Bože, to byla taková krutina, suchý úhory, to takhle hrkalo." Plšek natáhl, napjal, co mohl, zpříma ruce a třásl jimi, jako se mladé třásly při těžké práci, když držel kleče haku. "To šlo ztěžka, a koně jen co noha nohu mine, a při tom jsem měl strach, aby nesletěli jak byla převaž řebena na čtvrtým voboru."

"Kolik jich bylo u mlejna?"

"Čtyry. Ten čtvrtej byl na zadách," vykládal Plšek hovorněji, stržen vzpomínkami a rád, že ho někdo poslouchá, a vážně. "Třetí vobor se jmenoval kotel, ten byl taky zlej, ale nejhůř se dělalo na zadách, tu bylo dost nepojezdný země, to kolikrát," staroch mluvil živěji a posedl blíže ke stolu, "jak se založilo, utrhlo se to široko, vzepalo, radlice nechytila a zem vyhodila hak. A živ se znovu!" zvolal prudčeji, jako by vykřikla krutá, nepoddajná půda. Pak klidněji jako v spokojeném vítězství dodal:

"Ale přece se to udřálo."

Farář poslouchal s účastenstvím, zvláště tento konec o tuhém, těžkém boji s půdou, o vytrvalosti a houževnaté práci.

"A vydržel jste to tak mladý?!" ptal se ne bez obdivu.

"Nevydržel, ale dřál jsem, dokud jsem moh'! Dyž on mladší bratr a sestra nic nevydřáli, to byla ještě chasa, a tak jsem musel já. A to se pot s čela hrnul, to si nemusel člověk na ruce ani plivnout, to šáh' jen na hlavu. Ale všeho do času. — Až jednou se mně na poli krev spustila čurkou, až ssedala a já zemdlel."

"A co jste udělal? Jak jste ji zastavil?"

"Utíral jsem ji rukou a hakoval dál, ale krev jsem nemoh' zastavit, až byla kleč od krve celá zamazaná, jak jsem měl ruce zakrváceny. Ale když jí mnoho vyteklo, uďálo se mně zeleno a všecko jako by se točilo. Já toho musel nechat a sotva jsem vypřáh'."

"Ležel jste?"

"A ne, brzo jsem se sebral, ale přecejc jsem musel dělat něco jinýho, aby se to usadilo. Dovážel jsem mouku."

"Co jste měl na den?"

"Pět grošů, tak na skrovný živobytí."

"To jste byl pořád u koní?"

"Dlouho, léta, pak dyž už to tak nešlo, d'ál jsem na poli, jak to bejvá, až jsem si začal tadyk ten handlíček s kvasnicema. Zdědil jsem to po nebožce sestře i tadyk ten baráček, ale na tom ostal dluh, tadyk —"

"A co bratr?"

"Ten už je dávno v zemi. Jsem teď jako hruška v poli."

"Nestejská se vám?"

"Doud může člověk dělat, to se nestejská. Ale takhle —" stařec se zamlčel, bleděmodré oči upřel před sebe jako v tesknotě, až se zas ozval:

"Nemám co k očekávání." Vtom se mu víčka náhle krvavě zarděla. Hned však přejel vrchem dlaně oči a zapadlé, měkké rty jež se zachvěly, chtěly se pohnout úsměvem.

"Ale co by taky člověk chtěl," řekl s resignací jako na omluvu, "jen aby to Pánbůh nedopouštěl, dyž mně věku prodlužuje," vázl na okamžik, jako by se bál vyslovit, čehož se v duši lekal, tenk strach, jenž na něj chodíval, "abych nemusel od síně k síni chodit —"

Žebroty se děsil, aby nemusil od prahu k prahu.

Faráři ho bylo líto. Těšil ho nadějí v Boha a dobré lidi a zeptal se ho, jak je teď v zimě, není-li mu zle.

"To ne, chvála Pánubohu, to ještě jde; ňákej groš mně od podzimu ostal, co jsem ušetřil, a já mnoho nespotřebuju. Ňákou tu bramboru, to selky přidaly, a ráno si uvařím kápku kysela nebo úkrop, o polednách za krejcar mlíka a brambory, a tak to jde."

"A jak chleba?"

"Chleba moc ne, je drahej."

"Kouříte?"

"Ale tak někdy, to mě ještě příde k chuti, ale taky to nemože bejt."

"Na čtení ještě vidíte?" farář ukázal na modlitební knížky.

"Už tuze ne, jemnostpane, už se mně litera míhá. Ale takhle v neděli, to si dycky vemu modlitby, dyž nemožu do kostela, to si v knížkách slabikuju, je to jinačí, než dyž se člověžek sám modlí pošepmu."

"Jen se modlete s důvěrou, třeba bez knížek, Pánubohu je to milo, a kdybyste jen pobožně a ze srdce povzdechl."

Podíval se na knížky. Byl to "Nebes klíč".

"Jinačí knížky nemáte?"

"Ne, jen tyhle, ty jsou po sestře a ta je zdědila po nebožce mámě."

"Myslím ke čtení knížky, ne modlicí."

"Ne, to nemám, ale Petrovickej Braha, von kolovrátník, ten má čtení jen dost a starejch knížek, to vím, to když jsem sloužil na Kozejnku ve mlejně, to o tom povídali — ale pravda, teď to má syn; starej Braha už taky odešel." Umlkl, jako by se zarazil, ale hned zase začal s úsměvem. "Bože, na koho vzpomenu, všichni už zemřeli, měl bych na krchově co obcházet, a tak —"

Farář vstal a bral si plášť.

Zatím už u stolu světlo haslo; jen západním oknem prošlehl sírově žlutý přísvit, jak se v tu stranu popelavá mračna protrhla. V ostatních koutech se stmívalo, strop černal, kovový svit aureol na skleněných obrázcích zhasl a bílý kůň sv. Václava zapadal v houstnoucí šero.

Tu chvilku, co se farář strojil, nastalo ticho. Jen šouravý krok starého Plška bylo slyšeti, jak vstal od stolu, a k faráři se blížil. Staroch pozdvihuje pravicí pohnutě povzdychoval, plný vděčnosti i úžasu, a opakoval živě, ne, že by si nepomyslil, že by si jemnostpán na něj vzpomněl, ne, že je tak mnoho laskavý, že mu děkuje a že bude mít zlou cestu a čí má koně, snad ne Fejtekova, to že jsou takové divoké mrchy mladé.

Pokyvoval hlavou, když uslyšel, že farář nemá Fejtkova koně, ale Rýdlova, a pochvaloval, á Rýdl, ten že má hodné koně a věrné. Mluvil, mluvil, ale jako by na něco jiného myslil, až umlkl, a povzdychuje přišoural se až k samému faráři.

"Jemnostpane," brada se Plškovi zaklepala, "ráčej dovolit. Když jsou tak mnoho laskavý, to mám taky starost, na to taky, nejvíc v noci, myslím, až přijde člověku hodina, až umřu —"

"Čeho se lekáte?" ptal se farář laskavě.

"Že nic po mně neostane. Při největším šátru nemoh jsem nic na funus uchovat. Co jsem už na to měl, z toho jsem vystrojil sestře funus, pěknej funus, na mši jsem dal, všecko, a teď aby mě tak odtáhli, abych byl teprve jako nebožtík obci na obtíž. — Dycky jsem dřel do oupadu —" zavzdychal teskně, hlas mu přeskočil, ale hned si vydechl a chtěl svému hostu políbit ruku, když ho farář upokojil, aby neměl strach, tím aby se nesoužil, že kdyby Pánbůh dopustil a přišla smrt, že on, farář, se už o pohřeb postará.

(Pokračování příště)

Víra — pravda — svoboda

(Pokračování ze str. 4)

směrů. Jsme si tuze dobře vědomi, že se nedá "lidský fenomén" převést na přírodní vědy; jsme zásadními obhájci svobody. Ale bojíme se současně libovůle a náhodnosti, která by plynula ze zobecnění věty: "Všecko je prostě takové, jak se na to díváš, jaké stanovisko jsi zaujal ke světu." — To bychom pak propadli úplnému skepticismu a nic by už nebylo opravdu objektivní.

Tento problém se zdá být na první pohled zcela moderní. Ale překvapí nás, že se s ním setkáváme už u jednoho z prvních křesťanských myslitelů na počátku 3. století, Klementa z Alexandrie. Už pro něho to byl životní problém; šlo tu o setkání dvou světů: antické kultury a nového křesťanského pojetí, o věčný a stálý poměr vědy a víry.

Klement byl filosof, dobrý dialektik. Do krve mu vešel způsob myšlení, jak se mu naučil ve školách; dnes tomu říkáme vědecký postup: "Nedá se přijmout za správné leda to, co se opírá o solidní důkazy." — Ale právě tento vědecký postup musí mít nějaký začátek. Nemůžeme přece jít v dokazování do nekonečna. Musíme vyjít z něčeho, co je všem jasné; z nějakého základu, o kterém se nepochybuje. Klement cituje Epikura, který mluví o začátečním jasném ponětí. Scholastika, která později tvrdí totéž, nazývá tento základ myšlení evidenci, zřejmostí. Abych mohl vůbec myslet, musím přijmout alespoň to, že jsou jisté první principy myšlení. Jsou mně zřejmé a jsou nutné. Celý další proces lidského myšlení stojí na této zřejmosti a nutnosti.

A přece Klement si není touto zřejmostí a nutností tak jistý. Je křesťan. Ví, že je začátkem jeho myšlení víra, a že tu víru přijal na počátku svobodně. Je to první chápání skutečnosti, které nutně nám dává směr všemu dalšímu. Přesvědčil se o správnosti a pravdivosti, rozhoduje se pro ni svobodně, a při tom ví, že právě tato svobodně přijatá víra mu nutně změní jeho mnohé "lidské názory na realitu. V tom smyslu je velice blízký moderním existencialistickým filosofům. Není to nutnost, ale svoboda, která dá ráz celému životu, jeho směru a dokonce jeho myšlení.

(Dokončení na str. 6)

Z CESKOSLOVENSKA
boty pro muže
široké (EEE)
též krásné papuče, pantofle,
pracovní obuv

MACH SHOE DEPT.
3720 WEST 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

Víra — pravda — svoboda

(Dokončení ze str. 5)

Ale na druhé straně je Klement jemnější v analýse této první a začáteční svobody. Není to libovolnost. Člověk, který se svobodně pro něco rozhoduje, není slepý. Má úsudek o dobru a zlu. Víra je svobodné rozhodnutí pro křesťanskou pravdu, protože je to volba pro dobro.

Máme-li zjednodušit tuto složitou analýsu lidského poznání tak, aby byla snadno srozumitelná, a aby z ní plynuly důsledky pro život, snad bychom to vyjádřili takto: Náš život je skutečně rozvinutí nějakého základního svobodného rozhodnutí. Někdo je věřící, jiný je nevěřící. Proč?

Často se zdá, jakoby to bylo jenom výchovou a vlivem prostředí, jak tvrdí marxističtí komunisté! Ale každý z nás cítí, že věří, nebo nevěří nakonec dobrovolně. Proč jsme se tedy rozhodli k tomu, že věříme? Logické uvažování by nás nikdy dodatečně nepřesvědčilo o tom, že je naše pojetí světa pravdivější než pojetí ateistické. Mnoho bychom mohli o tom diskutovat a pořád by byla otázka logicky otevřená. A přece se rozhodneme pro víru; víme totiž, že jsme tímto rozhodnutím zaujali směr ke všemu dobrému. Kdo pak usiluje o dobro, o lásku, ten ví, že se od pravdy neodchyluje, protože poslední pravda je láska.

I když se tedy rozhodneme věřit svobodně, nemáme pochyby. Jsme naopak jistější, než předtím, podle slov sv. Jana: "Kdo věří v Božího Syna, má o tom svědectví sám v sobě" (I Jan 5, 10). Je tedy pravdivé i to, co napsal Werfel jako motto ke své knize "Píseň o Bernadetě": "Ti, kdo v Boha věří, žádné důkazy nepotřebují. Těm pak, kdo v Boha nevěří, žádné důkazy nepomohou.

A přece to není spekticismus. Nepopírá se pravda, ale hledá se její nejhlubší základ. Ten pak může být jenom jediný, totiž ten, který je základem vší skutečnosti: láska a svoboda Boží, jejímž odleskem je i náš vnější svět i jeho poznávání; tj. pravda pravdouc — pravda Páně — Bůh sám.

Podle agentury Nová Čína

loví v kalných vodách Francie asi 20.000 sovětských špiónů, v NSR na 10.000, v Itálii asi 1000, další operují v Dánsku, Řecku, ve Finsku, ve Švýcarsku a jinde. Rozvědčíci sovětských "sociálfašistů" se prý kryjí kouřovou clonou détente a "přátelskou spoluprací na úseku vědeckých a technických výměn". Vedle zneužívání diplomatického statutu a funkcí členů "misí dobré vůle" využívá se také kontaktů na ženy sovětského původu, které se provdaly za cizince a žijí na Západě. Pokud jde o přímé agenty KGB a GRU, zvýšil se jejich počet na Západě, cituje-me stále Novou Čínu, z více než 700 v r. 1972 na více než 1900 v r. 1976.

Fulton J. Sheen, Ph.D.,D.D.

POKOJ V DUŠI

(Pokračování z min. čísla)

Je-li duše odcizena sama sobě, má to za následek bezpráví. Duše, bojující ve svém nitru sama se sebou, začne brzy mít vnější rozpory i s jinými lidmi. Přestane-li člověk být svému bližnímu užitečný, stane se mu brzy břemenem. Nechce-li člověk žít *s jinými*, dělí ho jen krůček od toho, aby přestal žít pro jiné. Když Adam zhřešil, obvinil z toho Evu, a když zabil Kain Abela, pronesl asociální otázku: »Jsem snad hlídačem svého bratra?« (Gen 4 : 9). Když zhřešil Petr, vyšel ven *sám* a hořce zaplakal. Když Babylonští zhřešili pýchou, skončilo to zmatením jazyků, které znemožnilo udržení lidského společenství.

Začneme-li nenávidět sami sebe, skončí to nenávistí k bližním. Tady je snad jeden z důvodů, proč je komunismus tak přitažlivý se svou filosofií třídního boje: má zvláštní příbuzenství s dušemi, které se již samy zmítají vnitřním zápasem. S tímto vnitřním konfliktem souvisí tendence k přehnané kritičnosti: nešťastné duše obviňují ze svého neštěstí většinou kdekoho, jen ne samy sebe. Uzavřeny samy v sobě, jsou uzavřeny i před všemi jinými lidmi – pokud je nechtějí kritizovat. Protože podstatou hříchu je vzepření se Boží vůli, vyplývá z toho, že hřích jednotlivce se nutně obrací proti jinému jedinci, jehož vůle je ve shodě s vůlí Boží. Tak vzniká odcizení druhým lidem, které se prohlubuje, začne-li člověk žít jen pro tento svět; začne pak považovat majetek svého bližního za něco, oč byl sám neprávem připraven. Stanou-li se hmotné statky cílem života, vyvolávají v život sociální konflikty. Jak pravil Shelley: »*Hromadění hmotných statků vnějšího života převyšuje schopnost asimilovat je podle vnitřních zákonů naší přirozenosti.*«

Hmota rozděluje, duch sjednocuje. Rozděl jablko na čtyři díly – a vznikne tak možnost přít se, kdo dostal největší díl. Naučí-li se však čtyři lidé modlitbu, nebude to jeden druhému závidět – modlitba se stane základem jejich jednoty. Stanoví-li si civilizace za svůj cíl nikoli sjednocení s nebeským Otcem, ale získávání pozemských statků, přibývá tak příležitosti k závisti, chtivosti a válce. Rozdělení lidé pak hledají diktátora, který by je sjednotil – ne v jednotě lásky, ale ve falešné jednotě panování, policie a politiky.

Odcizení Bohu. Kořen odcizení sobě samému a svému bližnímu tkví v odloučení od Boha. Ztratí-li kolo svůj střed – a tím je Bůh – rozpadnou se paprsky – a těmi jsou lidé. Zdá se, že Bůh je pro moderního člověka velice vzdálen; ale je to převážně zaviněno bezbožným chováním tohoto člověka. Těm, kteří nežijí správně, zdá se dobro vždy výčitkou – a tato výčitka se u hříšníka projevuje jako nenávist a pronásledování. Je vzácné, aby rozervaná duše, trpící frustrací, závistivá a kritická ke svému bližnímu, nebyla zároveň zaměřena proti náboženství. Dnešní organizovaný ateismus je projekcí nenávisti k sobě samému; člověk nazačne nenávidět Boha, pokud nepojal dříve nenávist sám k sobě. Pronásledování náboženství je známkou neudržitelnosti protináboženského postoje, který doufá, že se silou své nenávisti vymaní z iracionality života bez Boha. Konečnou formou této nenávisti k náboženství je vůle vyzvat Boha k zápasu a uchovat si své vlastní zlo před tváří jeho Dobroty a Moci. Taková duše, bouřic se proti celé existenci, myslí, že ji tím vyvrátila: začíná své vlastní utrpení obdivovat jako protest proti životu. Taková duše nechce o náboženství ani slyšet, aby se jeho útěcha nestala zatracením její vlastní arogance: naopak, vzdoruje mu. Protože sama nevidí smysl svého života, zevšeobecňuje svou vlastní rozvrácenost a považuje svět za jediný chaos, proti němuž rozvíjí filosofii »nebezpečného života«. – »*Žije jako opuštěný atom ve vzrůstajícím chaosu, ochuzovaný svým bohatstvím, prázdný ve své plnosti, omezen k jednotvárnosti právě svými velikými možnostmi.*«

Můžeme v bibli nalézt takovou zmatenou duši? Nebo se moderní psychologie zabývá jiným typem člověka, než jakého přišel náš Božský Spasitel zachránit? Vezmeme-li si evangelium sv. Marka, zjistíme, že je tam popisován mladý muž v gerasenské krajině, který trpěl právě takovou trojí frustrací jako moderní duše.

Byl odcizen sám sobě, protože se ho Pán zeptal: »Jak se jmenuješ?«, odpověděl: »Jmenuji se Pluk, protože je nás mnoho«. Všimněme si toho rozštěpení osobnosti a rozporu mezi »já se jmenuji« a »je nás mnoho«. Je zřejmé, že byl sám sobě problémem, že byl pomatenou změtí tisíce a jedné vzájemně si odporujících úzkostí. Proto se nazýval »Plukem«. Rozpolcená osobnost není nikdy šťastná. Bible líčí, jak ten mladý člověk byl nešťastný: »křičel a tloukl se kameny«. Zmatený člověk je vždy smutný, je sám svým nejhorším nepřítelem a zneužívá přírody k svému vlastnímu zničení.

Byl také odcizen svým bližním. Bible ho popisuje: »zdržoval se stále, ve dne v noci v hrobech nebo na horách.« Ostatním lidem byl nebezpečný: »Ačkoliv byl často spoután okovy a řetězy, řetězy přetrhal a okovy rozlámal a nikdo ho nemohl zkrotit«. Izolace je zvláštní vlastností bezbožnosti – člověk žije vzdálen svých bližních, mezi hroby, v krajině smrti. V hříchu není soudržnosti: jeho přirozenost je odstředivá, vede k rozdělení a rozpadu.

Byl vzdálen Bohu; když totiž uviděl Božského Spasitele, zvolal: »Co je ti po mně, Ježíši, Synu Boha Nejvyššího? Při Bohu tě zapřísahám, netrap mne!« To znamená: co máme společného? Tvá přítomnost je mým zničením! Je to zajímavá psychologická zkušenost, že duše trpící frustrací božství nenávidí a chce mu být vzdálena. Každý hříšník se před Bohem skrývá. První vrah řekl: »A budu se skrývat před tvou tváří, budu uprchlíkem a psancem na zemi« (Gen 4 : 14).

A tak se zdá, že ta moderní duše nakonec ani není tak moderní. Jako gerasenský mladík je odcizena sama sobě, svému bližnímu i Bohu. Ale je tu přece jen jistý rozdíl: gerasenský mladík žil před Kristem, kdežto moderní duše žije po Kristu. A tak zbývá problém: jak zacházet s moderním člověkem?

Jedna věc je jistá: moderní duše nedojde pokoje, dokud bude uzavřena sama v sobě, dokud se bude prohrabovat v nečistotě a kalu svého podvědomí jako kořist podvědomých sil, jejichž povahu a existenci oslavuje. Je zajímavé, že Freud, který považoval takové egocentrické řešení za správné, zvolil si jako motto jedné ze svých ranějších prací »*Nemohu-li sklonit bohy na výšinách, vzbouřím celé peklo*«. Tak ovšem není odpověď! Svrhneme-li s trůnu uvědomělé hodnoty tohoto světa, skutečně vzbouříme peklo a skončíme v neurózách zachvacujících celý svět.

Správná odpověď zní, že člověk musí být vysvobozen ze svého vnitřního vězení. Zbláznil by se, kdyby se měl spokojit honbou za svou vlastní myslí – asi jako se kočka honí za vlastním ocasem – jako pronásledovaný a zároveň pronásledovatel, jako zvěř a zároveň i ohař. Člověk nemůže dát své duši pokoj sám ze sebe – tak jako se sám nemůže vyzvednout za své vlastní uši. Pomoc musí přijít zvenčí a nestačí pouze lidská pomoc, ale musí to být pomoc Boží. Je-li člověk sám a v temnotě, nemůže jej učinit šťastným nic jiného než invaze božství, která jej přivede znovu k etické realitě.

Mladík v gerasenské krajině se vyléčil, až když ho náš Spasitel vrátil jeho vlastní osobnosti, jeho bližním a Bohu. Pak našel smysl svého života. Nenazýval se už »Plukem« a bible ho popisuje, jak »sedí oblečen a má zdravý rozum«. My bychom řekli, že se cítil zase »ve své kůži«. Místo aby byl izolován od života svých spoluobčanů, vidíme, že jej Pán navrátil lidskému společenství: »Jdi domů k svým«. A konečně, místo aby Boha nenáviděl, víme že »počal rozhlašovat v Desítiměstí, jak veliké věci mu prokázal Ježíš, a všichni se divili«. Podobně je tomu s dnešním člověkem. Je-li moderní duše tak obtížena strachem a starostmi, že neumí nalézt cestu k Bohu v kráse hvězdné obłohy, může ji nalézt v samotě svého srdce a říkat spolu s žalmistou: »Z hlubin volal jsem k Tobě, ó Pane!« Nemůže-li nalézt Boha jako zdůvodnění pohybu, může jej nalézt pomocí svého vlastního zklamání – ano, dokonce i prostřednictvím svých hříchů.

Podstatná není otázka Co se s námi stane?, ale Jací budeme? Atomová puma odvedla naše myšlení od smyslu existence. Ale i dnes platí, že není tak důležité, jak se člověk dostane z času, ale jaký je ve věčnosti. Atomová puma v rukou sv. Františka z Assisi by nebyla ani zdaleka tak nebezpečná jako pistole v ruce darebáka. Puma není tak nebezpečná pro energii, kterou v sobě chová, jako kvůli člověku, který ji používá. A proto je třeba předělat moderního člověka. Dokud nebude schopen zastavit exploze ve své vlastní mysli, bude – ozbrojen atomovou pumou – ohrožovat tuto planetu, jak varoval už Pius XII. Moderní člověk se uzavřel ve své vlastní mysli a jen Bůh jej může osvobodit, tak jako vyvedl Petra z žaláře. Člověk k tomu musí jen přispět svou touhou po osvobození. Bůh neselže; jen naše lidská touha bývá někdy slabá. Není zde důvodu k malomyslnosti. Bylo to krvácející jehňátko v trní, a ne tučná ovce na pastvině, které dojalo Spasitelovo srdce a přivolalo jeho pomoc. Má-li se však s Boží milostí obnovit pokoj v duši, je třeba porozumět úzkosti, která je vážným neduhem moderního člověka v jeho zajetí.

II

Filosofie úzkosti

Moderní člověk trpí komplexem úzkosti. Tak se alespoň s oblibou vyjadřují moderní psychologové a mají přitom víc pravdy, než sami tuší. Kořeny této úzkosti tkví však mnohem hlouběji, než jak si to současná psychologie uvědomuje. Je jisté, že naše velkoměstská a industrializovaná civilizace značně přispěla k růstu lidské úzkosti. Stále více lidí trpí neurózami, komplexy, strachem, podrážděností a žaludečními vředy. Možná, že nejsou ani tak vyčerpáni a uhoněni, jako rozbolavěni a rozvráceni. Snad je ani tak nepálí jiskry každodenního života, jako je spaluje žár v jejich nitru. Málokdo je tak šťastný, aby mohl prohlásit jako ta dobrá černoška: » Když se dám do práce, tak makám, když si sednu, tak si oddychnu a když chci myslet, tak usnu. «

Avšak moderní úzkost se liší od úzkosti dřívějších, normálnějších věků ve dvojím směru. Za starých časů se lidé strachovali především o své duše, moderní úzkost se však týká především těla. Hlavními starostmi dneška jsou ekonomické zajištění, zdraví, pleť, bohatství, společenská prestiž a sex. Pročítá-li člověk moderní inzeráty, řekl by, že největším neštěstím, které by lidskou bytost mohlo potkat, jsou rozpraskané ruce nebo kašel. Takové nadměrné zdůrazňování tělesného nebezpečí není zdravé; zrodila se z něho generace, která se při plavbě po moři stará víc o záchranné pásy než o kabiny, v kterých má bydlet, a než o vlastní radost z cesty. Za druhé můžeme charakterizovat moderní úzkost tím, že to není strach z objektivních, přirozených hrozeb, jako je např. blesk, divoká zvěř nebo hladomor; je spíš neurčitým subjektivním strachem před něčím, o čem se člověk domnívá, že by to mohlo být nebezpečné, kdyby se to stalo. Proto se tak těžko jedná s lidmi, kteří trpí dnešními typy úzkosti: nemá smysl jim říkat, že je neohrožuje žádné vnější nebezpečí, protože nebezpečí, jehož se bojí, je v jejich nitru, a proto je pro ně tak abnormálně reálné. Jejich stav je o to horší, že si vzhledem k tomuto nebezpečí připadají naprosto bezmocni. Cítí stále nepoměr mezi vlastními silami a silami ovládanými domnělým nepřítelem. Podobají se rybám chyceným v sítích nebo ptákům v osidlech, kteří se zaplétají stále víc a divokým zmítáním v síti svou úzkost jen zvětšují.

Moderní psychologové si získali velké zásluhy svým studiem lidské úzkosti; odhalili tím některé stránky lidské povahy, které nám byly dosud do jisté míry skryty. [1] Ale úzkost má příčiny hlubší, než jak je dovede vysvětlit psychologie. V naší rozvrácené civilizaci může sice úzkost nabývat nových podob, ale v podstatě tkvěla vždy hluboko v samé lidské přirozenosti. V dějinách světa nebylo epochy a nebylo lidské bytosti bez komplexu úzkosti. V dřívějších dobách byl zkoumán ve všech úrovních života. Ve Starém zákoně je např. celá jedna kniha věnována problému úzkosti – Kniha Jobova. Kázání na hoře je varováním před nesprávnými druhy úzkosti. Spisy sv. Augustina se soustřeďují kolem toho, co nazýval neklidnou duší. Pascal psal o lidské ubohosti. Moderní filosof, Kierkegaard, zakládá svou filosofii na strachu, *Angst*, a Heidegger prohlásil: » *Dasein ist Sorge* «, vlastní existence je trápení.

Je nutné vypátrat základní příčinu a pohnutku úzkosti a zkoumat je ve vztahu k současným historickým podmínkám člověka; psychologický projev úzkosti je přitom jen projevem povrchovým. Filosofie úzkosti přihlíží k faktu, že člověk je padlá bytost, složená z těla a duše. V postavení mezi zvířetem a andělem, mezi konečným světem a touhou po nekonečnu, mezi pohybem v čase a hledáním věčnosti, člověk se chvíli zmítá touhou po rozkoších těla a za chvíli zas touhou po radostech ducha. Stále jako by se vznášel mezi hmotou a duchem; můžeme ho přirovnat k horolezci, který by rád dosáhl vrcholu, ale při pohledu dolů trne hrůzou před pádem do propasti. Tento stav nedeterminovanosti a napětí mezi tím, čím by být měl a čím skutečně je, toto rozpětí mezi schopností radovat se a její pozlátkovou realizací, vědomí rozporu mezi touhou po stálé věrné lásce bez omrzení a mezi drobnými láskami s přechodným pocitem sytosti, kolísání mezi obětováním menších hodnot ve prospěch vyšších ideálů a mezi zřeknutím se vyšších ideálů vůbec, přitažlivost starého Adama a nádherné volání nového Adama, nutnost volby, která umožňuje dvě cesty, z nichž jedna vede k Bohu a druhá od Boha – to vše vyvolává v člověku starost o jeho osud nad hvězdami a vzbuzuje v něm strach před pádem do hlubin.

V každé lidské bytosti je dvojí zákon gravitace: jeden jej přitahuje k zemi, kde má svůj čas zkoušky, a druhý k Bohu, kde má své štěstí. Pod všemi úzkostmi moderního člověka leží úzkost, vzniklá z jeho snahy být sám sebou bez Boha nebo překonat bez Boha sám sebe. Přirovnání k horolezci je nepřesné, protože ten nemá na vytouženém vrcholu pomocníka. Člověk však pomocníka má – Bůh na vrcholu věčnosti vztahuje svou všemohoucí ruku, aby ho pozvedl, a to dokonce dříve, než člověk, pronese svou prosbu. Je zřejmé, že i kdyby se nám podařilo vyhnout se všem starostem moderního ekonomického života, i kdybychom se vyhnuli všem napětím, která nalézá psychologie ve vědomí i podvědomí, stále bychom měli onu velkou základní úzkost, zrozenou z toho, že jsme stvořenými tvory. Úzkost vyvěrá v podstatě z neusměrněných přání, z toho, že stvořená bytost chce něco zbytečného nebo příčícího se její podstatě, nebo dokonce škodlivého pro její duši. Úzkost vzrůstá v přímé úměře k tomu, jak se člověk vzdaluje od Boha. Každý člověk na světě trpí komplexem úzkosti, protože má v sobě možnost stát se buď světcem, nebo hříšníkem.

Nevěřme tomu, že člověk trpí komplexem úzkosti proto, že by měl v sobě stále stopy živočišného původu; vždyť zvíře, ponecháno samo sobě, úzkost nezná. Zná přirozený strach, který je správný, ale nikdy nemá subjektivní úzkost. Ptáci neupadají do konfliktu, mají-li se rozhodovat mezi zimní cestou do Kalifornie, či na Floridu. Zvíře také nemůže klesnout pod svou úroveň, ale člověk může, a to právě proto, že je složen z ducha i hmoty.

Když vidíme opici, že se chová hloupě, neřekneme jí: » Nechovej se jako blázen «; ale když vidíme člověka chovat se hloupě, řekneme mu: » Nechovej se jako opice! « Protože se člověk skládá z ducha a hmoty, může sestoupit na úroveň zvířete (ale nikdy tak úplně, aby zničil Boží obraz ve své duši). Právě z této možnosti vzniká tragédie člověka. Krávy nemají psychózy, vepři nemají neurózy a kuřata netrpí frustrací (pokud je člověk u nich uměle nevyvolá); podobně by netrpěl frustrací nebo komplexem úzkosti ani člověk, kdyby byl živočichem stvořeným *jen pro tento* svět. Je zapotřebí věčnosti k tomu, aby si člověk zoufal. » *Člověk je zároveň silný i slabý, zároveň svobodný i spoutaný, zároveň slepý i vidoucí. Jeho postavení je na spojnici přírody a ducha; a stýká se v něm svoboda i nutnost. Snaží se vždy zakrýt svou slepotu přeceněním ostrosti svého zraku a skrýt svou nejistotu rozpínáním své síly nad její meze.* « [2]

Hrůza vzniká z toho, že si člověk uvědomuje, byť nejasně, svou odvozenost a konečnost. Není absolutnem, ač po tom touží; není ani vším tím, čím by chtěl nebo mohl být. Toto napětí mezi možností a skutečností, kolísání mezi touhou být s Bohem a touhou být Bohem – to je hlubší stránka jeho úzkosti. Alfred Adler vždy zdůrazňoval, že v pozadí neuróz je snaha člověka » *být jako Bůh* «, snaha tak bezmocná, jako je nemožný její cíl. Každé psychické napětí vyrůstá z metafyzického základu.

Zoufalství a úzkost jsou možné tam, kde je rozumná duše. Předpokládají schopnost sebereflexe. Jen bytost schopná uvažovat sama o sobě může se zhrozit zničení před tváří nekonečna a může si zoufat nad sebou nebo nad svým osudem. Podle Kierkegaarda existuje dvojí zoufalství: zoufalá touha buď být sám sebou, nebo nebýt sám sebou; člověk se buď chce stát absolutní, nepodmíněnou bytostí, nezávislou a soběstačnou, nebo se zoufale chce zbavit své bytosti se vším jejím omezením, s její odvozeností a konečností. Oba tyto postoje manifestují věčnou vzpouru konečného proti nekonečnému: *Non serviam*. Takovou vzpourou se člověk přivádí k plnému uvědomění své vlastní nicoty a samoty. Místo aby nalézal oporu ve vědomí, že je sice odvozený, ale že jeho existenci udržuje milující Bůh, hledá oporu sám v sobě; tam ji však nalézt nemůže a stává se tak obětí strachu. Neboť strach se vztahuje na neznámé, překonávající, všemocné něco – něco, které může udeřit, aniž víme kdy a kde. Strach je všude a nikde, obklopuje nás, je hrozný a neurčitý, hrozí člověku zničením, které si neumíme představit ani pomyslit. Takový je strach člověka. Zvíře nemá duši schopnou poznat dokonalou lásku, nemusí skládat účty ze svého správcovství nad tímto údolím smrti, nemá vztahy k věčnosti, vlastní člověku; proto může mít jen nemocné tělo a nemůže mít nemocnou duši. A tak si psychologie, popírající existenci lidské duše, neustále odporuje. Nazývá člověka živočichem a vzápětí líčí lidskou úzkost, jakou u živočicha bez rozumné duše nemůžeme nalézt.

Z toho, že základní příčinou lidské úzkosti je možnost být buď světcem, nebo hříšníkem, vyplývá, že člověk má na vybranou jen mezi těmito dvěma alternativami. Může buď stoupat vzhůru na vrcholek věčnosti, nebo padat do propasti frustrace a zoufalství. A přece se mnoho lidí domnívá, že je zde ještě třetí alternativa, a to lhostejnost.

(Pokračování příště)

U.S. policie vede akce proti pohlavnímu zneužívání dětí

Chicago. — Porušování přirozeného zákona se vždycky nějak vymstí, ať se toto porušování děje v jednom či druhém směru. Sexuální prostopášnost zničila jednotlivce i celé vrstvy obyvatelstva, které ztratily chuť do životního boje a přestaly hájit svou svobodu proti nepříteli. Zvláštní americké — protestantsko irsky-katolické puritánství zase zavinilo dnešní pohlavní nevázanost ve Spojených státech, homosexualitu ve velkém, rozháranost rodin a pohlavní zneužívání mládeže.

Ve velkých městech, včetně New Yorku, Chicaga a Los Angeles, je mládeže zneužíváno k lehkým výdělkům produkcí pornografických filmů a k prostituci, zejména homosexuální. Někteří zvrácenci vedou děti k tomu, aby už od osmi let svého věku užívaly pohlavního života, a co je zvlášť trestuhodné, že někteří líní rodiče s tím souhlasí, protože z prostitutce svých dětí mohou bez práce lehce žít. V Los Angeles například je podle odhadů dospělými osobami pohlavně zneužíváno na 3,000 dětí, jimž ještě není 14 let, a asi 25,000 dětí, jimž je od 14 do 17 let.

V Chicagu se tato neřest rovněž rozmohla ve velkém měřítku. Někteří chlapci a děvčata, kteří utekli ze svého rodinného domu, upadli do gangsterských rukou nesvědomitých organizátorů pornografie a prostituce. Jiní mladí lidé se zase dobrovolně zaprodávají pornografii či prostituci na jednu noc, nebo na celý týden jen proto, aby si snadno vydělali peníze, "užili života" a nemuseli při tom nic dělat.

V těchto posledních dnech však v Chicagu i jinde po celých Spojených státech policie začala pátrat po všech významnějších kuplířích, pohlavně zneužívajících mladých lidí k rychlému zbohatnutí. Chce jejich neblahou činnost znemožnit a vymýtit. Tato policejní akce je však ztížena tím, že některé státy a některá města nemají dosud jasné zákony o těchto věcech, na základě kterých by bylo možno pohlavní zneužívání mládeže stíhat. Chicagský starosta Michael Bilandič prohlásil, že chicagská policie zakročí velmi přísně proti všemu zneužívání dětí k pornografii a první policejní stíhání provinilců již nařídil.

REAL ESTATE

KUPUJETE DŮM?
PRODÁVÁTE DŮM?

Obraťte se s důvěrou
na

JOE ZACHARDA

"TWIN CITY"
Realtors and Builders

7010 W. CERMAK RD.
BERWYN, ILL. 60402,
MLS 788-8500

Z ČINNOSTI RADY SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA NA KONFERENCÍCH VE WASHINGTONĚ

Minulý týden se konaly dvě konference na státním departmentu ve Washingtoně. První se týkala příprav pro nadcházející konferenci v Bělehradě, kde se má zhodnotit plnění Závěrečného aktu, podepsaného před dvěma roky v Helsinkách. Účelem druhé bylo poskytnout představitelům nevládních organizací možnost, aby se vyjádřily k zahraniční politice Spojených států.

Na obě schůze byli pozváni představitelé Rady svobodného Československa. Přímo zastupovali Radu prof. Jiří Horák, politický tajemník a Vavro Ryšavý, pokladník. Dalších pět členů předsednictva, výboru a zastupitelstva Rady svobodného Československa zastupovalo další československé a americké organizace: dr. Ján Papánek Americký fond pro československé uprchlíky, pí. Betka Papánková Národní americkou radu žen, a pí. Anna Faltusová, prof. František Schwarzenberg a dr. Josef Hašek Československou národní radu v Americe.

Na schůzi o bělehradské konferenci referovali zástupci státního departmentu o přípravách na toto setkání. Hlavním mluvčím byl rada státního departmentu Matthew Nimetz. Hlavním předmětem bylo plnění třetího koše, který jedná o lidských právech, což bude důležitým zájmem americké delegace na bělehradské konferenci. Dr. Ján Papánek a dr. Jiří Horák se zúčastnili diskuse o plánované strategii americké delegace.

Konference o národní zahraniční politice pro nevládní organizace trvala dva dny a zúčastnilo se jí několik set zástupců různých organizací ze všech částí Spojených států. Na pořadu konference byl přehled zahraniční politiky Carterovy vlády; nové směry pro vzdělávací a kulturní progra; my; americký kongres a státní department; Panama a zájmy Spojených států; nové perspektivy míru na Středním východě; zájmy Spojených států ve střední a jižní Americe; budoucnost Jižní Afriky; a zájmy Spojených států v rámci mezinárodního rozvoje.

Po referátech mluvčích státního departmentu následovala diskuse o každém bodu pořadu a účastníci byli rozděleni do pracovních skupin. Dr. Jiří Horák se zúčastnil debaty v panelu vztahů mezi Západem a Východem, dr. Ján Papánek a Vavro Ryšavý v panelu kontroly zbrojení, a pí. Papánková, pí. Faltusová, dr. Hašek a dr. Schwarzenberg v panelu lidských práv.

Warren Christopher, náměstek ministra zahraničních věcí, měl závěrečný projev a konference byla zakončena recepcí v místnostech státního departmentu. (RSČ)

□

TAJEMNÍK RSČ VE WASHINGTONĚ

Dr. Jiří Horák, politický tajemník Rady svobodného Československa se setkal s vedoucími československého oddělení, státního departmentu a byl přijat několika vysokými představiteli americké odborové ústředny AFL-CIO.

□

NÁVŠTEVA DELEGÁCIE ACEN VO WASHINGTONE

Dňa 2. a 3. júna bola delegácia Zhromaždenie európskych ujarmených národov (Assembly of Captive European Nations — ACEN) na návšteve na americkom ministerstve zahraničia a v kongrese. Delegáciu, pozostávajúcu z predstavitel'ov vrcholných exulantských organizácií Pol'ska, Československa, Mad'arska, Albánska, Rumunska a Baltských štátov, na štátnom departmente prijal asistent ministra zahraničia pre európske záležitosti John Armitage. Předseda delegácie Štefan Korbonski predložil rezolúciu, v ktorej ACEN vyjádril svoje stanovisko ku konferencii v Belehrade. ACEN požiadal, aby americká delegácia trvala na tom, aby sa na konferencii poukazovalo v plnom rozsahu na sústavné porušovanie ustanovení Helsinskej deklarácie komunistickými štátmi; aby americká delegácia predložila rezolúciu, ktorá by vzala do ochrany disidentov vo všetkých východoeurópskych krajinách, bojujúcich o upierané im l'udské slobody a občianske práva a aby trvala na záväzku rešpektovania l'udských práv komunistickými vládami.

Dr. Martin Kvetko, ktorý sa zúčastnil delegácie ako reprezentant Rady slobodného Československa, upozornil predstavitel'ov State Departmentu na to, ako sa Husákov režim pripravoval na konferenciu v Belehrade a ako v tlači napádal americkú vládu a prezidenta Cartera. Predložil o tom pojednávajúcu část Czechoslovak Newsletteru.

Delegácia navštívila aj úrad predsedy poslaneckej snemovne Thomase P. O'Neilla, predsedu zahraničneho výboru poslaneckej snemovne poslanca Clementa Zablockého, predsedu zvláštneho výboru pre kontrolu Helsinskej deklarácie poslance Dante B. Fascella, d'alej poslancov Lestera Wolffa a Benjamina Rosenthala ako aj úrad senátora Griffina. Dr. Kvetko aj na týchto návštevach v kongrese predložil Chartu 77 a niektore čísla Czechoslovak Newsletteru, pojednávajúce o porušovaní ústanovení deklarácie Husákovým režimom. (RSČ)

□

PRAŽSKÝ ROZHLAS O RADE SLOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

Dňa 16. maja vysielal pražský rozhlas program venovaný Čechom a Slovákom v zahraničí, že Západ spustil "zbesilý útok" proti socialistickým krajinám, aby "utiekol pred vlastným svedomím," pretože je to vraj Západ a nie Východ, ktorý ustanovenia Helsinskej deklarácie neplní. V tejto "nehoráznej" kampani si vraj západné vlády vyžiadali pomoc emigrantov. Tak napríklad pre State Department vraj dodává už dlhšiu dobu podklady pre belehradskú schôdzku Rada slobodného Československa. — Tvrdenie je do tej miery správné, že Rada slobodného Československa skutočne a bez vyžiadania State Departmentu predložila niekol'ko elaborátov v súvislosti s konferenciou v Belehrade. (RSČ)

40. výročí encykliky "Mit brennender Sorge"

Když v lednu r. 1933 se v Německu ujal vlády Hitler, zdálo se, že postavení církve v této zemi bude stanoveno konkordátem se Sv. Stolicí, podepsaným 20. července a ratifikovaným v září téhož roku. Ve skutečnosti však nacisté nedodržovali jeho jednotlivé články, hlavně ty, které se týkaly katolických sdružení a církevních škol, protože hlásaly katolickou víru a morálku a nikoliv nacionálně socialistický světový názor, založený v podstatě na germánském rasismu.

Rozpory se postupně stále více zostřovaly. Ministerstvo propagandy zahájilo lživou a pomlouvačnou kampaň proti církvi a katolíkům, kteří byli líčeni jako tradiční odpůrci zájmů německého národa. K tomu se připojila i vlna uměle připravených soudních přelíčení, v nichž byli věřící obviněni z nezákonného vývozu deviz, anebo z nemravností, které se prý páchaly v některých řeholních kongregacích.

Sv. Stolice a němečtí biskupové neustále upozorňovali na nedodržování konkordátu, na který nacisté sami naléhali, a který svobodně podepsali. Nacistický režim nakonec přestal odpovídat na protestní diplomatické noty Sv. Stolice. Kolik těchto not bylo předloženo v letech 1934—1937 a jaký byl jejich obsah, vyplývá z dokumentů, uveřejněných v r. 1965 ve svazku nazvaném "Der Notenwechsel zwischen dem Heiligen Stuhl und der deutschen Reichsregierung". (Výměna dopisů — diplomatických not — mezi Sv. Stolicí a německou říšskou vládou.)

Celková závažnost situace a z toho pramenící malomyslnost německých věřících, ohlušených vládní propagandou a neinformovaných o zákrocích biskupů na jejich obranu, přivedly papeže Pia XI. k rozhodnutí zastat se jich veřejně, jasně a neohroženě.

V srpnu 1936 se němečtí biskupové shromáždili ve Fuldě a odtud odeslali papeži dopis se žádostí o apoštolský list (encykliku), v němž by přímo a bez okolků upozornil na různá nebezpečí, jež hrozí v Německu náboženství a vydal směrnice, "jež by osvětlily i slepé a probudili ty, kdo jsou pohrouženi ve spánku".

V lednu 1937 Pius XI., i když byl nemocen, povolal do Říma a přijal na lůžku tři německé kardinály Bertrama, Faulhabera a Schulteho, a biskupy z Berlína a Münsteru. Po společném rozboru celkové situace se všichni shodli v názoru, že doba pro veřejný zásah sv. Otce je už zralá. Jeho cílem nebylo ani tak pranýřovat nacistické svévolnosti a násilnosti, jako spíše dodat věřícím odvahu v jejich každodenním těžkém boji, který Pius XI. nazval skutečným pronásledováním a poučit je, jak mají v těchto okolnostech postupovat.

Příslušná encyklika, určená kněžím a věřícím, byla připravena ve dvou etapách. Kard. Faulhaber nejprve, během svého pobytu v Římě, načrtl její schéma a na jeho základě byl pak v následujících týdnech vypracován text encykliky pod vedením kard. Pacelliho (později Pia XII.) a sv. Otce. Bylo rozhodnuto, že bude datována 14. března — (tehdy byla Smrtná neděle) — a veřejně čtena o následující Květné neděli. Už 10. března byly proto jednotlivé exempláře odeslány diplomatickou cestou nunciovi v Německu, mons. Orsenigovi, s rozkazem, aby je odevzdal všem biskupům.

Ve dnech 12.—20. března katolické tiskárny v různých německých diecézích natiskly tisíce exemplářů encykliky, aniž to vzbudilo na Gestapu nějaké podezření. Pouze v Mnichově jeden typograf celou věc udal a bylo zabaveno 4.000 výtisků. Přesto však jen v samotném Mnichově jich bylo i tak vytištěno asi 40.000. Gestapo neudělalo ale žádná opatření, aby zabránilo jejímu čtení a rozšiřování.

Encyklika je složena ze **tří částí:** historické, věroučné a exortační. **Prvá** probírá stručně dějiny a vznik konkordátu s nacistickým Německem a upozorňuje na jeho porušování. **Druhá,** věroučná část, je určena hlavně biskupům, a obsahuje 4 hlavní naučení: opravdová víra v Boha je nerozlučně spojena s vírou v Ježíše Krista, která opět závisí od víry v církev a ta spočívá na víře v primát římského biskupa. Pouze víra v Boha může být pevným základem pořádku, mravního zákona a rovněž přirozeného zákona, na němž se zakládá každé pozitivní právo.

Ve třetí části se sv. Otec obrací nejdříve k mládeži. Uznává hrdinství mnoha mladých lidí a napomíná je, že nepřijímali žádné jiné evangelium než to, kterému je učili jejich věřící rodiče. Pak přechází ke kněžím a řeholníkům. Připomíná jim, že jejich přední povinností je sloužit pravdě a vyvracet bludy. Kdyby tak nečinili, zrazovali by svůj národ a vlast. Laiky konečně upozorňuje na členy katolických organizací a na jejich věrnost Kristu, pro níž přinášejí těžké oběti. Katolickým rodičům ukládá, aby nezanedbávali náboženskou výchovu dětí. Slibuje jim, že bude všemi silami bránit církevní školy. V závěru této části vyzývá ty, kdo ochabli nebo kolísají ve víře, aby se opět vrátili k Bohu a upozorňuje, že Kristovi nepřátelé, kteří se domnívají, že už církev pohřbili, jásají předčasně.

V německých věřících encyklika zanechala nesmazatelný dojem, že papež jim stojí po boku, že nebyli opuštěni ve svém boji proti novému rasovému pohanství, že sv. Otec v Římě po zásluze oceňuje jejich obětavost a hrdinství a že se jich veřejně i diplomatickou cestou zastává před celým světem.

Německá říše, nacionálně-socialistická strana a její propagační aparát musely uznat, že encyklika byla rozšířena nejen v celém Německu, nýbrž i ve všech ostatních zemích, protože l'Osservatore Romano přinesl její plný italský i německý text. Nacisté se cítili jako pachatel přistižený při činu a viděli, že encyklika odhalila celému světu jejich věrolomnost. Výrazem jejich zlostné reakce byla protestní nota velvyslance Bergena kard. Pacellimu z 12. dubna. Tato nota je typickým příkladem drzosti totalitního režimu. Neodpovídá se v ní na fakta, která encyklika pranýřovala, překrucuje se její text a vydává se za politický útok proti německému národu. Kard. Pacelli ji však otevřeně odmítl ve své odpovědi vyslanci Bergenovi z 30. dubna. Jeho odpověď je naopak příklad neohroženosti a (morální) pevnosti.

Katolíci na celém světě přijali tento papežský dokument s velkým uspokojením. Všichni, kdo bojovali proti totalitě, v ní našli novou posilu pro svůj zápas. Prestiž Pia XI., který současně vydal i encykliku proti komunismu (Divini Redemptoris) a o poměrech církve v Mexiku (Firmissimam constantiam) tím dosáhla svého vrcholu. Jeho hlas pastýře a učitele církve pronikl do nejširších kruhů.

Vlády a politikové si však bohužel z této papežovy neohrožené lekce nevzali příklad a ponaučení. Na čele nacismu však zůstal vypálen cejch věrolomnosti. Ani ten však neprobudil politické strany, které pokračovaly ve svém sbližování s nacismem. Vyburcovaly je teprve události v letech 1938 a 1939. Tehdy však už bylo příliš pozdě a tragédii II. světové války se již nedalo zamezit.

● SLOVENŠTÍ SIGNATÁŘI "CHARTY 77"

Slovenský filosof, profesor Milan Kusý, signatář Charty, byl zbaven místa přiručího v knihkupectví. Známý slovenský spisovatel, rovněž signatář Charty 77 Dominik Tatarka, který žije nyní v Praze, byi zbaven minimálního životního příspěvku ve výši 500 korun měsíčně, který mu byl vyplácen Literárním fondem. Důvod: odmítl odvolat svůj podpis na Chartě. Tatarku, který je momentálně v nemocničním ošetření, dokonce navštívil zástupce slovenského ministra kultury (zvlášť k tomu účelu přiletěl z Bratislavy) a slíbil spisovateli, že odvolá-li podpis, budou jeho díla znovu publikována. Okolnosti Tatarkova úrazu jsou přinejmenším podivné. Několik dní poté, co podepsal manifest "Charta 77" ho porazilo auto. Odcházel z ateliéru svého přítele malíře a taxík, který stál před domem, se náhle prudce rozjel a Tatarku srazil. Naštěstí nebyl spisovatel zraněn kriticky.

* * *

Slovenská spisovatelka HANA PONICKÁ je statečnou ženou. Veřejně obhajovala své pronásledované kolegy, kteří podepsali "Chartu 77"

Sjezd slovenských spisovatelů, který se konal v Bratislavě počátkem března, neprobíhal tak, jak to naplánovali jeho režimní pořadatelé. Známá slovenská spisovatelka a překladatelka z románských literatur, Hana Ponická se totiž na sjezdu ujala svých umlčených kolegů.

* * *

V posledních letech jsme ztratili," řekla Ponická, "mnoho významných spisovatelů. Jsou mrtvi, avšak jejich díla se stále vydávají. Ztratili jsme však i mnoho spisovatelů, kteří žijí — zde či jinde — a kteří jsou schopni pokračovat ve své tvorbě, avšak jejich díla nejsou vydávána. Členy naší organizace v současné době nejsou takoví spisovatelé jako Dominik Tatarka, Peter Karvaš, Ladislav Ťažký. Nemají právo publikovat svá díla. Dokonce se nesmějí vydávat ani vynikající překlady zemřelé Zory Jesenské z ruské a sovětské literatury, z klasických a současných děl. Její jméno jsme neslyšeli mezi ostatními před minutou ticha, které jsme zachovali na počest památky těch spisovatelů, kteří nedávno zemřeli.

Jiní bývalí členové Svazu slovenských spisovatelů a spolupracovníci našich kulturních a literárních časopisů jako například Ján Rozner, Pavel Hrúz, Jozef Bžoch, Fedor Cádra, Miroslav Kusý, Zlata Solivajová, Michal Gáfry, Julius Vanovič, Ctibor Štítnický, František Andrášek, Štefan Moravčík, Roman Kaliský, Jurat Špitzer, Alfréd Varenčík, Agneša Kalinová a mnozí další nemají právo publikovat svoje básně, prózy, překlady, články, literární kritiky... Snad jsou v tomto výčtu i chyby, možná že administrativní změny přivodily v jejich postavení obrat. I v Praze se dnes koná sjezd českých spisovatelů. Možná, že i na něm se najde někdo, kdo se zmíní o mnohem významnějších spisovatelích, o početných a vynikajících dílech, o které je současná česká literatura ochuzená. Je třeba s lítostí konstatovat, že v literatuře a v celé kulturní a umělecké oblasti jsou ztráty tvořivých sil na české straně nesrovnatelně vyšší než na straně slovenské.

Nechci se víc tajně stydět, tajně červenat, že smím publikovat a jiní na to nemají právo. Nekritizovala jsem jen z opatrnosti, ze strachu, že z mých vývodů uveřejní někdo jen to pozitivní. U nás se to občas stává.

Na závěr mi dovolte navrhnout, aby se připomínky, které odzněly v diskusi na tomto sjezdu, uveřejnily. Domnívám se, že ted', když tisk projevil takový zájem o spisovatele a jejich podpisy, najde nutný prostor také pro jejich vystoupení na tomto sjezdu..."

* * *

Tolik statečná slovenská autorka Hana Ponická. Její návrh — uveřejnit co řekla — byl brutálně potlačen. Projev otiskl pouze zahraničí, například pařížský "Le Monde". A ovšem: na pražském sjezdu českých spisovatelů se nenašel jediný autor, který by se podobně jako Slovenka Hana Ponická, zastal svých umlčených kolegů...

(Podle zprávy z belg. novin a Amer. L.)

* * *

Jak Vydatnou vodou na "komunistický mlýn" je naproti tomu stanovisko p. ing. A. Hejčíka, který napsal do slovensko-americké Jednoty (Úradný orgán Prvej katolickej Slovenskej jednoty v Spojených štátoch a v Kanade, roč. 86, č. 4581, z 1. Júna 1977) článek: **"Charta 77 a Slováci"**, který našim čtenářům přetiskujeme.

* * *

Nám Slovákom sa treba držat' spolu práve teraz v pohnutých dňoch svetovej politiky, kde všade počujeme iba o prenikaní komunizmu. Všade sa vychval'uje len hnutie Charty 77, pričom zabúda, že chartisti sú tiež iba komunisti, ktorí chcú iba ako-tak revidovat' komunizmus, ale v žiadnom prípade odstránit'. No a preto sú dnes oslavovaní.

Žialbohu aj niektorá slovenská tlač, i cirkevná, poukazuje na vec ako vzbúru intelektuálov proti bol'ševizmu, ktorí azda hl'adajú komunizmus s l'udskou tvárou, ako to začal hlásat' slovenský komunista Alexander Dubček. Ide vlastne o vec českých komunistov, ktorí chcú obrátit' na seba svetovú pozornost'. Zo Slovákov Chartu 77 podpísali len niektorí komunisti. Medzi nimi figuruje aj Dominik Tatarka, ktorý za Slovenského štátu vyučoval na gymnáziu v Turčianskom Sv. Martine slovenčinu a pritom prenasledoval žiakov, ktorých rodičia boli činní v Hlinkovej slovenskej l'udovej strane alebo v Hlinkovej garde. Tento komunistický ideológ nenávidel všetko, čo zaváňalo slovenským nacionalizmom.

Po skončení druhej svetovej vojny napísal hanopis na Slovenskú republiku a jej prezidenta dr. Jozefa Tisu pod titulom Farská republika, ktorý pamflet mu vydala skomunizovaná Matica slovenská v Turčianskom Sv. Martine v roku 1948.

Nuž kariéristi podobného typu nemôžu byt' považovaní na Západe za reformátorov života na Slovensku. Treba ich obchádzat' ako prašivé ovce a nevenovat' im žiadnu pozornost' v exilových slovenských publikáciach. Podpisovatelia Charty 77 sú **komunisti** a čo si navarili doma, nech si aj pojedia. Najlepšie o nich nepísat' a nerobit' im zbytočnú reklamu.

Ing. A. Hejčík

Tuto nálepku s motivem Charty 77 vydal Československý poradní sbor pro Západní Evropu. — My ji dnes přinášíme jako upomínku na právě probíhající mezinárodní konferenci v Bělehradě, která má zkoumat dodržování smlouvy o lidských právech, podepsané před dvěma roky ve finských Helsinkách 35 státy.

JUDY BAAR TOPINKA

je novou předsedkyní společenského Klubu obchodníků, podnikatelů a vedoucích osobností v západních předměstích Chicaga (Suburban Executive Breakfast Club), o němž jsme měli zprávu u příležitosti návštěvy astronauta J. A. Lowella v Ciceru, Ill (H.N. II., č. 21, z 21. května 77) — Účelem klubu jsou pravidelná měsíční profesionální a stavovská setkání, k nimž si vždy jeho členové pozvou někoho z vynikajících jedinců ze všech oborů lidské činnosti, aby k nim promluvili a informovali je o současných problémech v jejich specifickém povolání. Tak mezi nimi na př. letos už hostovali televizní reportér Richard Valeriani z NBC z Washingtonu, D.C., astronaut James A. Lowell, Ann Landers, autorka mnoha poradních odpovědí v různých amer. novinách; Jim Finks a Charlie Tribuna; admirál Zumwalt a Míla Magidolf. Pro příští měsíce už slíbili účast a přijali pozvání: E. Howard Hunt, Olivia De Havilland a dr. J. Allan Hynek, specialista ztotožňování "létajících talířů".

Klub "WSEBC" má schůze každý první pátek v měsíci už v 7 hod. ráno v Richard's Banquet Hall, 3243 So. Harlem v Berwynu, Ill., a ačkoliv má klub omezený počet členů (200) s ročním členským příspěvkem $100, sejde se vždy na snídani už v 6:15 hod. ráno kolem 500 posluchačů a zájemců, kteří se pak v 9:00 hodin rozcházejí do svých zaměstnání. Důkazem toho, že se "West Suburban Executive Breakfast Club" těší v celém chicagském okolí veliké vážnosti je trpělivost kandidátů na čekací listině, kteří se chtějí stát jeho členy. Letos jich bylo přijato padesát, a ti na to čekali celý rok.

Úředníci klubu na letošní rok jsou: předsedkyně: Judith B. Topinka, dcera Lillian a Bill Baar, ze známé krajanské realitní kanceláře na Čermákově tř.; místopředseda: Gerald Šebesta, Jr.; výkonný ředitel: James M. Gavin, director of "Community Chest of Cicero"; sekretář a pokladník: Dennis Smith z "First National Bank of Cicero"; účetní: Josef Petržilka.

Členů ředitelstva je 18, mezi nimiž je i naše známá, obětavá krajanka a úspěšná obchodnice Hermínka Ondrušová, která nám též podala tuto zprávu i fotografii líbivé předsedkyně Judy B. Topinkové.

Poslední francouzská kolonie v Africe obdrží nezávislost

Džibuti. — Bývalé Francouzské Somálsko, nyní zvané "Území Afarů a Issaů", měřící 8,500 čtverečních mil a čítajících na 200,000 obyvatel, ležící při jižním cípu Rudého moře, s hlavním městem Džibuti, je už 115 let francouzskou kolonií. Francie však chce letos 27. června udělit tomuto území nezávislost. Předminulou neděli se obyvatelé této kolonie při referendu vyslovili pro nezávislost své země: 80,791 jich volilo "pro" a pouze 205 "proti".

Toto území, které se bude jmenovat "Republika Džibuti", má důležitou strategickou polohu; jeho hlavní město je jedním z nejdůležitějších přístavů celého východního pobřeží Afriky. Dva sousedé, Habeš a Somálsko, projevují o toto území nemalý zájem, avšak jeho obyvatelstvo by nechtělo příslušet ani k jedné ani k druhé z těchto zemí a pro možnou kontrolu Suezského průplavu ze základny v Džibuti Sověti se všemožně snaží o rozšíření svého vlivu právě v této oblasti.

DOPISY našich čtenářů

CHICAGO, ILL.:

"Den zdobení hrobů."

Milí čtenáři,

Zahradní slavnost na den zdobení hrobů v naší chicagské české útulně se vydařila. Bylo tam živo. Tento den je mezi námi v USA věnován památce českých synů a mladých otců, kteří padli ve válkách. Vzpomínku věnujeme však i všem těm našim průkopníkům a zakladatelům, kteří nás předešli a proto budiž zachována světlá vzpomínka těmto lidem českého smýšlení a poctivého snažení.

Letos, jaky každý rok, byla v den zdobení hrobů v našem domově slavnost. Je už tradiční společenskou a pracovní událostí v naší útulně.

V první části programu náš známý český zpěvák Tony Kopecký zapěl americkou národní hymnu a všichni stoje jsme s ním zpívali "Kde domov můj" a "Nad Tatrou sa blýská". Celá řada Slováků prožila svá poslední léta v naší "České útulně" a mnozí jsou zde dosud. My kteří jsme byli v Čechách rozeni, kde jsme prožili kus svého mládí, nadšeně jsme zpívali, neb americké i československé národní hymny jsou nám drahé.

Pozorovala jsem s pohnutím stařenku, chovanku domova, jak tiše zpívá a zvadlou rukou slzy z očí stírá.

Přípravy na letošní program byly pod vedením paní L. Mastný, která se dobře vyzná v řízení a organizaci různých podniků.

Ve venkovní jídelně se prodalo 387 obědů a navíc ještě párky. Pečená vepřová, knedlíky a zelí chutnaly všem, káva a koláčky doplnily oběd. Párky jsme opékaly pod vedením paní Agnes Chrástka.

Pití tam bylo pro žíznivé dost. Pivečko se šenkovalo celý den pod vedením pana Steve Boor a pana Harry Mastný.

Velký stůl s darovaným pečivem, kterého byla hojnost, byl pod dohledem paní Helen Kořínek, presidentky od Ladies Aid.

Hlavní oblíbenou "inženýrkou" v kuchyni byla manželka presidenta našeho domova. K pomoci měla celou řadu obětavých pracovníků.

I letos chovanci našeho domova měli stánek, ve kterém lacino prodávali hromadu krásných ručně dělaných předmětů, které se učí dělat v útulně v "Art class" při vyučování paní Tudor. Celý den vydrželi stát a počítat "z hlavy" utržené peníze.

Paní Bess Doubek měla na starost stánek "štěstěny" (raffle), který byl vybaven pěknými dary, darovanými našimi obchodníky, bankéři a příznivci našeho domova.

Pan Vodrážka vyvolával jména šťastných výherců. Pan Brandler, administrátor domova, byl letos mimo Chicago a naší slavnosti se nezúčastnil.

Pan E. Semerád a E. Cepuder přijímali a počítali utržené peníze.

Počasí nemohlo být lepší, den byl neobyčejně krásný. Pán Bůh nám přál, takže návštěva byla veliká. S potěšením bylo pozorovat letos i mladší lidi, kteří přišli jako chodívali jejich rodiče, a v kolečkových židlích po zahradě vozili své, kteří jsou nemocní a žijí v našem domově.

Všem těm, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli ke zdaru letošního výletu na Vzpomínkový den (Memorial day), zvláště vám všem, kteří jste v tak hojném počtu přišli, děkujeme jménem Českého domova pro sestárlé a jménem presidenta pana F. Vodrážky, který byl řečníkem programu.

Prosíme, zachovejte přízeň této české instituci v budoucnu.

Napsala Hana Rubey

CLEVELAND, OHIO:

Dp. Vojtěchu Víte,

doufáme, že si ještě pamatujete rodinu Brzobohatých z Clevelandu, když jsme vloni na zimu byli ve vaší redakci pro knížky a Vy jste byl tak laskav a prováděl nás po českých památkách ve Vašem okolí. Zároveň jste dal mému manželu adresu na Katolickou organisaci v Německu, kde pátral po svém bratranci, který odešel v r. 1949 jako kněz z Československa. Touto cestou jsme konečně zjistili, že jeho bratranec působí jako kněz ve Zwiesel v Západním Německu. Obdrželi jsme již od něj několik dopisů. Má totiž velkou radost, že může být ve spojení s někým z rodiny. Měl naplánováno k nám letos přijet v době naší dovolené. Bohužel v posledním dopise nám píše, že musil cestu odložit, protože obdržel od pana arcibiskupa 150.000 DM na opravy kostela, v němž působí. Z toho důvodu tedy musí zůstat doma. Doufá, že se sejdeme, dá-li Pán Bůh, v příštím roce. Tak se celá naše rodina těší na toto setkání. Já si ještě pamatuji, kdy jako malé děvče jsem s rodiči byla na jeho primici. Bylo to sice dost daleko od nás, ale — jak si jistě sám pamatujete — primice byla v Čechách vždy velká sláva pro celé okolí. Tedy Vám touto cestou vyslovujeme české "Zaplať Pán Bůh!"

A teď něco méně radostného: Dne 13. dubna zemřela po krátké nemoci moje maminka v Československu ve věku 71 roků. Byla stižena dvěma záchvaty mozkové mrtvice. Je to pro nás veliká rána, protože ona se starala do poslední chvíle o mého tatínka, který je velmi nemocen. Před třemi roky mu musila být amputována noha. Teď si ho vzal k sobě můj bratr s rodinou a den před pohřbem maminky jej musili dát do nemocnice pro veliké bolesti v druhé noze. Dosud nemáme další zprávy, protože několik dopisů, které jsme odeslali, bratr vůbec neobdržel. Dne 18. března jsme odeslali dopis doporučeně a ani na ten nemáme dosud odpověď. Dp. Víte, prosíme Vás, obětujte za ně mši sv.

Přiloženě Vám posíláme Money order na $25.00. $15.00 je na předplatné na "Hlas Národa" a zbytek na mši sv.

S mnoha pozdravy pro Vás a celou redakci a zaplať Pán Bůh za vše

Rodina Brzobohatých

* * *

Milá rodino Brzobohatých,

pěkně vás pozdravuji a na vaši návštěvu v Chicagu se velmi dobře pamatuji. Také jsem rád, že jste se zatím dostali aspoň do písemného styku se svým bratrancem knězem, který působí v Západním Německu. Zarmoutila mě zpráva o úmrtí Vaší maminky, paní Brzobohatá, zvláště když jí tu bylo zapotřebí k ošetřování těžce nemocného manžela — Vašeho tatínka. Vzpomenu na ně modlitbou u oltáře a Vás Pán Bůh potěš; hlavně, aby se tatínkův zdravotní stav zlepšil.

Zaplať Pán Bůh za peníze na mešní intenci a hlavně vám přeji, abyste brzo dostali z domů nějaké radostnější zprávy o nemocném tatínkovi.

Srdečně Vás zdraví

Váš Otec Vojtěch Vít

SAN ANTONIO, FLA.:

P. b. J. K.

Vážená redakce, milí čtenáři,

Opět nastává letní počasí, kdy sluníčko pozlacuje a otepluje tu Boží přírodu. Nám lidem je veseleji a radostněji než bylo za smutných zimních dnů. Milí čtenáři, nyní se podíváme blíže na toto zářící nebeské těleso, které oživuje a ozařuje naši zemi a planety naší sluneční soustavy. Sluníčko trůní od nás v úctyhodné vzdálenosti 149 milionů kilometrů. Vlak, jedoucí rychlostí 60 kilometrů za hodinu, by dojel k slunci za 103.480 dnů, čili za 283 roky. Vzhledem k průměrné délce lidského života by výprava nedojela ke slunci dříve než v sedmém pokolení a teprve čtrnácté pokolení by mohlo podat zprávu o tom, co viděl praděděv praděd. Tato obrovská sluneční koule má průměr 1,391.000 kilometrů, to je 109 průměrů naší země. Slunce je 1,279.000 krát větší a 324.000 krát těžší než země. Udržuje naši zem v oběhu kolem sebe rychlostí 106.000 kilometrů za hodinu a 2,544.000 za den. A my ubozí pozemšťané nemáme ani tušení, jakou rychlostí se země i s námi řítí vesmírem. Sluníčko naši zemi ozařuje svým úrodným vyzařováním, tak nesmírným a tak důležitým, že veškerý pozemský život je zařízen dle tohoto vyzařování. Veškeré na naší zemi činné energie, jako elektřina, magnetismus, oceány, řeky, prameny, sněhy, liják, mraky, bouře, větry, rostlinstvo, pole, luka, lesy, květiny, život rostlin, život zvířat a veškerý pozemský život lidí je závislý na tepelné energii slunce. Tento život by zanikl, kdyby slunce vyhaslo. Povrchová teplota slunce je 65.000 stupňů. Uděláme si malou představu o této sluneční teplotě. Teplota vysílaná sluncem každou vteřinu se rovná oné, která by byla výsledkem spalování jedenácti kvadrilionů šest set tisíců miliard tun najednou hořícího uhlí. Ano, slunce je to, které udržuje veškerý pozemský život, ono jest to, co nám dává světlo a teplo. Ono je to, co vane ve vzduchu, co teče ve vodě, co kvílí ve vichřici a bouři, co zpívá v hrdélku skřivánka a slavíčka, co kvete v růži, co dává obilí a révu. A vše to, co člověk potřebuje k životu. Dříví, uhlí, elektřina plyn, co nás v zimě zahřívá, to je od sluníčka. Slu-

ZAVÍTÁTE-LI DO CHICAGA

neopomeňte navštíviti náš obchod a prohlédnouti si náš bohatý sklad imp. křišťálového skla a keramiky, jehož nový seznam rozesíláme zdarma na požádání.

Nové STEREO rekordy — 33⅓, 12 inčů:

APON-2514 — PĚJME PÍSEŇ DOKOLA (Evening at Czech Village-: U svaté Ludmily — Slavonická polka — Jednou dvakrát — Jetelíček u vody — Fůra slámy — Hajá hajá — Čím čím — Na Vlachovce — Malá písnička — Zdenička — Zvadla růže — Bože Bože Boženko a mnohé jiné. Hraje hudba Břevnovanka, se zpěvem. $4.98.

APON-2515 — MORAVANKA: Javorinka šedivá — V tej milotskej bažantnici — Zavrť sa ně cerečko — Boršická polka — Moje milé premilené jahody — Měl sem frajérečku — Kupala sa Katerina — Ta naše kapela — Hovoranský potůček — Proč ten ptáček pěkně zpívá — Žala naša Anička — To naše stavení — Letochova hospůdečka. Se zpěvem. $4.98.

Poštovné 75¢ na každou zásilku po USA, do Kanady $1.75. — Seznam rekordů zdarma, též nový seznam knih.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zaručeně. — Seznam zdarma.

Nová zásoba **mlýnků na mák**, kus $14.95, poš. $16.85.

Mák z Holandska, 1 lb. $1.59, poš. $2.80 — 3 lb. poštou $6.70.

Kmín z Holandska, cena stejná jako za mák.

Karlovarské oplatky, plechovka $2.65, poš. $4.50 (dvě poš. $7.75).

Evropské teploměry, kus $3.50, poš. $4.20.

Nový seznam BYLIN, ČAJŮ a KOŘENÍ zašleme zdarma.

Největší nákupní středisko československého zboží v Americe

*

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý $1.00 zaslali o 5¢ více na státní daň.

F. PANCNER.

Importér a zástupce Tuzexu

6514 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

telefon 484-3459

Největší výběr záclon, (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic; soubory do ložnic a koupelen

SKLAD HOTOVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ

z dacronu a z importovaného husího peří

Máme 41-letou zkušenost. Vedeme jen zboží kvalitní, obsluhu u nás najdete odbornou. Zákazník náš pán.

NAVŠTIVTE NÁS!

ONDRUS & SON

6533 W. Cermak Rd., Berwyn, Illinois

Tel.: GU-4-1700

Šimkmo na druhé straně ulice proti obchodu Pancner

Offering More Than 200 Charters to Europe in 1977

VISIT OUR OFFICE

Veškerá Tusexová služba

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD

BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

JOSEF V. TOMÁNEK:

K SVATOŘEČENÍ JANA NEPOMUKA NEUMANNA

(papežem Pavlem VI. dne 19. června 1977)

V rodných Prachaticích kolébka Tvá stála,
česká matka Tvá se k Tobě skláněla,
českou ukolébavkou Tě uspávala,
celou noc u Tebe často probděla.

Vždycky křížem poznamenala Tvé čelo,
když se za Tvé štěstí vroucně modlila.
Když Ti kvítí víry v srdci vypučelo,
Panna Maria je s láskou sílila.

Celým srdcem zbožně ctil jsi Krista Pána,
Bohu zasvětil jsi život svůj i čest,
Tvoje cesta z vlasti byla požehnána,
s vírou vypěstoval jsi zde českou ratolest.

Jako kněz a biskup nešetřil jsi síly,
na vinici Páně rád jsi pracoval,
Bůh požehnal Tvému dílu, světce milý,
jeho plody český lid si zachoval.

Svatý Otec v slavné římské basilice
za svatého prohlásil Tě v dojetí,
plesá náš lid v exilu i v republice,
i když trpí v bolševickém zajetí.

Teď, když mnozí lidé Krista odmítají,
svatý Jene Nepomucký Neumanne,
vypros v nebi svému národu a kraji,
kéž tam slunce svobody zas zaplane.

(New York, 1977)

neční hmota je ve všem. Toto nesmírné nebeské těleso není ani pevné ani tekuté, jeho hustota je o něco větší než hustota vody. Povrch slunce není rovný ani jednotvárný, je utvořen z ohromných žhoucích oblaků, vrhajících ohnivé plameny do prostoru. Pozemské bouře, hurikány a tornáda jsou pouhými úsměvy spícího dítěte proti bouřím slunečního povrchu. Sluneční bouře vrhají ohnivé plameny sto až dvě stě tisíc kilometrů vysoko. Kdyby naše země spadla do slunce, shořela by za několik minut. Kolem této žhavé sluneční koule se rozprostírá nesmírná atmosféra, viditelná, když měsíc při úplném zatmění zakryje slunce.

Mnohý z vás, milí čtenáři, vysloví otázku, na jakém základě vytváří slunce tu životodárnou tepelnou energii. Tento nesmírný tepelný zdroj sluneční vzniká tak zvanou přeměnou prvků. Kdyby sluneční tepelná energie měla základ v chemické reakci, např. spalování, tak by slunce z uhlíku hořící v kyslíkové atmosféře shořelo za několik tisíc roků. Dříve se hvězdáři domnívali, že sluneční energie vzniká smršťováním slunce, Tato doměnka padla, když německý fysik Albert Einstein objevil theorii relativity, vyjádřenou rovnicí E=mc2, kde E je energie v ergech, m je hmota v gramech a c je rychlost světla v cm/s, což znamená, že hmota je energie.

Uvnitř slunce, kde se odehrávají thermonukleární reakce, je teplota 25 milionů stupňů. Tato nepředstavitelná teplota umožňuje transmutaci vodíku v helium. Každou vteřinu se promění ve středu slunce 564 milionů tun vodíku v 560 miliónů tun helia a 4 milióny tun se vyzáří. Za předpokladu, že sluneční záření v minulosti bylo stejné jako dnes, vypočítáme snadno, že za života slunce se proměnilo jen několik procent sluneční hmoty. Je smutnou skutečností, že na základě přeměny prvků byla sestrojena vodíková bomba. Jedna jediná bomba může za pár vteřin zničit město velikosti New Yorku.

Milí čtenáři, představte si, že naše sluneční soustava je jen nepatrným zrnéčkem v tom nekonečném vesmíru, dílu to Boha-Stvořitele. Astronomie mě vždy zajímala z toho důvodu, že jsem lépe chápal tu lidskou nicotnost proti všemu Božskému. Přes tuto nepopíratelnou skutečnost se ještě najdou snílkové či lépe řečeno zabedněnci, kteří popírají tuto nesmírnou moc Boží tvořivosti, opírajíce se o nesmyslné a ničím nedoložené pomatené důvody nějakého Marxe, Engelse a jim podobných materialistických pomatenců. My křesťané se musíme skláněti před tvůrčím dílem Boha-Stvořitele, jehož náš ubohý lidský mozek nemůže pochopiti. Proto, milí čtenáři, radujme se z té krásné Boží pohody, děkujme v modlitbách našemu Stvořiteli, že stvořil tu naši krásnou zemi, která by byla ještě krásnější, nebýti lidské zloby, chamtivosti a nenávisti. Milí čtenáři, končím svoji úvahu, prosím o modlitby za staré a nemocné, zvláště za ty opuštěné stařenky a stařečky a též prosím o modlitbičku za naši maminku Terezičku. Všechny vás pozdravuji, Bůh vám všem žehnej!

Přišlo jaro, přišlo,
již je zase máj,
usmívá se slunce,
usmívá se háj.
Stříbrné své vlny hora vyleje,
rozkvete se růže, slavík zapěje.
A ta naše lípa již se zelená,
z větvích mocných listí
nám na věnce dá.

Karel Pekárek

SAN ANTONIO, FLA.:

P. b. J. K.
Vážená redakce, milí čtenáři.

V tom dnešním moderním světě je tolik zamotaných motanic, že se z toho člověku motá hlava. Budu vám vyprávět tři takové motanice a jsem přesvědčen, že se vám při čtení také hlava zamotá jako mně, když jsem to psal. Ovšem výjimkou bude strýček Karel, který z každé motanice dovede ujeti na svém trakači.

Motanice první: V jednom domě bydlila vdova s nevlastní dcerou a vdovec s dospělým synem. Vdova se provdala za syna a vdovec se oženil s dcerou. Vdova se tím stala matkou otce svého muže a tím zároveň jeho babičkou. Narodil se jí syn a byla nejen jeho matkou, ale zároveň jeho prababičkou. A poněvadž prababiččin syn musel být dědečkem, byl tento chlapec již při svém narození svým vlastním dědečkem.

Motanice druhá. Ženich si vzal starší vdovu, jejíž syn byl již deset let ženat s ženichovou matkou. Tak se stal ženich manželem své babičky, tchánem svých rodičů a dědečkem svých vlastních bratří, je sám svým dědečkem. Nevěsta se stala z tchýně snachou, její syn je tchánem své matky, její vnuci jsou jejími švagry.

Třetí motanice je nejbláznivější: Pepík se oženil s vdovou, která měla už osmnáctiletou dceru. S tou se oženil Pepíkův tatínek - vdovec. Tím se stal z otce Pepíkovým zetěm. Pepíkova nevlastní dcera či snacha byla jeho matkou. Pepovi se narodil syn. Byl to jeho syn, ale byl zároveň švagrem jeho otce a zároveň jako bratr jeho tchýně, s níž měl přece jednu matku, byl jeho strýcem. A tato Pepíkova nevlastní matka, která jako sestra jeho strýce byla jeho švagrovou, měla s Pepíkovým otcem syna, který byl zároveň Pepíkovým bratrem, neboť měli jednoho otce, i jeho vnukem, neboť Pepík byl nevlastním otcem jeho matky. Pepíkova manželka byla i jeho tchyní, neboť žena jeho otce byla její dcerou. Pepa byl tedy manželem své nevlastní matky, která byla babičkou a on byl jejím vnukem. Tím byl také svým vlastním vnukem a poněvadž tchýnin manžel musí přece také být tchánem, byl Pepa také svým vlastním tchánem.

Milí čtenáři, končím tuto motanici otázkou: Smí se někdo oženiti s tchyní ženy svého bratra? ? ? Nesmí, neboť je to jeho vlastní maminka.

Milí čtenáři, bylo to ještě před druhou světovou válkou, když pražský časopis Humoristické listy vypsal soutěž na nejbláznější motanici z jakéhokoliv oboru. No a já jsem s tou bláznivou příbuzenskou motanicí vyhrál první cenu. První cena byla sto korun a jeden celý rok jsem dostával Humoristické listy zadarmo.

Vážená redakce a milí čtenáři, končím tu motanici a mám obavy, že až mě některý čtenář potká, že se mnou zatočí. Všechny vás pozdravuji, prosím o modlitby za staré, nemocné, a zvlášť za opuštěné stařenky a stařečky. Prosím o modlitbičku za naši maminku Terezičku. Ve svých modlitbách vzpomeňme na věrného čtenáře a dopisovatele Antonína Mužného, aby mu Bůh dal úlevy v jeho onemocnění. Bůh vám všem žehnej!

Karel Pekárek

LONG ISLAND CITY, N.Y.:

Ctěná redakce,

posílám vám zas pár řádek, abyste věděli, co se děje v našem chrámu Panny Marie ustavičné pomoci.

Začnu s květnou nedělí, která je začátkem svatého týdne. Bylo to velice pěkné, že všechny spolky se zúčastnily průvodu. Každý z účastníků držel v ruce palmu. Přijeli členové až z Yonkers, Bronx a New Jersey. V nynější době je to velká oběť. V měsíci dubnu měl Národní svaz českých katolíků schůzi a usnesli se, že 17. července bude mít v parku "Sokol Orel" piknik. První neděli v květnu měl Sokol Orel svaté přijímání a zúčastnilo se hodně členů. Tak velikonoční doba začala krásně a ukončila pěkně na den sv. Ducha. Ten den měl důstojný pán Thomas McPaplen, kaplan Sokola Orla jeho 50leté vysvěcení na kněze. V chrámu Páně byla velice pěkná návštěva. Teď vám musím napsat něco smutného. Dne 24. května odešla na věčnost slečna Růžena Kříž, byla pochována na hřbitov Calvarie. Byla dlouholetá cvičitelka mladšího dívčího oddělení. Též dlouhá léta byla členkou "Včelek", každý kdo jí znal, ví, jak byla obětavá. Pán Bůh jí odplatí za vše dobré, co kdy vykonala. Máme tu už červen, kdy všechno kvete a je zelené, ale potřebujeme trochu deště, aby bylo všecko opravdu zelené. Vždyť se říká, že je zelené dobré pro oči. Přikládám malý příspěvek na inkoust. Zdravím Vás srdečně, Otče Vojtěchu, jakož i členy redakce a všechny naše milé čtenáře.

Mary Oktavec

* * *

Milá paní Oktavec,

jste opravdu moc hodná, že jste nám napsala trochu těch zpráv tam od vás. Děkujeme upřímně za příspěvek na inkoust. Až budete mít zase kdy a chuť, tak nám pošlete opět pár řádků.

O slečně Růženě Kříž jsem slyšel, co vše vykonala za války a pak i pro naše uprchlíky v německých lágrech. Nezapomeneme na ni v modlitbě.

S pěkným pozdravem

Redakce Hlasu Národa

Phone: 484-9798

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

Home Made Sausages & Frozen Foods
Hickory Smoked Meats — Fresh Poultry

6312 W. Cermak Road BERWYN, Ill. 60402

Čerstvé domácí uzeniny; importované lahůdky.
Rádi Vás obslouží a na Vaší návštěvu se těší
Jan (John) a Jaroslava FOLTÝN

ARTHRITIS-RHEUMA BOLESTI?

"Moje švagrová začala před časem užívat BOL-VEN tablety a ZDRAVI-TAMIN kapsle a pochvaluje si, jak zázračně jí pomáhají. Její strýc John Kuna z Chicaga užívá oboje už 20 let; táhne to již na 97. rok a cítí se tělesně znamenitě. Já je beru teď proti silným bolestem v kolenou." Mrs. A. Kutanský, Calif. — Nebo: ..."vaše MORAVIA koncentrované mazání je vskutku velmi účinné; pošlete mi více láhviček, některé budou pro přítelkyně. Moje kolena byla tak nemocná a tolik bolela, že jsem nemohla ani chodit. Teď opět dobře chodím díky MORAVIA mazání, které vskutku pomohlo velmi, velmi dobře!" — píše Mrs. B. Koláček, Seymour, Tex. — I vám pomohou tato účinná léčiva, když si o ně napíšete ještě dnes!

Napřed jsou ceny pomalou, třetí třídou poštovní, v závorkách rychlou poštou do 6ti dnů: ZDRAVI-TAMIN kapsle na krev a sílu na 5 týdnů užívání $4.20 ($4.40 rychlou), větší na 10 týdnů $7.30 ($7.50 rychlou). — Čtyřlék BOL-VEN tablety na 5 týdnů $3.20 ($3.40 rychle), 2 BOLVENY 200 tablet $6.40 ($6.80 rychle). — Koncentrovaný MORAVIA extrakt na 1 pintu linimentu, na bolesti hlavy, svalů, kloubů a lýtek $4.50 ($4.70 rychle), totéž na 1 kvart $7.50 ($7.70 rychle). — DANUBE pročišťující tabletky bylin na 50 dnů $2.80 (rychle $3.00), na 3 měsíce $3.90 (rychle $4.10).

Přiložte cash (neztratí se), money order, check nebo na COD. — Také do Kanady, ale ne na COD a jen rychlou poštou!

LAGUNA — pětivitamínový krém s velkou dávkou pravého E-vitamínu, krášlící, suchou kůži navlhčující a rychle hojící krém pro dospělé, mladistvé i děti. Znamenitý na mnohé vady pleti, nemastný na den $4.00 rychlou poštou. — LAGUNA (Anti-wrinkle) krém neobvykle omlazující, výživný, lehce mastný a hluboce navlhčující noční krém, nová formule s velkým obsahem pravého vitamínu E a dvou jiných, s přírodními hormony na vrásky a různé nečistoty pleti, také $4.00 rychlou poštou. — Nejlepší výsledky používáním obou krémů. — Vystřihněte tuto oznámku a objednejte s důvěrou a se spokojeností ještě dnes!

Jsou obavy, že může přijít Flu. Ať přijde cokoliv, radí se k zesílení obrany těla užívat pravidelně denně 1 Zdravi-tamin ráno a 1 večer.

EUROPEAN DRUGS, BŘET. JELÍNEK, PH.M., Dpt. 6, Box 927, LAGUNA BEACH, CAL. 92652

LETEM SVĚTEM

Washington. — Carterova vláda se rozhodně staví na stranu Afričanů, včetně teroristů, bojujících proti bělošským menšinovým vládám v Rhodésii a v Jižní Africe. U.S. místopresident Mondale řekl nedávno ve Vídni jasně a bez obalu jihoafrickému ministerskému předsedovi John Vorsterovi, že Spojené státy čekají jak od Rhodésie, tak i od Jižní Afriky, že co nejdříve předají vládní moc svým černošským většinám. Jinak prý v jejich zemích dojde k totálním rasovým válkám; v tom případě však nesmějí očekávat žádnou pomoc od Spojených států. Spojené státy prý sice čekají od jihoafrické vlády, že pomůže činit nátlak na Smithův režim v Rhodésii, aby i on předal vládu černochům, avšak bělošská Jižní Afrika nesmí za tuto službu očekávat žádný ústupek od Spojených států. Spojené státy potom pouze čekají, že jihoafrická vláda ihned sama předá vládní moc černochům. Vorster Mondaleovi jasně odpověděl, že jeho země půjde svou vlastní cestou; Spojené státy se nemají míchat do jihoafrických vnitřních záležitostí, stejně jako Jižní Afrika se nemíchá do vnitřních záležitostí Spojených států. — Mozambik a Zambie už dříve prohlásily, že jsou s Rhodésií ve válečném stavu, a dovolují rhodéským guerilům operovat ze základen na svém území. Spojené státy však nedovolují Rhodésii pronásledovat guerily až na území Zambie a Mozambiku. Když nedávno rhodéská armáda pronikla na území Mozambiku, aby tam zničila základny rhodéských guerilů, Spojené státy pohrozily Rhodésii velmi vážnými důsledky, neodvolá-li ihned z Mozambiku svou armádu. Rhodésie se podřídila.

• • •

Chicago. — V sobotu 4. června Portorikáni oslavovali v Humboldtově parku na sev straně Chicaga výroční den nezávislosti svého ostrova, který byl dříve španělskou kolonií. Přitom došlo k nepokojům, na nichž se podle odhadů policie podílelo asi 3,000 Portorikánců. Výtržnosti začaly sporem mezi dvěma pouličními gangy; člen jednoho gangu byl střelen do nohy členem nepřátelského gangu. Zanedlouho policie nebyla schopna udržet pořádek; lůza začala na policisty házet kamení, cihly, sklenice i kusy nábytku; podpálila tři policejní vozy a začala plenit obchody. Dva demonstranti, ohrožující jednoho policistu pistolí, byli zastřeleni, 21 policistů bylo zraněno a asi 100 výtržníků bylo zatčeno. Podle mínění pozorovatelů byly tyto bouře vyvolány komunisty. — Ve Spojených státech je totiž činna malá skupina portorikánských extrémistů, požadujících nezávislost svého ostrova, kteří jsou vedeni komunisty. Tito teroristé podnikli už řadu bombových atentátů a jejich akce násilí se má stále stupňovat, až nakonec má být dosaženo nezávislosti Portorika. Zdrcující většina obyvatel tohoto ostrova však chce zůstat součástí Spojených států, protože ostrov není schopen hospodářské soběstačnosti. Jen malá část Portorikánců chce nezávislost svého ostrova a jeho přičlenění ke komunistickému světu. — Právě na začátku těchto portorikánských oslav vybuchla bomba v 5. poschodí Okresní budovy na Clark ulici ve středu města. Portorikánští teroristé FALN (Branná moc národního osvobození) přiznali svou zodpovědnost na tomto výbuchu. Stejní teroristé už učinili v Chicagu tři bombové atentáty: dva v roce 1976 a jeden letos v únoru. — V neděli 5. června večer došlo v Humboldtově parku opět k portorikánským nepokojům, avšak menšího rozsahu než den předtím.

• • •

Lima. — Paní Rosalyn Carterová navštívila na své cestě po Latinské Americe také Peru, jehož levicová diktátorská vojenská vláda koupila od Sovětského svazu velké množství zbraní. S peruánským presidentem Francisco Morales Bermudezem prý jednala o výzbroji peruánské armády, avšak detaily tohoto rozhovoru nebyly uveřejněny. Paní Carterová prý byla plně spokojena s výsledkem tohoto rozhovoru a pan president má za to, že jeho paní, mluvící dnes už i španělsky, vytvořila svou návštěvou v latinsko-amerických zemích nejlepší podmínky k dalším jednáním.

• • •

Salisbury. — Rhodéský armádní oddíl, který napadl guerilové základny v Mozambiku, zničil jich několik, zabil 32 guerilů, zmocnil se velkého množství zbraní a po týdnu válečných operací se vrátil zpět do Rhodésie. Z rhodéských vojáků prý přitom nikdo nepřišel o život.

• • •

Rabat. — Při marokánských volbách do parlamentu zvítězila royalistická "nezávislá" strana, která obdržela skoro polovinu parlamentních míst — 81 ze 176. Strana Istiqlal, která vedla teroristickou kampaň a záškodnickou válku proti Francii a v roce 1956 získala pro Maroko nezávislost, obdržela pouze 45 míst. Byly to v Maroku první volby do parlamentu od roku 1972, kdy král Hassan II. rozpustil parlament po nezdařeném vojenském puči proti královské vládě.

• • •

Southgate, Ky. — Při požáru v Beverly Hills Supper Club v Southgate, Ky., 28. května zahynulo celkem 161 lidí. Vyšetřovací komise zjistila, že tento požár byl způsoben krátkým spojením, k němuž došlo u jedné poškozené elektrické spojovací šňůry. Jiskry zapálily dřevěné předměty v sousední místnosti; oheň však byl objeven až teprve asi za hodinu, když už bylo pozdě.

• • •

Hongkong. — Do Hongkongu připlulo po týdenní cestě Jižním čínským mořem na poškozené rybářské lodi 38 vietnamských uprchlíků, 14 mužů, 8 žen a 16 dětí, pocházejících z jedné vesnice u Da Nangu. Tito uprchlíci požádali britské autority Hongkongu o politický asyl.

• • •

Paříž. — Mezinárodní ekonomická konference chudých a bohatých zemí v Paříži o mezinárodní ekonomické spolupráci skončila. Skupina 19 rozvojových zemí zamítla návrh Spojených států a ostatních západních průmyslových zemí o hospodářské výpomoci rozvojovým zemím, protože je nedostatečný; nabízená výpomoc prý je neúměrně nepatrná ve srovnání se skutečnými hospodářskými potřebami rozvojových zemí Třetího světa. Bohaté průmyslové země prý musí podstatně zvýšit svou finanční výpomoc. U.S. Státní tajemník Cyrus Vance tam jménem západních bohatých zemí předložil přítomným plán na nový světový ekonomický systém, založený na spravedlnosti a hospodářském rozvoji, který by pomohl zaplnit mezeru mezi bohatými a chudými zeměmi. Spojené státy a ostatní západní průmyslové země by v rámci tohoto návrhu zároveň byly ochotny zvýšit svou výpomoc chudým zemím o celý bilion dolarů, jímž by byly hrazeny nejnutnější potřeby nejchudších zemí. I to však není pro tyto země dostatečné a chtějí víc. Nebudou prý Americe a Západní Evropě prodávat těžbu kovových rud, za které jim Západ málo platí.

• • •

Londýn. — Angličtí lékařští odborníci zjistili, že kuřáci cigaret zkracují každou vykouřenou cigaretou svůj život o 5.5 minuty. Čím dříve kdo ve svém životě začne kouřit, tím větší je pravděpodobnost, že zemře dříve. Přestanou-li však kouřit, po 10 až 15 letech zdrženlivosti od kouření zmizí nebezpečí, že následkem dřívějšího kouření zemrou předčasně.

• • •

Washington. — Podle studií, vykonaných ve Spojených státech, se zjistilo, že ženy, které v době těhotenství požívají alkoholické nápoje, se vystavují nebezpečí, že porodí duševně zaostalé či různými tělesnými neduhy a abnormalitami postižené dítě. Čím více žena pije, tím vážnější budou abnormality narozeného dítěte. Mluvčí washingtonské vlády varoval Američanky před tímto nebezpečím. Nejvíce jsou vystavena nebezpečí porodu abnormálního dítěte nezletilá děvčata, která — aby se doma "neotravovala", vyhledávají přátelství stejně "otrávených" mladých chlapců s jediným zájmem o pití, drogy, sex a krádeže. Ovšem, mladí si nedají říct, a tak tato děvčata budou v životě těžko platit za svou lehkomyslnost. I dospělé těhotné ženy, chtějí-li porodit zdravé děti, musí se varovat užívání mnohých léků, které jinak jsou neškodné a užitečné; dále radioaktivního ozařování či rentgenování, onemocnění virusovými chorobami, styku s nemocnými kočkami a s kočičím trusem, a také požívání jen napolovic vařeného či pečeného masa.

• • •

Washington. — Spojené státy a Kuba se dohodly, že si vzájemně vymění "diplomatické pozorovatele": Spojené státy budou mít 12 diplomatických pozorovatelů na švýcarském velvyslanectví v Havaně a Kuba pošle 12 diplomatických pozorovatelů do Spojených států, kde budou součástí československého velvyslanectví ve Washingtoně. Toto je považováno za první "nesmělý" krok k normalizaci vztahů mezi oběma zeměmi. Při této příležitosti Castro propustil na svobodu 10 ze 30 amerických občanů, zavřených v kubánských věženích. Byli propuštěni na svobodu pouze Američané, kteří byli uvězněni kvůli omamným drogám, nikoliv však ti, kteří jsou vězněni na Kubě z politických důvodů.

• • •

Moskva. — V pátek 3. června byl v Moskvě uveřejněn text návrhu nové sovětské ústavy, která má nahradit stalinskou ústavu z roku 1936. Tato nová sovětská ústava ještě více než to činila stará — zotročí sovětský lid. Je v ní totiž výslovně stanoveno, že komunistická strana se má stát vůdčí silou lidu ve všech životních sférách, a že svobody jednotlivců musí být úplně podřízeny zájmům státu a komunistické strany. Tato ústava tedy legalisuje otroctví a opresi "ve velkém". Kritikové režimu jsou novou ústavou přísně odsouzeni. Jsou tam také opakovány záruky svobody slova, tisku a náboženství, avšak v komunistickém světě jsou tyto záruky prázdnými formulemi. — Předseda Brežněv, asi ve snaze odvrátit pozornost ciziny od pronásledování disidentů, znovu přísně veřejně odsoudil stalinskou represi; bylo to nejostřejší odsouzení Stalinova teroru od Chruščovových dob. Západní pozorovatelé i diplomaté byli velmi překvapeni tímto novým odsouzením Stalina, protože se Brežněv doposud spíše vracel k metodám útisku Stalinovy doby.

• • •

Tananarive. — Ve dvou ostrovních ministátech — na Komorských ostrovech severozápadně od Madagaskaru a na Seyshelských ostrovech severovýchodně od Madagaskaru — došlo v těchto dnech k pokusům o státní převrat. Pokus o převrat se podařil pouze na ostrovech Seyshelských, kde se zmocnil vlády marxista Albert Rene, a to v době, kdy pravicový president James Mancham se v Londýně zúčastnil konference zemí Britského společen-

---

UPŘÍMNÁ VZPOMÍNKA

—1975— **23. ČERVNA** —1977—

Duch jeho žije — ve hrob klesá jen
ta schránka těla křehká,
kéž na věčnosti plá mu věčný den!
Kéž je mu země lehká.

Ve čtvrtek, 23. června 1977 už tomu budou dva roky od toho krátkého a těžko zapomenutelného okamžiku, kdy jsme se dověděli, že náš drahý táta

JAN ŽAJDLÍK

na Boží zavolání náhle — bez jediného slova rozloučení — odešel na věčnost zrovna v den, kdy se připravoval a tolik těšil na návštěvu svého rodného Uherského Ostrohu na Moravském Slovácku v Československu, kde se narodil 29. dubna L.P. 1905.

Kdo jste jej znali, vzpomeňte si na něho s námi v tiché modlitbě.

Ludmila Žajdlíková, manželka;

Antonín a Jan Žajdlík ml., synové

ství. — Podle všeho zdání tyto události nezasáhly nijak zvlášť rušivě do světového dění a svět se točí dál. Ovšem — ani tento násilnický převrat by západní země neměly podceňovat.

• • •

Londýn. — Ugandskému ministru zdravotnictví a bývalému příteli Idi Amina, 37letému Henry Kyembovi, se podařilo uprchnout i se svou rodinou za hranice své země a požádat v Anglii o politický asyl. Kyemba potvrdil správnost zpráv o Aminových krutostech. Od roku 1971, kdy se Amin zmocnil v Ugandě vlády, bylo na jeho rozkaz usmrceno více než 100 tisíc lidí, takže "celá Uganda je poseta mrtvolami". Také potvrdil, že Dora Blochová, starší dáma židovského původu, a anglikánský biskup Janani Luwum byli zavražděni na Aminův rozkaz.

• • •

Paříž. — Vietnamská delegace oznámila při jednáních v Paříži americké delegaci, že Spojeným státům budou vráceny pozůstatky dalších Američanů, považovaných za nezvěstné, kteří padli ve vietnamské válce. Dosud je celkem 2550 Američanů, zmizelých za doby vietnamské války, považováno za nezvěstné; má se za to, že všichni jsou mrtvi.

• • •

Washington. — Mluvčí Carterovy vlády, jehož jméno nebylo udáno, prohlásil, že dojdeli na Blízkém východě k uzavření míru, Spojené státy pravděpodobně budou musit zaplatit celou náhradu za ztrátu arabského majetku, bude-li tato náhrada požadována mirovou smlouvou. Izrael je totiž tak chudý, že by nebyl schopen tuto náhradu zaplatit. Egyptský president Anwar Sadat nedávno vyslovil požadavek, aby Egypt dostal 2.1 bilionu dolarů za zemní olej, který Izrael od roku 1967 čerpal z egyptských studní na okupovaném Sinajském poloostrově.

• • •

Chicago. — Americká veřejnost začíná být unavena érou permisivnosti a touží opět po pořádku a disciplíně. Nejvyšší soud sice prohlásil potřebu respektu práv zločinců, avšak ozývají se hlasy, že počestní občané také mají mít právo na to, aby se nestávali obětmi zločinců, kteří za své činy nejsou trestáni. Státní zákonodárny začínají znovu zavádět trest smrti a požadují příkladné potrestání všech vážných zločinů; americký lid se také vážně dožaduje toho, aby soudy přestaly propouštět zločince předčasně na svobodu. — Už se i pozvolna a zatím jen bojácně začíná projevovat "přání", aby se studenti obecné školy naučili za osm let aspoň číst, psát, počítat a dovedli se slušně chovat. Dosud mnozí graduanti veřejných obecných škol se číst, psát a počítat nenaučili; pak vstoupí na vyšší školu, která je musí přijmout; tam ztratí čtyři roky, aniž se čemu naučí. Dostanou diplom, který je opravňuje studovat na universitě. Tam pak nevědí, co s nimi. Americká společnost je trpce zklamána těmito výsledky. Mylně se domnívala, že permisivnost udělá ze všech amerických mladíků silně soutěživé lidi, kteří budou zbaveni všech psychologických komplexů i předsudků staré morálky, že budou duševně vyrovnaní a v životě budou chtít někam dospět. Nové generace však nechtějí dělat nic a všechno očekávají zadarmo od společnosti. A to právě komunismus chce. Když se dostane k moci, pak zavede nucené brigády práce, nešvary a zločiny přísně trestá, a prostý člověk začne pomalu komunismu věřit, že je "spravedlivý". — V Chicagu v 9. školním distriktu, vesměs černošském, místní školní inspektor, rovněž černoch, letos neúprosně odmítl připustit ke graduaci 675, tedy více než polovinu z 1289 studentů 8. třídy tamních veřejných obecných škol, kteří neumějí číst, psát ani počítat. Vloni jich odmítl 104. Jeho troufalost je sice ojedinělá, avšak získala si souhlas nejen rodičů studentů, nýbrž i mnohých učitelských sborů po celém Chicagu. Inspektor 9. distriktu si je jist tím, že svým energickým zákrokem nakonec dosáhne toho, že studenti se opět budou snažit něčemu ve škole naučit, a tím že jim i národu prospěje nejvíce.

• • •

Amsterodam. — Protože jihomolukánští teroristé drželi v zajetí už 20 dní 55 Holanďanů a nebyla žádná naděje na rozumné vyřešení tchoto incidentu, holandští marini podnikli s pomocí čtyř letadel útok na vlak v Glimmen a na školu ve Smilde, kde byli zajatci drženi. Přitom bylo zastřeleno 6 ze 14 jihomolukánských teroristů a dva zajatci. Jeden zajatec byl zavražděn teroristy, zatím co jedna mladá Holanďanka přišla o život pro svou neopatrnost; místo, aby zůstala ležet na podlaze vagonu, chtěla vyhlédnout z okna a byla zasažena kulkou. Jeden terorista, 9 zajatců a dva marini byli zraněni.

Holanďané přijali v padesátých letech asi 40,000 jihomolukánských uprchlíků ze své bývalé kolonie, která byla přičleněna k Indonésii, a štědře jim pomohli hospodářsky se včlenit do ostatního holandského obyvatelstva. Jihomolukánci se však svým hostitelům nepěkně odvděčili: nebyli spokojeni s pouhou hospodářskou výpomocí a navíc chtěli užít Holanďanů jako prostředku pro dosažení nezávislosti svých ostrovů. Pomocí svého terorismu chtěli donutit Holanďany ke spolupráci se svými politickými snahami. Toto je opravdu podivná logika. Nelze se proto divit Holanďanům, že říkají nyní Jihomolukáncům své země "opice".

V roce 1975 se jihomolukánští teroristé pokusili unést i samotnou holandskou královnu; navíc se zmocnili jednoho osobního vlaku, v němž pak chladnokrevně usmrtili tři své zajatce, a jejich rudí guerilové obsadili indonéský konsulát v Amsterodamě. — Nyní — po útoku holandských marinů na školu, vlak a jihomolukánské guerily — jihomolukánská mládež drze naznačila, že ve svém terorismu míní nadále pokračovat. Holandská policie odmítá konat u Jihomolukánců domovní prohlídky a hledat u nich skryté zbraně, v obavě, že by tím napodobovala praktiky nacistů. Holandská vláda by však měla dát jihomolukánským uprchlíkům na vybranou: buď se budou náležitě chovat, anebo budou bez milosrdenství vráceni zpět tam, odkud přišli.

• • •

Kampala. — Protože britská vláda nedala své svolení k tomu, aby ugandský diktátor Idi Amin se zúčastnil londýnské konference zemí Britského společenství, Amin se rozhodl pomstit se. V Ugandě dosud žije asi 300 britských občanů, hlavně misionářů, obchodníků a technických pomocníků. Ugandská vláda jim zakázala odchod ze země jakož i shromažďování ve skupinách o větším počtu než tři. Kdo se nepodřídí tomuto ustanovení, bude uvězněn, a kdo by se dopustil špionáže, bude zastřelen. O Aminovi se nyní dokonce tvrdí, že je dosud kanibalem.

• • •

Řím. — Dne 9. června byl spáchán atentát na tureckého velvyslance u Sv. Stolice Taha Carima, který později podlehl svému zranění. Byl to už třetí turecký velvyslanec v Evropě, zavražděný v posledních dvou letech. V říjnu 1975 byli zavražděni turečtí velvyslanci ve Vídni a v Paříži. Zodpovědnost za všechny tyto tři vraždy si přičítá arménská teroristická skupina "Komando spravedlnosti za vyvraždťování Arménů", mající své sídlo v Libanonu. Prý to je pomsta za to, že Turci vyvraždili v letech 1894 a 1915 miliony Arménců, žijících na severovýchodě země, aby měli ve své zemi pouze jednotné turecké obyvatelstvo.

• • •

Recife, Brazílie. — Paní Rosalyn Carterová mohla na své cestě po Latinské Americe mluvit v Recife v Brazílii s dvěma americkými misionáři; s jedním mennonitou a jedním katolickým knězem. Oba byli týden předtím zatčeni, protože sbírali na tržišti zbytky potravin, které chtěli dát chudým; byli za to podrženi ve vězení tři dny. V cele, velké 9 krát 25 stop, musili stát nazí spolu s 35 jinými vězni, rovněž nahými. V noci slyšeli šílené řvaní vězňů, kteří byli trýzněni. V jejich cele byl hrozný zápach. K jídlu dostávali na jeden den pouze hrst mouky s kouskem masa, velkým asi jako čtvrťák (quarter), a někdy také malý kousek chleba. Paní Carterová slíbila, že odevzdá svému manželovi jejich poselství. — Měla by se pokusit o rozmluvu s politickými vězni v Československu nebo v Sovětech!

• • •

Salisbury. — Rhodéská vláda si stěžovala, že zambijská armáda bombardovala pomocí moždířů město Kariba na řece Zambezi, v jehož blízkosti je obrovská — od Italů vybudovaná přehrada a elektrárny, které zásobují proudem nejen Rhodésii, nýbrž i zambijské měděné doly. Kdyby tyto elektrárny byly poškozeny, zambijské doly by byly zatopeny v době několika dnů. Předtím Rhodésie hrozila Zambii odvetnými opatřeními, dovolí-li guerilům podnikat ze svého území útoky proti Rhodésii.

• • •

Londýn. — Anglie oslavila 25. výročí korunovace královny Alžběty II. Královna, zahalená do růžového hávu, byla vezena Londýnem ve zlatém kočáře, taženém osmi páry bílých koní, a velké zástupy Angličanů jásaly. Stejného kočáru bylo užito při korunovaci v roce 1952. Po celé zemi, od Kanálových ostrovů až po ostrovy Shetlandy na severu, bylo při této příležitosti zažehnuto tisíce ohňostrojů. Anglická královna nemá sice žádnou vládní moc, avšak Britové ji považují za pojítko státu a též si potrpí na okázalých ceremoniích.

Členská schůze Klubu Domov z NSČK

se koná v úterý 21. června 1977 v 8:00 hod. večer v Lincoln Federal Savings and Loan Association (6655 W. Cermak Rd., Berwyn). Je to naše poslední předprázdninová schůze.

Naše první poprázdninová schůze bude 20. září 1977. Přejeme všem členům Klubu Domov i těm, kteří se na schůzi nedostaví hezké užití letních dní a doufáme, že po prázdninách osvěženi se zase radostněji sejdeme ke společné práci.

Ferdinand Küssel, předseda
Františka Uhlířová,
tajemnice

PRODÁM krásný dvojdomek v Miami — blízko moře. Na každé straně domku dva pokoje, koupelna, moderní kuchyň a jídelna. Na straně majitelově ještě 16×20 krasny obývací pokoj s ručně dělaným krbem. Oplocená krásná dvojitá zahrada a parking pro 8 vozů. Cena $69.500. Půjčka $7.000 na 6%. Nájemník splácí půjčku. Pište: Owner — 330 NE 119 Terace, North Miami, Florida 33161.

SEZNÁMENÍ

41ročný vdovec, pôvodom z Bratislavy. Vysoký, štihlý, kludnej povahy. Sportovec, nefarčiar, nealkoholik. Pracovitý motor mechanik. Zodpovedný otec svojej 13ročnej dcerke. Vlastní pekný rodinný domček s výhladom na more v dobrej štvrti. Rád by sa soznamil s jemnou, inteligentnou dámou so smyslom pre kludný rodinný život, v primeranom veku. Foto čestne vrátím. — P.O. Box 23, Waringah Mall 2100, Sydney, Australia.

U ONDRUŠŮ
bude v sobotu 25. června 1977
JARMAREČNÍ VÝPRODEJ
(SIDEWALK SALE)
Nenechte si ujít tuto letní jedinečnou příležitost k levnému nákupu
ZÁCLON, DRAPERIÍ, LOŽNÍCH, KUCHYŇSKÝCH I KOUPELNÍCH SOUPRAV
k obnově a doplnění svých zásob.
Proč ztrácet čas se správkami, když za nízkou cenu koupíte vše zbrusu nové, kvalitní a v líbivém provedení.
Všechno to různé a pestré zboží budeme v sobotu od rána, 25. června prodávat
O 50% AŽ 60% LEVNĚJI!
Přijďte včas, ať nemusíte vybírat z přebraného!
Dohovoříte se česky i slovensky
ONDRUŠ A SYN.
6533 West Cermak Rd., Berwyn, Ill.

SPORT

I. LIGA KOPANÉ
V ČESKOSLOVENSKU

Poslední — 30. kolo —

SLAVIA—LOK. KOŠICE 2:4

Branky: Józsa z 20 metrů bombou přesně do levého rohu slávistické branky — 0:1. Ujhely se srazil v trestném území s R. Svobodou, rozhodčí to kvalifikoval jako faul a P. Herda z penalty vyrovnal — 1:1. Józsa z trestného kopu přes zeď pod břevno — 1:2. P. Herda ze sóla opět vyrovnal — 2:2. Móder střílel, jeden z obránců Slavie míč tečoval a ten skončil v síti. Žitnár po kopu z rohu zvýšil na 2:4.

OSTRAVA—SPARTA 2:0

Branky: Zajaroš zahrával roh, Vojáček hlavou nedoskočil, ale za ním stojící Hudeček poslal nekompromisně do sítě Po Lorencově rohovém kopu dal Radimec druhý gól.

DUKLA—FRÝDEK-MÍSTEK 4:1

Branky: Bilský poslal vpřed Nehodu, jeho centr dorazil Vízek do sítě — 1:0. Jeden ze zadáků Frýdku-Místku zahrál v tísni malou domů. Nehoda vyškrábl brankáři míč a Pelc skóroval do prázdné branky — 2:0. Bilský vystihl opět nepřesnou přihrávku v obraně hostí, obešel i brankáře — 3:0. Nehoda po akci Vízka zvýšil na 4:0. Z penalty Marchevský snížil na konečný stav 4:1.

BOHEMIANS—BRNO 3:2

Branky: Hamřík faulował Roubíčka, trestný kop poslal Panenka před branku, tam Vankovič hlavou dal vedoucí gól Bohemians — 1:0. Bičovský zblízka zvýšil vedení na 2:0. Třikrát vyrazil brněnský brankář Hron míč po útoku domácích, ale na střelu Vankoviče již nestačil — 3:0. Ofsajdsystém nevyšel, utekl Došek a z přihrávky Kroupa snížil na 3:1. Rozhodčí přehlédl ofsajd Kotáska, ten utekl a volný Hajský ukončil skóre na 3:2.

TRENČÍN—PLZEŇ 0:2

Branky: V prvním poločase vsítil gól Rejda, po přestávce přidal druhý Jelínek.

TEPLICE—SLOVAN 3:0

Branky: Melichar zahrál trestný kop a Pokluda dal do prázdné branky — 1:0. Koubek unikl po křídle, před brankou Slovanu vznikl shluk, Štarch vtipně přihrál dozadu a nabíhající Melichar zvýšil na 2:0. Centr Štarcha z pravé strany Melichar využil ke zvýšení na 3:0.

INTER—ŽILINA 3:2

Branky: Domácí Bajza již ve 2. min. dal vedoucí gól. Za Žilinu vyrovnal Rusnák. Jurkemik z trestného kopu zvýšil na 2:1. V době, kdy Žilina hrála bez vyloučeného Ilavského, vstřelil třetí gól Levický — 3:1. Z jediného útoku hostí po přestávce snížil Beleš na 3:2.

VSS KOŠICE—TRNAVA 2:2

Branky: První gól vstřelili VSS, autorem byl Gallis. Kuna hlavou vyrovnal na 1:1. Dobiáš střelou ze 16 metrů zvýšil na 1:2. Devět minut před koncem vyrovnal Andrejko.

Konečná tabulka po 30 kolech

1.	Dukla Praha	61:33	42
2.	Inter Bratislava	55:36	38
3.	Slavia Praha	53:36	36
4.	Brno	49:40	35
5.	Lok. Košice	60:59	33
6.	Plzeň	40:37	31
7.	Ostrava	36:33	30
8.	Slov. Bratislava	44:38	29
9.	Bohem. Praha	32:34	29
10.	Žilina	40:43	29
11.	Trenčín	41:48	29
12.	Teplice	45:46	28
13.	Sparta Praha	40:44	28
14.	Trnava	26:47	26
15.	Frýdek-Místek	35:48	23
16.	VSS Košice	35:70	14

Mistrem republiky se stala po jedenácti letech opět Dukla Praha. Po jednoročním působení v I. lize se vrací do II. ligy Frýdek-Místek. Čtrnáct sezón nepřetržitě hrály VSS Košice I. ligu, teď se s ní musí rozloučit. Ladislav Józsa se stal králem střelců, za posledních 180 minut vsítil pět branek.

Nejlepší střelci: Józsa (Lok. Košice) — 18 gólů, Kroupa (Brno) — 17 gólů, Jelínek (Plzeň) — 15 gólů, Panenka (Bohemians) a Marchevský (Frýdek-Místek) oba 14 gólů.

★

II. liga kopané
V ČESKOSLOVENSKU

29. kolo —

RH Bratislava—Jablonec 3:2
Kladno—Bardejov 3:0
Příbram—Třinec 3:0
Ban. Bystrica—Prešov 0:3
Pov. Bystrica—Děčín 2:3
Michalovce—Vlašim 1:1
Martin—Nitra 3:0
Vítkovice—Bohumín 1:0

Prvních sedm týmů v tabulce

1.	Prešov	61:19	48
2.	Du. B. Bystrica	53:20	44
3.	Jablonec	47:31	34
4.	Bohumín	37:24	33
5.	Příbram	39:32	33
6.	Kladno	37:30	32
7.	Třinec	36:34	32

Do konce soutěže zbývá sehrát ještě jedno kolo.

★

KOPANÁ VE SVĚTĚ

Kvalifikace pro MS 1978 v Argentině:

Švédsko—Švýcarsko 2:1, Finsko—Itálie 0:3, Guinea—Tunisko 1:0.

★

Mistrovství Velké Británie

Severní Irsko—Wales 1:1, Anglie—Skotsko 1:2, vyprodaný stadión ve Wembley byl svědkem úspěchu Skotů, kteří vyhráli na nejslavnějším anglickém stadiónu po 18 letech. Stoper Leedsu McQueen získal Skotsku vedení dvě minuty před přestávkou přesnou hlavičkou. V 63. min. zvýšil Dalglish náskok Skotů už na 2:0. Teprve dvě minuty před koncem se podařilo Angličanům snížit. McQueen, dominující hráč na hřišti, srazil nejlepšího anglického útočníka Francise a mad'arský rozhodčí Palotai potrestal hosty penaltou. Channon ji bezpečně proměnil. Konečná tabulka: 1. Skotsko, skóre 5:1 — 5 bodů, 2. Wales 2:1 — 4 body, 3. Anglie 3:4 — 2 body, 4. Severní Irsko 2:6 — 1 bod.

★

Přátelské zápasy:

Argentina—NSR 1:3. Před 63.000 diváků na stadiónu Boca Juniors vyhrál tým NSR v prvním zápase na zájezdu do Jižní Ameriky. Branky: Fischer, 2. Hölzbein — Pasarella. **Uruguay—NSR 0:2,** hrálo se v Montevideu před návštěvou 60.000 diváků. Branky: Flohe a Diter Müller. **Brazílie—Anglie 0:0.** Zápas se hrál v Rio de Janeiru a byl jen průměrné úrovně. Domácí byli útočnější, proti tvrdé obraně Angličanů se však neprosadili.

POK

★

● ZPRÁVA ZE SPARTY A.B.A. CHICAGO

V neděli 12. května hrála Sparta na svém hřišti na Morton West poslední osmé ligové utkání jarní sezóny s Wislou (Poláci).

Sparta—Wisla 2:0
(rezervy)

Oba góly padly až ve druhém poločase, když hrála Sparta proti větru. Šimek se dostal k míči v trestném území, přesně přihrál Enrightovi a Sparta vedla 1:0. Druhou branku vstřelil Brennan z penalty, za soupeřovo hraní rukou v pokutovém území. Pro Spartu bylo toto utkání dosti těžké, neboť hrála bez několika standartních hráčů. Chyběli bratři Příkazští, Vymyslický, Soldato, Kuraitis, Rapley, Bartůněk a potrestaný Duhm (za vyloučení v utkání s Maroons). Naopak rezervu posílil nestárnoucí Rys (45 let), jeho razantní hra a dlouhé odkopy Spartě velmi pomohly při náporu Wisly po přestávce. Spartě zahrála na jedničku obrana — Veselý, Pletícha, Rys, Cosentino (zatím jeho nejlepší výkon v dresu Sparty) a za nimi náhradní brankář Vlčanský (jinak útočník). Překvapivý výkon podal Šimek. Útok táhnul Brennan a vedle něho dřeli Králík a Enright. Obětavě hrál Minařík. Nematný výkon předvedl Jurkovic, který byl minutu před koncem vyloučen společně s hráčem Wisly za opláčení. Manažér rezervy Kop měl pouze jedenáct hráčů, kteří hráli maximálně obětavě, bojovně a taktícky.

Sparta—Wisla 0:2

Utkání prvních týmů skončilo též 2:0, ale bohužel porážkou Sparty. První poločas se hrálo oboustranně opatrně, hra byla vyrovnaná a šance se střídaly na obou stranách, ale bez koncovky se góly nedávají. Po přestávce se Sparta i Wisla snažila dát co nejdříve gól, ke kterému měla Sparta nejblíže. Na půlce dostal DiBernardo míč, obešel dva obránce, obhodil si posledního stopera Wisly a chystal se jít sám na brankáře, ale v tom byl surově sražen ve vyložené brankové příležitosti. Rozhodčí nepochopitelně potrestal stopera Wisly pouze žlutou kartou. Od té chvíle DiBernardo dohrál utkání v otřeseném stavu a jen díky své obětavosti. Na Spartu tento zákrok zapůsobil velmi nepříznivě a její hráči se podvědomě vyhýbali osobním soubojům. Za nedlouho nato vstřelila Wisla laciný gól po zaváhání středových obránců Kellera a Okincicase. Druhý gól Wisla vstřelila před koncem utkání z trestného kopu, jejím autorem byl stoper (jinak nejlepší hráč Wisly), který surově srazil DiBernarda. Sparta předvedla celkově ve svých možnostech dobrou kopanou, hrála proti Wisle, která nebyla dosud poražena obětavě, ale její minus je v útoku, kde se musí jen a jen spoléhat na DiBernarda. Schází další hráč k DiBernardovi, s kterým by si mohl vyměnit míč a který by mu pomohl rozhodovat zápasy. Takhle je neustále ckopáván a osobně hlídán soupeřovou obranou. Snad by se jím mohl stát Maňásek (byl vyloučen v utkání s Maroons na dva zápasy). V útoku se snažil Cribari a Bricksi, ale Tsoukalas nebyl vůbec na hřišti vidět. V záloze hrál ve velkém stylu, hlavně v prvém poločase Fajkus, Girard a Hall bojovali též, ale ne vždy bez chyby. Nejslabší řadou tentokrát byla obrana. Zvláště nejistý Keller (jeho kiks v prvém poločase zachránil jen vyběhnuvší Pospíšil), ani Okincicas nehrál nejlépe a krajní Grahan a Swearingen měli těžkou práci se svými křídly. Střídal ještě z rezervy Brennan. Manažér Jarda Fajkus bude muset své hráče naučit také hru přitvrdit v mezích pravidel, aby nebyla Sparta jako jedenáct beránků, kteří si nechají vše líbit a hned se zaleknou každé surovosti. Bohužel rozhodčí vylučují za běžné fauly, ale surovost a zákeřnost netrestají. V příštím čísle uvedu tabulky, jak první tým a rezerva skončila v jarní části.

Končíme heslem: At' vítězí dresy rudé — Sparta byla, je a bude, neboť Sparta je věčná.

POK

ZE SVAZU ČS. SPORTOVCŮ V ZAHRANIČÍ

SJEZDOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ

Starosta Sokola Belcamp — náš vzorný činovník Svazu — Václav Hesoun, který neúnavně pracuje 47 let u "Bati", a chystá se na zasloužilý odpočinek — píše: "Ještě než půjdu do té "pense" musím zvládnout XI. Sjezd sportovců, který bude u nás. Vypracoval jsem seznam ubytovacích motelů s náčrtem a s mapkou jejich umístění. Pište si o informace ihned, neb 3.—4. září bude Labor Day weekend, a hotely chtějí reservace dopředu!"

Moje adresa: James V. Hesoun, P. O. Box 44, Belcamp, Maryland 21017. Pošlu vám mapku, ale každý si musí udělat reservace sám." — Díky za pěknou práci!

O "Memorial Day weekend' byla přípravná schůze pracovního výboru tohoto XI. Sjezdu za účasti zástupců odboček New York, New Jersey, Belcamp, Baltimore, Washington

"Paní Marino, tuhle přední vlnu mi prosím Vás, přede lejte."

"Miléráda, ale proč? Vždyť Vám tolik sluší!",

"Naše sousedka má teď tentýž účes a manžel ji začíná zdravit..."

Gu.4-1118
MARINA'S
BEAUTY SALON
Home of the finest permanent waving
Visit Marinas new salon - formerly at 26th St & Hamlin
2234 Cermak Rd Berwyn, Ill.

Domácí český chléb, Moravské koláče, rohlíky, housky, dorty, tvarohový a makový závin, jablečný štrúdl a čajové pečivo.

● MINARIK'S BAKERY

Finest Czech Pastries and Cookies
We Specialize in Party and Wedding Cakes

5832 West Cermak Road, Cicero, Illinois 60650
OLympic 2-2854

Možno objednat telefonem; laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky.

a Pennsylvanie. Byli jsme u manželů Pavla a Boženky Diechových, kteří byli obětaví hostitelé a kterým patří náš vřelý dík. Věcné návrhy měl Miloš Vobořil z New Yorku a Vašek Hesoun. Matěj Neumann oznamuje, že Svaz vydá památník; titulní stránku navrhl Sávo Roknič z Chicaga v pěkné úpravě, za což jsme mu vděčni. Kolega Luděk Jánský má na starost přihlášky k závodům a všichni přítomní popřáli kolegovi Lojzíkovi Stupavskému k narozeninám. Byli jsme potěšeni účastí Maryšky a manželů Ouředníkových; jejich dcerka byla zvolena v Chicagu královnou Čs. spolků v Americe.

* * *

Čestný předseda Svazu čs. svobodných sportovců v zahraničí, Josef Maleček se dožívá 18. června svých 74. narozenin. Převzal záštitu XI. Sjezdu. Přejeme mu od srdce mnoho zdraví a těšíme se, že se všichni s ním sejdeme na XI. Sjezdu! S Malečkem bylo spojeno kolem třicátých let nejhezčí období v historii čs. hokeje, když byl Maleček označován za nejlepšího hráče v Evropě. To vše národ doma dobře ví a starší generace si to živě pamatuje. Kdo by si rád přečetl zajímavé sportovní historky z té doby, ať si objedná knihu M. R. Túmy "Pepa Maleček vypravuje", kterou vydal Svaz a je k dostání u kolegy Matěje Neumanna, 2071 Park Avenue, N.W., Washington, D.C. 20010. Cena: $4.00.

Tis. služba Svazu

* * *

SPORTOVNÍ ZPRAVODAJ Z DOMOVA HLÁSÍ:

Naši dva vynikající čs. sportovci měli narozeniny! — 2. června se dožil Franta Plánička 73 let v obdivuhodné životní kondici a Tonda Puč 70. Oslavil ji s přáteli ze smíchovské kopané, kde začínal. Hrál za Viktorku Žižkov a Slávku, a 59 mistráků za ČSR! — Se srdečným blahopřáním jste přišli i vy ze zahraničí; bylo to už se čtyřdenním zpožděním, ale pro jubilanta to znamenalo mnoho.

S pozdravem vaši věrní

Náš sportovní zpravodaj PETR HORÁK hlásí:

SVÁTKY BASKETBALU

První červnovou neděli byl Portland ve státě Oregon svědkem největších oslav od konce druhé světové války. Titul profesionálního mistra Spojených států v basketbalu mužů se totiž stěhoval na západ a přitom prvně v historii do Portlandu. Počátek finálové série mezi týmy Portland Trail Blazers a Philadelphie tomu příliš nenasvědčoval. Přeborník amerického východu, celek Philadelphie, vyhrál první dva zápasy poměrně bezpečně. Portlandští basketbalisté však už potom nepustili příležitost z rukou a pod vedením skvělého basketbalového profesionála a nejcennějšího hráče celé soutěže, Billa Waltona, zvítězili ve čtyřech utkáních za sebou. Nedělní výhra nad Philadelphií v poměru bodů 109:107 je s konečnou platností vysadila na basketbalový trůn. Co jejich titul znamená, dokáže pochopit málokdo ze zahraničí. Ve Spojených státech je košíková nesmírně populární, a profesionální šampioni v basketbalu se trvale zapisují do historie. Podotkněme, že donedávna byli nejlepším celkem hráči týmu Boston Celtics, v jejichž řadách je i John Havlíček, Američan českého původu, který byl po léta uznáván za nejlepšího basketbalistu Spojených států i celého světa. Letos se bostonský tým opět probojoval mezi nejlepší čtyři celky amerického Východu, z nichž však prokázali nejlepší výkonnost košikáři z Philadelphie. Dodejme, že do semifinále týmů z Východu se tentokrát probojovali ještě Houston a Washington, jehož účast v závěrečných bojích byla do jisté míry překvapením. Pro evropské příznivce košíkové bude možná třeba připomenout, že hrací systém závěrečných bojů amerických profesionálních basketbalistů je podobný hracímu systému kanadsko-americké profesionální hokejové soutěže o Stanleyho pohár. V semifinále — stejně jako ve finále — spolu jednotlivé celky bojují na čtyři vítězství ze sedmi možných střetnutí. A tak se nakonec z Východu probojovali do finále hráči Philadelphie a ze Západu basketbalisté Portlandu, jejichž partnery v západní semifinálové skupině byly celek Denveru, tým Golden State Warriors ze San Francisca a mužstvo Los Angeles, jež bylo mnohými experty pokládáno za favorita šampionátu. Rozhodující série utkání mezi Portlandem a Philadelphií měla rozhodně dramatický průběh. Jak se však proslýchá, v celku Philadelphie, který už vedl 2:0 na utkání, to letos nejlíp neklapalo, a výkonu mužstva nijak nepřidalo, že docházelo k určitým sporům některých hráčů s trenérem. Portland si ovšem titul za výkon v posledních čtyřech zápasech finálové série zasloužil. Jeho hráči dostali za vítězství v soutěži každý 21 tisíc, 346 dolarů, 15 centů. Trenér Ron Culp se o tuto částku musel rozdělit se svým asistentem, Jackem McKinneyem. Ve Philadelphii byli nakonec po této stránce bez ohledu na už zmíněné spory k trenérovi štědřejší, a rozhodli, že Al Domenico dostane stejný podíl za druhé místo na šampionátu jako hráči. Částka nebyla o mnoho nižší, než jakou dostali portlandští šampióni — přes 17 a půl tisíce dolarů pro každého. Američtí basketbaloví profesionálové vydělají vysoké peněžní částky. Dlužno však podotknout, že za to musejí podávat vysokou výkonnost ve třech utkáních týdně. Americké profesionální basketbalové celky předvádějí vrcholnou košíkovou, a jejich úroveň je například podstatně vyšší, než úroveň amerických univerzitních týmů, známých též divákům v Evropě. Profesionální basketbalová družstva jsou systematicky doplňována nejlepšími hráči z univerzitních celků... Při hodnocení závěru letošního profesionálního basketbalového šampionátu ve Spojených státech se odborníci shodují v tom, že letos zvítězilo pojetí důsledné kolektivní spolupráce celku, budovaného kolem vynikající hvězdy současného amerického basketbalu, Billa Waltona.

* * *

BOJ PROTI POLITICE VE SPORTU:

Mezinárodní krasobruslařská federace vyloučila sovětské rozhodčí z účasti na mistrovství světa a Evropy v krasobruslení v příštím roce. Mezinárodní krasobruslařská federace oznámila, že tento trest uvalila na sovětské rozhodčí pro jejich neobjektivní rozhodování na soutěžích v posledních čtyřech letech. Roste rovněž kritika sovětských rozhodčích ve sportovní gymnastice. Jak známo, situace dospěla tak daleko, že rumunské reprezentační družstvo ve sportovní gymnastice odvolalo svou další účast na květnovém mistrovství Evropy žen v Praze. Důvodem byl rumunský protest proti nesportovně nízkému hodnocení olympijské vítězky Nadi Comaneciové ve prospěch reprezentantky Sovětského svazu.

* * *

DVA O NICHŽ SE MLUVÍ: BECKENBAUER A OERTER

Slavný mnichovský fotbalista, Franz Beckenbauer, který už přicestoval do Spojených států, sehrál svůj první zápas v dresu týmu New York Cosmos. Ačkoli mezi jeho spoluhráči byl i Brazilec Pelé, Cosmos prohrál před 45 tisíci diváky na Floridě s Tampou 2:4. Beckenbauer po utkání prohlásil, že si nebyl jist, zda pro velké vedro vůbec střetnutí dohraje. — Čtyřnásobný olympijský vítěz, americký diskař Al Oerter, který se chce účastnit olympijských her v Moskvě, vyhrál závod v New Yorku výkonem 61 metrů, 21 centimetrů. Oerter chce jet v srpnu na závody do Evropy.

* * *

NEČEKANÉ:

Americko - československá dvojice Pam Teeguardenová—Regina Maršíková vyhrála na mezinárodním tenisovém mistrovství Francie v Paříži soutěž ve čtyřhře žen, když ve finále porazila americko-australskou dvojici Foxová—Gourlayová 5:7, 6:4 a 6:2.

* * *

WIMBLEDONSKÁ SLÁVA

Za necelé tři týdny bude v Londýně zahájen jubilejní stý ročník slavného tenisového turnaje ve Wimbledonu. U příležitosti tohoto výročí otevřel tamní tenisový klub muzeum. Nové muzeum je umístěno pod hlavní tribunou centrálního wimbledonského kurtu, jenž byl svědkem těch největších tenisových dramat historie. Procházíte-li se muzeem, pohybujete se vlastně stále v tenisových akcích. Z magnetofonových pásků slyšíte údery raket do tenisových míčků. Ze zvukových záznamů slyšíte hlasy tenisových šampionů a také reportážní záběry z nejslavnějších utkání. Na plátně běží filmové záznamy nejdramatičtějších zápasů. Prohlédnout si ovšem můžete i řadu nepohyblivých suvenýrů, včetně voskových figur nejslavnějších tenistů historie. Ve středu muzea takto například spatříte Američana Billa Tildena, který byl organizátory výstavy vyhodnocen jako nejlepší hráč, který kdy hrál ve Wimbledonu. Vedle něho je vosková figura Francouzky Suzanne Lenglenové, jež je pokládána za největší hvězdu všech dob mezi tenistkami. Některé voskové figury tenistů na sobě mají tenisové úbory, jaké se nosily v minulém století. Sukně hráček tehdy sahaly až na zem, přesněji na krásný anglický trávník. V jiném místě výstavní síně můžete sledovat celý vývoj tenisového úboru mužů i žen. Můžete si rovněž přečíst originální písemný pokyn, který visel na všech skříňkách hráčů v šatnách v době prvních wimbledonských šampionátů. Nápis přikazuje doslova: "Pánové se žádají, aby nehráli v přítomnosti žen bez kabátu." — Je historickou ironií, že první ročníky slavného Wimbledonu byly pořádány proto, aby měl klub zajištěn přísun peněz na opravu stroje na sekání trávy. Letošní stý ročník Wimbledonu přitom pouze na cenách pro hráče přinese výdaje ve výši téměř půl milionu dolarů. A to pořadatelé ještě dokázali dohodnout kompromis s rozzlobenými Amazonkami, nejlepšími světovými hráčkami, které původně hrozily stávkou, když nedostanou ve Wimbledonu stejně vysoké peněžní odměny jako muži. Těžko lze ovšem v penězích vyčíslit prestiž, jaká je v sázce při slavném Wimbledonu. Všechny lístky na turnaj byly vyprodány už před několika měsíci. Tituly mistrů Wimbledonu letos obhajují na jubilejním stém ročníku Švéd Bjoern Borg a Američanka Chris Evertová. Zatímco v soutěži mužů je letos favoritů několik, ve dvouhře žen se očekává, že největší soupeřkou Evertové bude bývalá československá reprezentantka, Martina Navrátilová, žijící nyní ve Spojených státech, která nedávno v Bostonu hladce porážela v utkání se Sovětským svazem nejlepší sovětské tenistky, a především si předtím vedla vynikajícím způsobem v sérii VIRGINIA SLIMS. Dlužno však dodat, že na domácí půdě se jistě pokusí vybojovat nejvyšší poctu také nadějná Angličanka Barkerová, a bez šancí není ani její nestárnoucí krajanka Wadeová. Na letošní jubilejní ročník Wimbledonu jsou pozváni všichni žijící vítězové z historie tohoto turnaje. Setkají se s královnou Alžbětou druhou, která rovněž slaví jubileum — 25 let na britském trůně.

ZPRÁVY ODEVŠAD

● V Paříži skončila jedna z nejdůležitějších tenisových událostí před jubilejním, stým ročníkem Wimbledonu, mezinárodní mistrovství Francie na dvorcích Roland Garros. Z mužů prokázal před Wimbledonem vrcholnou formu 24letý Argentinec, Guillermo Vilas, který ve finále doslova smetl z dvorce Američana Gottfrieda ve třech setech 6:0, 6:3 a 6:0. Vzpomněli jsme si přitom, jak přesně před pěti týdny rozdrtil Vilas Gottfrieda v utkání Argentiny a Spojených států ve finále americké zóny Davisova poháru 6:2, 6:0, 6:4, a zajistil tak Argentině těsné vítězství v poměru 3:2. To bylo ovšem v Buenos Aires, na dvorci, který Vilas výborně zná, a v prostředí, jež mu víc než vydatně pomáhalo. V Paříži Vilas prokázal, že patří k nejvážnějším favoritům slavného jubilejního Wimbledonu. Dvouhra žen se stala kořistí Jaušovcové z Jugoslávie, která v rozhodujícím utkání porazila Rumunku Mihaiovou 6:2, 6:7, 6:1. Juniorské tituly se z Paříže stěhují za oceán do Spojených států. Ve finále juniorů porazil Američan McEnroe Australana Kellyho hladce 6:1, 6:1 a ve finále děvčat zdolala Američanka Anne Smithová Hanu Strachoňovou z Československa 6:3 a 7:6.

● Tenisový turnaj v Jižní Karolíně se stal celkem nečekaně kořistí Američana Ashe, který poraził ve finále Rumuna Nastaseho po tuhém boji 4:6, 6:4, 7:6.

● Velkou cenu Belgie vozů Formule jedna vyhrál nečekaně Švéd Nilsson na Lotusu před exmistrem světa, Rakušanem Laudou na Ferrari. Úspěch Švédů zpečetil třetím místem Petterson na Tyrellu. Favorizovaný Jihoafričan Scheckter vzdal 6 kol před cílem pro poruchu stroje. Celkově je v čele světového šampionátu stále Scheckter s 32 body o pouhý bod před Laudou. Následují Argentinec Reutemann, Američan Andretti, Švéd Nilsson, obhájce titulu Angličan Hunt a exmistr světa, Brazilec Fittipaldi.

● Skvělé výkony podávají na začátku sezóny američtí lehcí atleti. Arney skočil do výšky 228 centimetrů, Jacobs o pouhé dva a Barrineau o čtyři centimetry méně. Livers dosáhl v trojskoku výkonu 16 metrů, 87 centimetrů a Enyeart zaběhl 800 metrů za jednu minutu, 45 celých, 16 setin vteřiny.

Až půjdete na nákup do obchodního domu Wieboldt's na Harlem Ave. a Lake Str. na rozhraní severozápadních předměstí Oak Park a River Forest — a v blízkém "skoroevropském" prostředí zatoužíte po pravém českém obědě, nebo večeři —
nezapomeňte navštívit naši známou restauraci
Bohemian CROWN Restaurant
7249 W. Lake Str., River Forest, Ill.
Volné parkoviště vzadu za restaurací. — V pondělí zavřeno.
Tel.: 366-8140 Na Vaši návštěvu se těší:
Josef Krákora, majitel.

SBORMISTR CHICAGSKÉ LYRY FRANK KUBINA OSMDESÁTNÍKEM

(Dokončení z předmin. čísla)

Ovšem, z kulturní práce a působení mistra Fr. Kubiny v česko-slovanském Chicagu se toho mnoho vynechat nedá, protože se téměř ztotožňují s veškerým hudebně-kulturním úsilím naší zdejší česko-americké větve během posledního půlstoletí. Kromě několika pohostinských návštěv České filharmonie v Chicagu, kromě koncertních vystoupení virtuosů Kubelíka (otce našeho Mistra Rafaela), Kociána, Firkušného, sboru Pražských učitelů a několika sólistů z dob první republiky — (při čemž Lyra a její sbormistr byli vždy nějak účastni) — veškerá operní, pěvecká i koncertní vystoupení v krajanském Chicagu spočívala na bedrech sbormistra Lyry — Kubiny. A za daných poměrů — s omezeným počtem hlasových, hudebních a operních talentů — se naši chicagští "starokrajané" pustili opravdu do všeho, co byli schopni úspěšně zvládnout. Tak tu za uplynulých padesát let vykonali v tomto oboru naší národní kultury asi vše, co vykonat mohli. Však také o jejich úspěšném obohacení americké kultury psaly všechny dobové kritiky krajanských novin i amerických žurnálů — a nestárnoucí Mistr Kubina byl vždycky iniciátorem a středem všech těchto hudebně kulturních snah krajanského života v Chicagu.

(Jen tak v závorce si aspoň dnes v našich katolických novinách litostně povzdechněme, že i když naprostá většina všech těch, kteří tuto záslužnou kulturní práci v Chicagu dělali, byla z domů vychována v úctě k Božímu Desateru, oficiálně zde v Chicagu vystupovali jako "svobodomyslně pokroková" národovci, kteří — at' už za Rakouska-Uherska či v začátcích první republiky, anebo teprve až v USA — z nějakých vážných či nevalných lidských důvodů se oficiálně s katolickou církví rozešli. A na straně chicagských českých katolíků, kteří tu měli sice spoustu hodných, schopných a dobrých lidí, zase bylo jen výjimkou těch několik opravdu vzdělaných kněží a lajků, kteří dobře znali nábožensko-politickou problematiku našich národních dějin a dovedli mít spravedlivý a lidsky vřelý přístup i k těm našim zbytečně octovým "pokrokářům".)

Nutno tu proto výslovně uznat i vzácnou schopnost tolerance a jemnocitného taktu vždy katolicky věřícího Mistra Kubiny, který hledal ve svém křest'anství po celý život spíše vnitřní sílu k porozumění všem lidem, než aby svou příslušnost k církvi stavěl na odiv.

Prof. Kubina byl a je muzikantem celou svou duší a hudba lidi sjednocuje. Proto má dodnes tu laskavě usměvavou schopnost lidi spojovat v mnohohlasnou harmonii!

Co právě jeho boží hřivna hudby a jeho schopnost zharmonisovat naše lidi v Chicagu dokázala, to pochopíme už z pouhého výpočtu nejhlavnějších hudebně-dramatických kulturních podniků, které naši starokrajané z chicagské oblasti v minulém půlstoletí americkému i našemu publiku předvedli.

Hned několik měsíců po svém příjezdu do Chicaga pouští se sbormistr a kapelník Kubina do nacvičování Smetanova DALIBORA. Bylo třeba Američanům i našim lidem ukázat, že na Smetanu nezapomínáme — (bylo to u příležitosti 100. výročí Smetanových narozenin) a náš rozvážný muzikantský nadšenec z úpatí Krkonoš a Orlických hor se chtěl asi také na vlastní oči přesvědčit, nač si může s krajanskou Amerikou v Chicagu troufnout. Sehnal čtyřicet členů Chicagského symfonického orchestru, v němž bylo od jeho začátku vždy několik českých muzikantů, rozdal úlohy a začal nacvičovat se zpěváky, které měl. Hrálo se na jevišti prostorné dvorany Sokola Chicago na Kedzie Avenue a 23. ulici. (Tato výstavná sokolovna byla zbourána teprve v 60. letech, a mnozí z exulantů 48 se na ni dosud pamatují.) Dalibora hrál a zpíval Josef Krejčí, zakladatel Českého národního divadla v Americe, Jitku jeho žena — dodnes nám všem známá Slávka Krejčí, krále Vladislava zpíval Václav Havelka, Miladu jeho paní Mařenka Havelková, Vítka zpíval Emanuel Kouba a úlohu žalářníka mu zazpíval jeden Ukrajinec. Nám mladším sice všechna tato jména už nic neříkají, ale vyptal jsem se na ně pro milé vzpomínky, které jistě oživí u všech našich dříve narozených čtenářů, kteří je osobně znali, viděli na jevišti a slyšeli zpívat. — Mistr Kubina dirigoval orchestr a Dalibor byl velikým úspěchem. Dokonce se musel opakovat. Našim krajanům to dodalo spravedlivě potřebného sebevědomí, u Američanů jim to získalo na vážnosti.

* * *

V příštím roce — 1925 — konala Americká obec sokolská v Chicagu celoamerický slet. Povzbuzeni úspěchem Dalibora, hudebníci z chicagské symfonie se nedali dlouho přemlouvat a dirigent Kubina se s nimi pustil do nacvičování Prodané nevěsty — (její premiéru v USA měli Ludvíkovci už 20. srpna 1893!) — Hrálo se opět v sokole Chicago, úlohu Kecala si nedal ujít ředitel divadla Josef Krejčí, a i když mělo toto provedení "Prodanky" velký úspěch, všichni si dohromady svorně řekli, že tuhle nejtypičtější naši operu budou v Chicagu ještě musit několikrát opakovat. Vskutku se jim to také podařilo a to hned v roce 1926 při slavnostním otevření nové budovy Sokola Slávský, na rozhraní Cicera a Berwynu na Čermákově třídě. Budova tam dodnes stojí, všichni ji známe pod jejím bývalým jménem ČSA. Ještě nedávno se v ní konalo tolik úspěšných krajanských podniků, od vánočních bazarů ČSŽNR až po bály sportovců, věnečky, plesy a mumraje, zvláště v jejím přívětivém Peacock Roomu. — (Kromě svatebních hostin se tam už od letošního roku asi nic krajanského pořádat nebude, protože bývalá česká záložna Olympic, která budovu koupila, musí vydělávat víc; bývalý "Paví sál" s příslušenstvím je dnes pronajatý čistě výdělečnému restauračnímu podniku).

Až do začátku druhé světové války míval však v tělocvičně Sokola Slávský "Symfonický orchestr českých muzikantů" každou středu pravidelné koncerty, sponsorované čs. obchodníky z Čermákovy třídy. Jejich dirigentem byl po dlouhá léta ředitel kůru kostela sv. Odila v Berwynu, výtečný houslista, pokorný umělec a Kubinův přítel — Jiří Hrůša, který když zemřel, neměl bezmála ani na pohřeb. (Tehdy, po jeho smrti, uspořádal náš Ferda Küssel celoodpolední dobročinný program na vyjádření vděčnosti za veškeré kulturní úsilí, které kapelník Hrůša během let vynaložil na propagaci naší hudby v Americe. Jeho nerozdílným přítelem byl výtečný slepý pianista Pepíček Šnábl, Kubinův spolužák z Pražské konservatoře, rodák z Domažlic, který znal zpaměti přes 1300 skladeb, melodií a písní a působil pravidelně na čs. rozhlasu v Chicagu na stanicích WHFC a WSBC. V Peacock Roomu budovy ČSA bylo radiové studio. — To jen tak pro oživení vzpomínek našim pamětníkům dob opravdu českého Chicaga.)

* * *

V roce 1927 připravil sbormistr a kapelník Kubina krakanskému Chicagu zvláštní hudební zážitek. Ve spolupráci s Chicagskou symfonií sloučil všechny existující pěvecké sbory v dvěstěčlennou "Českou pěveckou jednotu", sehnal si v new-yorském hudebním archivu partituru Dvořákovy kantáty "American Flag", — (nebyla do té doby nikde provedena) — přidal k ní Fibichovu "Jarní romanci" a Smetanovu "Českou píseň". Po úspěšném provedení tohoto náročného koncertu znalo jména našich skladatelů, českých zpěváků i jejich dirigenta Kubiny celé tehdejší kulturní Chicago, protože hudební kritici i velkých amerických deníků nešetřili chválou nad vysokou uměleckou hodnotou celého programu.

* * *

Desetileté výročí československé samostatnosti přineslo v roce 1928 naší chicagské Lyře i celoroční programovou náplň. Její sbormistr vybral 35 nejlepších zpěváků, nastudoval s nimi čs.-americký repertoár a rozjeli se přes moře do rozjásaného Československa. Na Wilsonově nádraží v Praze je očekával několikatisícový zástup lidí, seskupený kolem pana presidenta T. G. Masaryka a zástupců vlády. V parku před Wilsonovým nádražím se tehdy odhaloval Wilsonův pomník, jehož tvůrcem byl známý česko-americký sochař Albín Polášek. Lyra zpívala Smetanovo "Věno" a Pražští učitelé zpívali Bendlův sbor "Svůj k svému". Lyra pak cestovala se svým sbormistrem ve čtyřech zvláštních vagonech, vždy nově ověnčenou lokomotivou celého vlaku v moři květin a československých i amerických vlajek po 25 různých městech — tehdy vskutku svobodné republiky. Zájezd doprovázel i tehdejší předseda ČSNRA Jan Červenka, který řečnil při slavnosti odhalení Wilsonova pomníku.

V Bratislavě se sbormistr Kubina tenkrát sešel i se svým bývalým učitelem z Pražské konservatoře, knězem a skladatelem církevní hudby, prof. Jaroslavem Orlem, který měl z hudebních snah svého žáka v krajanské Americe upřímnou radost.

Před návratem do USA si pozval president Masaryk profesora Kubinu s činovníky Lyry na Hrad a celou hodinu s nimi rozmlouval. Vyjádřil jim vděčnost Československa krajanské Americe za účinnou podporu 1. odboje, vyptával se na životnost kulturního snažení krajanů v USA, na jejich kulturní potřeby a často opakoval přání o nutnosti vzájemných kulturních i obchodních styků s americkými krajany v budoucnu pro další politicky- harmonický a hospodářský rozkvět československé demokracie.

* * *

Než Lyra opustila Československo, pěvecký sbor Pražských učitelů přislíbil prof. Kubinovi, že krajanům v USA tuto návštěvu Československa vděčně oplatí. Stalo se tak hned v příštím roce 1929. Prof. Doležil, sbormistr Pražských učitelů, měl pak se svým souborem stejně pronikavý úspěch ve všech amerických městech s čs. krajany, jako měla Lyra rok předtím v Československu. Navíc zpívali Pražští učitelé i na amerických školách a v amerických koncertních síních. Tehdy to byla opravdu skutečná kulturní výměna mezi USA a ČSR bez jakékoli stranické propagandy — a dokonce i bez velké naděje na finanční zisk pro jinak zdravou pokladnu Masarykovy republiky.

* * *

Na rok 1932 dostala Lyra znovu pozvání k návštěvě Československa u příležitosti IX. všesokolského sletu. Lyra musila tentokrát přijít na Hradčany do Španělského sálu zazpívat stárnoucímu presidentu Masarykovi.

Také Kubinův rodný Náchod chtěl asi "dohonit", co zameškal poprvé, a připravil Lyře a jejímu sbormistru — svému synu z Ameriky — zvlášť triumfální přivítání. Od nádraží ve Václavicích — po celé délce trati až do Náchoda — vítali místní obyvatelé naše Čechoameričany všude s hudbou, kvítím a záplavou americko-československých vlajek. Celé město Náchod se vyšňořilo do "svátečních šatů" a nálady — bez říkání, samozřejmě, spontánně a s radostí nelíčenou. Ze sousedního Hindenburgova Německa se už tehdy začínaly ozývat poplašné signály podivného budoucího politického vývoje — (v Náchodě a na Kladském pomezí byly slyšet obzvláště zřetelně) — a tak obyvatelé Náchoda chtěli svým americkým hostům důrazně a hlasitě připomenout, jak upřímné city přátelství chová celé Československo k Spojeným státům, baště svobody. A naši chicagští krajané na to krásné přivítání v Československu nezapomněli. Když bylo během 2. světové války třeba podat pomocnou ruku našemu exilnímu odboji, nešetřili v Chicagu ani jinde námahou a vydělávali dolárky jak jen mohli, aby přispěli svou hřivnou na boj pro obnovení svobody Československa. To už však předbíhám, abych rozepsaný článek honem dopsal, když se jeho obsah tak rozrostl.

Přesto se však ještě musím zmínit aspoň o třech kulturních událostech, které se Mistru Kubinovi a našim krajanům v Chicagu podařilo uskutečnit.

*

1. V roce 1933 vyhrála Lyra pod Kubinovou taktovkou 1. cenu v t.zv. "Pěveckých závodech", které "sponsorovala" mezi všemi národnostmi Chicagská Tribune — (noviny "Chicago Tribune"), a v témže roce — u příležitosti Mezinárodní výstavy v Chicagu hostovali na různých koncertech a kulturních podnicích i známí operní herci z Národního divadla: Ziková, Kubla, Štork, Ludikar — (přijel zpívat do Newyorské Metropolitní Opery a zavítal i do Chicaga) — Novotná a Kočová. Mistr Kubina uvedl tehdy na program a s velikým úspěchem dirigoval i Dvořákovy Slovanské tance.

*

2. V roce 1935 si chtěli naši krajané v Chicagu důstojně připomenout 85. narozeniny prvního presidenta — Osvoboditele ČSR, a proto se tu pustili do nacvičování Rusalky! Legionáři Masarykovy družiny slíbili dělat propagaci a rozprodávat lístky. Chicagský symfonicky orchestr zase trpělivě nacvičo-

PŘI PRODEJI A KOUPI DOMU
SVĚDOMITĚ A OCHOTNĚ VÁM PORADÍ
VIC TĚŠÍNSKÝ
Telefon: 749-4422
Jax Realty
6531 W. Cermak Rd., Berwyn
INVESTICE — PŮJČKY
Dlouhá léta zkušenost

val pod Kubinovou taktovkou. Vodníka jim přišel ochotně zazpívat Čechoital, pražský rodák, Alois Bragagnolo, který se už jednou předtím osvědčil v Chicagu v Prodance jako Kecal; Rusalku zpívala Mařenka Havelková, ježibabu stále mladá Slávka Krejčí, a její manžel Josef zpíval hajného. Úlohu kněžny jim vyzpívala výborná zpěvačka z jugoslávského sboru — (její jméno jsem se nedozvěděl), a kuchtíka hrála Kubinova manželka Anička. Největší hvězdou byl ovšem v tomto uvedení Rusalky Otakar Mařák z Národního divadla, který zpíval prince. Dokonce to bylo i jeho poslední vystoupení na divadelních prknech. Do USA přijel s manželkou Kavanovou a v Chicagu bydlil u Hajíčků z Lawndale banky na 26. ulici. Ferdáčka Küssla učil i celé dva roky zpívat, ale zdravotně ani finančně nešla Mařákovi Amerika k duhu. Nakonec se vrátil těžce nemocen, těsně před 2. světovou válkou do Československa. Pro zhoršení svého zdravotního stavu se už nikdy k Národnímu divadlu nevrátil, a tak v roli prince z Rusalky dohrál ve skutečnosti v Chicagu svůj umělecký život. Byl pohřben na pražských Olšanech a teprve později bylo jeho tělo převezeno na vyšehradský Slavín.

*

3. Poslední veliký kulturní podnik, který se našim chicagským krajanům vydařil pod Kubinovou taktovkou byla v roce 1936—37 Kovařovičova opera "Psohlavci". Tu sehrálo České národní divadlo manželů Krejčích v prostorném auditoriu cicerské školy Morton East High School. K výběru opery Psohlavci je vedl nejen dramatický osud ztráty chodských svobod — (tak symbolicky vystihující blízkou ztrátu svobody Československa v Mnichově a pak i pád celé Evropy do Hitlerova područí) — ale i hudební barvitost opery, kterou složil Kubinův a Krejčích vzdálený příbuzný skladatel. (Vlasta Hamplová, sestra Slávky Krejčí, Havelkové, Ptáčkové a Kubinové, byla totiž manželkou Kovařovičova synovce — Hampla. Hamplovi se později vrátili do Československa, kde dnes ovdovělá paní Vlasta dožívá své klidné stáří v Moravské Ostravě. Má dvě dcery, z nichž Věra je vynikající učitelkou hudby.)

Z této inscenace a provedení Psohlavců v Ciceru je spravedlivé si zapamatovat, že přijel našim krajanům zazpívat Kozinu sám Schütz z Národního divadla v Praze — (slavný český hrdinný tenor), který byl též členem Vídeňské dvorní opery. Kozinovu matku zpívala a hrála Slávka Krejčí, Lomikara její manžel Josef, jehož mohutné hlasivky zvládly celé tři oktávy. Kozinovu ženu Hanči hrála Mařenka Havelková, Choda Přibka Slatinský, který zpívá dodnes se svým bratrem v chicagské katedrále. Oba se narodili v rodinném domku na Allport ulici ve stínu věže svatoprokopského kostela, kde začali zpívat ve sboru varhanika a sbormistra Petrů.

* * *

Tomuto kvalitnímu čs. kulturnímu životu v Chicagu — a zřejmě i v ostatních amerických krajanských střediscích — zasadily největší ránu jednak válečné události v Evropě, pak poválečný vývoj národnostního cítění v USA, a v neposlední řadě únorový puč komunistů v Československu v roce 1948 ve službách krví zbroceného Stalina a Moskvy.

* * *

Při výpočtu kulturních podniků, které naši krajané v Chicagu v minulých padesáti letech uskutečnili, a při nichž stál u "kovadliny" vždy náš dnes osmdesátiletý jubilant Mistr Frank Kubina, nesmíme zapomenout ani na první českou divadelně profesionální skupinu v Chicagu, t.zv. Ludvíkovců, k nimž manželé Krejčí původně z Čech přijeli. Nezapomínáme také ani na velký počet divadelních ochotníků, z nichž berwynský divadelní klub Smetana je dosud nejčinnější. (Dlouhou řadu let jej vedl Hank Vydra; dnes v tom pokračuje obětavý exulant Vlád'a Válek s Mařenkou Knězovou). Velkou divadelní práci vykonali i manželé Karel a Lidka Samkovi. Víme také o radiových, baletních a tanečních programech sester Potužníkových (Bláža Holubová a Vlasta Varešová). Velmi záslužnou práci pro čs. věc vykonal i rozhlas Vrdských, Karla Vrzala, atd., z nichž nám dnes v Chicagu zbývá jen denní půlhodinka exulantských manželů Žáčkových a nedělní hodinka ČSA a Národního hřbitova.

To vše se však vymyká rámci tohoto beztak už dlouhého oživení vzpomínek na skutečně záslužnou půlstoletou kulturní činnost prof. Kubiny v chicagském krajanském životě. O této jiné rozmanité kulturní činnosti našich krajanů v Chicagu budeme mít snad příležitost psát zase někdy jindy.

* * *

Těsně před válkou pan Kubina také s Lyrou cestoval po USA. Byli i v Los Angeles a San Franciscu — (tam jim hostoval již jmenovaný Schütz z pražského Národního divadla). Za války při příjezdu dr. Edv. Beneše do Chicaga jej vítali na nádraží a uspořádali pro jeho odbojovou práci v chicagské opeře koncert, který se pak stal signálem k horečné krajanské spolkové činnosti s jasným účelem: vydělat peníze na druhý zahraniční odboj.

* * *

Nakonec ještě aspoň tuto tklivou vzpomínku. Vedle už zesnulého slepého klavírního virtuosa Pepíčka Šnábla, má Mistr Kubina v chicagské oblasti i jednu svoji spolužačku z pražské konservatoře. Je jí dnes už 84letá stařenka, klavírní umělkyně Procházková-Grünerová. Když se spolu nedávno setkali, měli nač vzpomínat! Hrála totiž kdysi v slavném Českém triu s koncertním mistrem Weichertem, s houslistou Gregorem a s čelistou Oldou Jirouškem. Vzpomněli si spolu i na pianistu Vladimíra Polívku, který doprovázel na koncertě v Chicagu slavného Kociána, na fešáka Borise Ludvíka, za nímž všechny české slečny a dámy kdysi bláznily, zvlášť když hrával s Pepíčkem Šnáblem na domažlické dudy.

Boris byl prý zvlášť nadaný a všesvětově orientovaný muzikant. V carském Rusku po několik let varhaničil, v USA vyměnil nakonec dudy za basu, v roce 1928 vstoupil do Lyry a byl s ní na zájezdu v Československu. Tam se jeho srdce tak roztlouklo touhou po stověžaté Praze a šumavských lesích, že se do USA už nevrátil.

Ted' by už ale opravdu nebralo to jejich i naše vzpomínání konce, a proto raději uděláme tečku. Naši starší čtenáři se tak vrátí aspoň na chvíli do svých mladých let a my mladší si zase uvědomíme, co všechno zde v Chicagu naši krajané v nedávné minulosti dokázali. Rádi a upřímně je za to všecky — s Mistrem Kubinou v čele — vděčně zdravíme.

* * *

Slavnostní večer, pořádaný celým čs. Chicagem a Slovinci v sobotu 1. června v dolní síni Sokola Tábor na počest 80. narozenin mistra Kubiny byl spontání a samozřejmou děkovnou slavností nás všech zasloužilému sbormistru, regenschorimu a kapelníku Kubinovi za jeho půlstoletou kulturní a harmonicky sjednocovací práci.

Redakce

To je úplně jiné kafe!

JÁRA KOHOUT:

Kafe a benzin jsou dnes političtí činitelé. Protože je drahé kafe a drahý benzin nebude energie. Zpomalí se lidi i auta. Je studená válka. Je studený olej a je studené kafe. Kafové a olejové země se staví na zadní nohy. Činnost umělců, spisovatelů, básníků, herců i politiků je brzděna. Zvykli jsme si na tu bryndu a ted' jsme bez ní celí vedle. Podle arabského olejového vzoru, Brazílie pořídila kávovou krisi.

Čas od času ještě hraji divadlo. Hra pravidelně mívá tři akty. Abych se udržel ve formě, obyčejně jsem pil kávu o první přestávce a také o druhé. Nyní o druhé pause kafe již nepiji. Než sehrajeme druhé jednání cena její stoupne o pěkný obolus na kile. Byly to krásné doby, když jsem píval kafe se "šutrem". Dnes piji jen šutry bez kafe.

Myslím, že rozumím kafi víc než Meinl. Na kávu se musí labužnicky. Nejdříve tekutinu poválím na jazyku s nedovřenými rty, abych dostal do nozder vůni pražených olejnatých zrnek. Káva není jenom nápoj, to je pohádka. Káva musí být černá jako d'ábel, horká jako peklo, čirá jako anděl a sladká jako láska. Káva probudí toho, kdo usíná. Je tedy "Buditelka". Hrneček špatné kávy po ránu vám může zkazit celý den v tomto nejistém světě.

Onehdy jsem zašel po ránu do kavárny a dal si kávu. Upil jsem a potom jsem dlouho hleděl na hrneček. Tázala se mě číšnice: "Můžete něco říci proti tomu kafi?" Odpověděl jsem jemně: "Nikdy nemluvím špatně o nepřítomných."

Říká se, že se po kafi nespí. Povídal mi jeden známý: "Má žena vypije ráno hrneček kávy a spí 4 hodiny. Tedy 4 hodiny ráno, 4 hodiny dopoledne, 4 hodiny odpoledne a 4 hodiny v noci."

Jeden klenotník, aby znázornil, neboli zdramatisoval to, že káva má cenu, prodává prstýnky, ve kterých jsou místo drahokamů vsazena kávová zrnka.

Jsou alkoholici a nyní jsou také kafeholici. Znám jednoho. Prodal dům a propil ho v krátkém čase v kafi. Prodal kola (bicycles) svých dětí, aby měl na kávu. Nakonec prodal děti.

Slyšel jsem, že strana v komunistickém Československu podplácí kávou, když někoho nutně potřebuje.

Strana chytré proklíná:
"Inteligence je líná!"
Ohražují se básníci, pracovníci
všici, že kafe není.
"I když jsou ceny luxusní,"
soudruzi soudruhům říkají:
"Soudruhu neusni!
Piš básně proti té Chartě,
zůstaň v partě i když kafe
není!' '

"Kdo černou kávu
nepil jen pro zábavu,
když ted' je bez ní,
rýmy mu nezní.
Pegas je zvíře kulhavé,
rozpozná ale kafe nepravé
v tom ho nikdo neoblafne,
i když kafe není.

Černá káva vždy vzpružila
když se patřičně užila.
Z ní se síla pila. Ted' kafe ale
není.
Když chcete Turka, tedy je.
V Turecku se ale nepije.
Tož raději se muži nepruží,
když to zatracené kafe není.

Nebudou krásné proti té
Chartě básně;
když Pegas chrápe,
dnešní dobu nechápe.
Promiňte, je mi to líto,
pražené žito to není to.
To nové závazky nedá,
věřte teda.
Omluv nás strano. Ano?
Protože kafe není!

První osoba přežila kousnutí nebezpečným hadem

Johannesburg. — Jack Sale, 35letý specialista ve sbírání jedu afrických hadů, byl uštknut nejobávanějším africkým hadem, 12 stop dlouhou "černou mambou", jejíž jed paralyzuje a usmrcuje člověka v době čtyř minut. Dokonce i velká zvířata, uštknutá tímto hadem, umírají za krátkou chvíli. Lékařské dějiny dosud neznaly žádný případ člověka, který by přežil uštknutí mambou.

Sale právě konal pokusy s králíky uštknutými mambou, v jedné městské nemocnici; pokoušel se je udržet na živu pomocí umělých plic. Když byl sám uštknut mambou, požádal své spolupracovníky, aby jej vložili do umělých plic; hned nato se zhroutil, paralyzován jedem obávaného plaza. Byl stále při vědomí; slyšel vše, co v okolí lidé říkali, avšak nemohl se pohnout ani nemohl mluvit. Také slyšel, jak lékaři říkali jeho ženě, že utrpěl nenapravitelné zranění mozku, a že tedy jeho případ je beznadějný. Lékaři jí proto radili, aby dala dovolení k zastavení elektrických plic, aby mohl důstojně zemřít. Po sedmi dnech léčby elektrickými plícemi se však Sale opět začal hýbat a brzo se úplně zotavil. Je prvním případem člověka, který přežil uštknutí mambou.

HODLÁTE SE STÁT PANEM DOMÁCÍM?
PRODÁVÁTE SVŮJ DŮM ČI LOT?
CHRISTIE'S REAL ESTATE
VÁM SVĚDOMITĚ POSLOUŽÍ.
26th STREET AREA — SOUTHWEST SUBURBAN
SALES — APPRAISALS — MORTGAGE
3617 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623 Phone 277-7800
Kristina Moysiyakha — Alexandra Moysiyakha-Lala
Brokers

V Illinois třetina mladistvých spojena se zločinností

Chicago. — Podle odborné studie, vykonané Departmentem státu Illinois pro duševní zdraví, celá třetina mladých lidí ve státě Illinois se dopustila aspoň jednoho vážného zločinu. Asi 13 procent tázaných mladíků přiznalo, že se zúčastnilo loupežné akce, 40 procent jich přechovávalo ukradené věci a 50 procent jich kradlo v různých obchodech. Zločinů se dopouštějí černí i bílí, chlapci i děvčata bez rozdílu.

Autoři studie rovněž poukázali na skutečnost, že naše mládež žije téměř v "mravním vakuu", a že se řídí pouze jedinou zásadou: dosáhnout peněžního "úspěchu" ve svém životním povolání. Všechno ostatní je v jejích očích bezvýznamné. — Jiným nálezem této studie je fakt, že v dnešní době je chování mladého člověka mnohem více ovlivňováno ostatními mladými lidmi jeho věkové skupiny a jejich společnými normami než rodinným prostředím.

Někteří pozorovatelé — včetně autorů studie — považují tuto zločinnost mladistvých za něco zcela normálního a přirozeného; prý je to nutná součást dospívání, a sami si "rádi" vzpomínají na to, že byli za svého mládí zločinnými. Ti mladí lidé, kteří se nepřiznají k zločinným skutkům, prý prostě nejsou upřímní. Profesorská Amerika považuje rovněž za nevyhnutelný důsledek a důkaz U.S. vyscké "civilizace" velký počet onemocnění na rakovinu a srdeční neduhy.

My však myslíme, že zločinnost nikdy není ani normální, ani přirozená. Spíše chybí něco podstatného ve výchově naší mládeže, a není to nic jiného než mravní výchova. Z veřejných škol byla odstraněna každá zmínka o Bohu, a mravním zásadám se tam nesmí učit, protože prý žádné neexistují. Vše je relativní a mravnost skutků závisí výhradně na subjektivním hledisku. Krást a zabíjet lidi se nesmí pouze proto, že dnešní společnost si toho nepřeje. Pohlavní život si má mládež uspořádat tak, aby jí byl zábavou a nikoliv zodpovědností. Za takových okolností se nelze divit, že zločinnost mládeže stále vzrůstá. Skutečnost, že její zločinnost je tak rozšířená, ještě není důkazem toho, že by byla normální či přirozená. — Není ovšem ale pravdou ani to, že všechna mládež v USA je tak zločinná, a že se — na přání Moskvy — Amerika brzy zhroutí jen proto, že naše noviny stále píší jen o zločinech mladistvých v amerických velkoměstech. Chyba lávky je v tom, že americká svoboda není pro každého, že je zneužívána lidmi všech barev a sociálních tříd, protože k svobodě nebyli vychováni. V mnoha případech by stačila povinná vojenská služba, která by ty horké primitivní hlavy napravila a přiměla k disciplíně.

P. ALBERTI:

DON BOSKO

JEHO DOBA A DÍLO

(Pokračování z min. čísla)

Jen si představte, ti domnělí řeholníci mají právo na vlastní majetek!" — A podobným tónem zpracovávali arcibiskupští páni radové nového arcibiskupa. Kapka za kapkou a arcibiskup smýšlel brzo o Donu Boskovi stejně pohrdlivě a nevraživě, jako ti tři kanovníci. A začal mezi arcibiskupem a Donem Boskem desítiletý boj, někdy velmi krutý a bolestný. O boji tom by bylo nejlépe mlčet, ale jde o životopis světce, proto se zdá dobrým, vzpomenout aspoň na některé srážky mezi arcibiskupem a Donem Boskem, abychom viděli, jak Pán Bůh zkouší své svaté, a jak svatí se zkouškám podrobují. Don Bosko dal v boji s arcibiskupem nejkrásnější příklad hrdinné statečnosti a pokory. Když vydával kardinál Cagliero svědectví před papežskou komisí, vyšetřující hrdinské ctnosti Boskovy, svědčil o tomto desítiletém nevýslovném utrpení Boskově takto: "Tento kříž, jejž Pán složil na ramena Dona Boska, nevyloudil mu nikdy nářku, netrpělivosti anebo pomstychtivosti. A přece Bůh jediný ví, kolik drahého času promařil jediné obranou v tom boji. Nesl to břímě statečně, klidně a pokorně, nepozbyv ani na vteřinu vnitřního pokoje v duši, nepřerušiv ani na minutu apoštolské práce. Jeho vnitřní radost a nepřerušené sjednocení s Bohem i za nejtrpčích zkoušek jsou opravdu příznakem světců."

Za několik měsíců po svém nastoupení na arcibiskupský stolec turinský oznámil Mons. Gastaldi, za kterých podmínek bude udílet salesiánským klerikům kněžská svěcení. Některé podmínky byly ovšem úplně zákonité, ale jiné prozrazovaly toliko touhu arcibiskupovu, zasahovat do vnitřní správy a kázně salesiánské kongregace, potvrzené v Římě r. 1869. Úplně neoprávněně nařídil arcibiskup, aby každý salesiánský kandidát kněžského svěcení odevzdal čtyřicet dní před svěcením biskupu světiteli výkaz o svých vykonaných studiích, aby udal důvody, proč vstoupil do kongregace nebo proč odešel z rodné diecése.

Turinský seminarista, klerik Rocca, chtěl se dát k salesiánům. Podal několikrát žádost k arcibiskupovi o dovolení, vystoupit ze semináře a jít za svým povoláním. Arcibiskup nedovolil. Rocca těžce onemocněl, musil ze semináře odejít domů, a nabyv zdraví, vstoupil k salesiánům. Arcibiskup nedal však za živý svět kleriku Roccovi propustky do noviciátu. Sedmkrát bylo o propustku žádáno v arcibiskupské konsistoři, sedmkrát byla žádost odmítnuta. Don Bosko musil hledat pomoc v Římě. Teprve, až kongregace pro záležitosti biskupské a řeholní tak nařídila, dostal Rocca propustku do noviciátu. S jakou chutí však v turinské konsistoři propustku vydávali, lze si pomyslit.

Arcibiskup si umínil, nepropustit ani jediného ze svých diecésanů k Donu Boskovi, a žádal Dona Boska, aby se mu písemně a vlastnoručním podpisem zavázal, že nepřijme do noviciátu seminaristy turinské. Don Bosko odpověděl arcibiskupovi uctivým dopisem, poukazuje, že požadavek arcibiskupský překročuje církevní zákony, chránící svobody řeholního povolání. Arcibiskup dopis zahodil.

Don Bosko zval každoročně do svého ústavu v Lanzu, postaveného v krásné a tiché alpské krajině, učitele škol lidových i středních na duchovní cvičení. Donu Boskovi šlo jedině o duchovní blaho exercitantů a těm se také v Lanzu velmi líbilo, těšívali se na vzácné chvilky oddechu a duchovní vzpruhy. Arcibiskup exercicie zakázal.

V roce 1874 založil Don Bosko Dílo pro pozdní povolání, to jest pro výchovu jinochů a mužů, kteří až v pozdějším věku životním pocítili v sobě povolání k stavu kněžskému. Pius IX. schválil záměr Boskův nejvřeleji a udělil Dílu zvláštní požehnání. Chtěje obeznámit s účelem Díla a vzbudit zájem o Dílo zvláště mezi kněžstvem, sepsal Don Bosko brožurku, v níž vysvětlil účel Díla a odporoučel vřele kněžstvu, aby Dílo podporovalo. Arcibiskup odepřel brožurce Imprimatur, dovolení k tisku. Stalo se i něco horšího. Někteří biskupové, sufragáni arcibiskupství turinského nebo vercelského nebo janovského, ohradili se proti Dílu až u papeže, dovozujíce, že Dílo poškodí malé biskupské semináře a ublíží jejich diecésím. Don Bosko dostal povolení k tisku brožurky od svého přítele biskupa z Fossana a na radu Říma otevřel první ústav pro pozdní povolání nikoliv v Turině, nýbrž u Janova.

Už mnoho let měli v salesiánském ústavě valdockém papežské dovolení, které měly i ostatní řeholní ústavy, že v noci o Božím narození směly se sloužit tři mše svaté hned po sobě. Dne 19. prosince 1872 uvědomil arcibiskup Gastaldi Dona Boska, že se musí řídit dávnými zvyky, a v jeho kostele Panny Marie Pomocnice že smí se v noci o Božím narození sloužit jen jedna mše svatá, a nic víc.

Asi třicetkrát, při nejmenším, prosil Don Bosko arcibiskupa, aby o některých velkých slavnostech sloužil velkou mši svatou v chrámu Panny Marie Pomocnice, ale arcibiskup nikdy nevyhověl. Prosil jej tedy Don Bosko, aby přijel udělit aspoň chovancům ústavu svaté biřmování, už čtyři roky nebyli chovanci u biřmování, ale arcibiskup ani neodpověděl. Chtěl-li některý jiný pan biskup, s Donem Boskem spřátelený, sloužit slavnou mši svatou v chrámu Panny Marie Pomocnice, bylo mu to z konsistoře zakázáno; a jestliže ji přece sloužil, měl s arcibiskupem turinským hned spor.

Asi šestkrát, vypravuje Don Bosko ve své obhajobě, zaslal arcibiskup turinský římským kardinálům, poradcům kongregace pro záležitosti biskupské a řeholní, potom význačným církevním osobám obsáhlá memoranda, v nichž byli salesiáni vylíčeni jako nevědomci, plní sebevědomí, lidé nepoddajní, jejichž horlivost je jalová.

Spor arcibiskupův se salesiány natropil všude mnoho pohoršení.

V letech 1878 a 1879 vyšly v Brunově turinské tiskárně čtyři brožurky od nejmenovaných spisovatelů: Novoroční dárek duchovenstvu, Malá ukázka nauk Mons. Gastaldiho. Otázka rosminiánská, Arcibiskup turinský, Don Bosko a Don Oddenino. O první a třetí brožurce nasvědčovalo leccos, že byly sepsány od kněze nebo aspoň od spolupracovníka salesiánského. Všechny brožurky útočily na arcibiskupa, první mu vytýkala jeho nespravedlivé jednání s Donem Boskem, druhá a třetí jej káraly pro názory rosminiánské, čtvrtá obviňovala arcibiskupa ze stranickosti ve sporu mezi děkanem a ředitelem salesiánského ústavu v Chieri. Don Bosko a salesiáni upadli ihned do podezření jako pisatelé brožurek, ač byli úplně nevinní. Později teprve, až za sedmnáct let, r. 1895, vyjevil jeden z viníků jména autorů tří brožurek: první napsal T. Turchi, bývalý žák a někdejší profesor v oratoři valdocké, druhou jesuita P. Ballerini, třetí kanovník Anfossi, bývalý salesián a potom světský kněz. Jméno autora čtvrté brožurky není zjištěno do dneška.

Arcibiskup stál ovšem na svém, že brožurky jsou psány Donem Boskem anebo jeho salesiány, proto nařídil Donu Boskovi, aby zvláštním prohlášením odsoudil a zavrhl obsah protiarcibiskupských brožurek. Don Bosko nařízení vyhovět nemohl. Nic nepsal, ani psát nekázal, potom byly arcibiskupovy názory filosofické, tepané ve dvou brožurkách, skutečně nesprávné, a události, o nichž psaly jiné dvě brožurky, se zakládaly na holé pravdě. Pisatelé se jistě provinili neuctivostí, že arcibiskupa veřejně pranýřovali, měli nastoupit jiné cesty, když chtěli, aby arcibiskup změnil své způsoby, ale jinak psali pravdu, kterou nebylo možno popřít. Don Bosko odpověděl tedy arcibiskupovi uctivě a důstojně, že ani on, ani kdo z jeho řeholníků nemají na brožurkách nejmenšího podílu a všichni odsuzují rozhodně neuctivý způsob, kterým je posvátná osoba arcibiskupova tak ponižována. Víc však učinit nemohou. — Arcibiskup a jeho okolí listu Dona Boska nevěřili, považovali Dona Boska i nadále za pisatele nebo aspoň za ponoukatele řečených pamfletů, zvláště když se dověděli, že Don Bosko poradil jednou jesuitovi P. Pellicanimu, stěžujícímu si na arcibiskupa, aby si stěžoval u Pia IX.

Koncem roku 1878 prohloubila propast mezi arcibiskupem a Donem Boskem záležitost P. Bonettiho. Záležitost se vlekla čtyři léta, trápíc jak Dona Boska, tak i P. Bonettiho, jenž patřil mezi nejlepší odchovance Boskovy. Byl vzorným řeholníkem, neúnavným apoštolem a vzácným spisovatelem. Šlo o toto: V červnu roku 1878 otevřel Don Bosko v Chieri útulnu pro mládež. Při útulně byla veřejná kaple. Ředitelem útulny byl ustanoven Don Bonetti. Brzo vzniklo nedorozumění mezi ředitelem a farářem. Nějaká nedorozumění vznikají v duchovní správě snadno. Farář chce mít mládež ve farním kostele a má ostatně na ni právo, děti jsou jeho farníky a budou pod farní duchovní správou potom celý svůj život. Vychovatelský ústav připravuje vlastně faráře budoucí dospělé farníky. Je třeba, aby fara a ústav se dorozuměly a pracovaly ruka v ruce. Ale v Chieri bylo nesnadno se dohodnout. Tamější děkan a farář Don Oddenino byl zaujat proti vzkvétajícímu ústavu salesiánskému — do ústavu chodilo na 500 hochů — a vytýkal řediteli, že ústav svým rozvrhem hodin, svým lomozem a vzdáleností nepoctivě konkuruje farnosti. Ředitel nedbal výtek děkanových a řídil se dál svými předpisy. Děkan hleděl na ústav jako na nepřítele farnosti a stěžoval si na ředitele u arcibiskupa.

Arcibiskup zakročil přísně a nařídil Donu Boskovi, aby P. Bonettiho ihned z Chieri odvolal. Chtěje Boska donutit k poslušnosti, odňal P. Bonettimu moc zpovídati. Napřed nesměl P. Bonetti zpovídati jen v Chieri, potom nikde v arcidiecési. Suspense postrádala ovšem zákonitých důvodů, a poškodila velmi dobrou pověst hodného a vzorného kněze.

Don Bosko svého kněze ovšem hájil, a to až v Římě. S arcibiskupem nebylo řeči. Po třech letech odsoudil kardinál Nina, prefekt kongregace koncilové, přípisem z 22. prosince 1881 příkré jednání arcibiskupovo. Ale teprve roku 1883, po smrti arcibiskupově, nabyl P. Bonetti plné kněžské svobody. Není možno a ani vhodno líčiti podrobně trapné, velmi trapné chvíle této rozepře, stačiž nám tu slovo Boskovo: "Nejvíc soužení, která nás v letech 1879 až 1881 stihla, souvisela se záležitostí P. Bonettiho."

Římský přítel Dona Boska Mons. Vitelleschi napsal, že arcibiskupův boj proti Donu Boskovi měl v sobě něco plánovitého, systematického. Kolikrát se četní lidé přičiňovali o smír a do-

hodu! Dvakrát se pokoušel Don Bosko prostřednictvím svých přátel, děkana z Lanza a hraběte z Castagneta, arcibiskupa usmířit, ale nadarmo. Pius IX. prosil r. 1875 arcibiskupa vercelského Mons. Fissore, důvěrného přítele Mons. Gastaldiho, aby se přičinil veškerým svým vlivem o urovnání sporu, z něhož se nepřátelé náboženství jen radovali, ale ani papež arcibiskupa nesmířil. Don Bosko klidně nesl dál svůj kříž.

Najednou se Don Bosko dověděl, že má být proti němu v Římě zahájen proces, a že jde o nejvyšší zájmy obou jeho kongregací. Složil tedy s pomocí P. Bonettiho a P. Berta spisek, nadepsaný: Vysvětlení, podaná kardinálským Eminencím o kongregaci salesiánské. Vysvětlení, považované od protivníků za pátou proti-arcibiskupskou brožurku, líčilo klidně a věcně všechny styky Boskovy s arcibiskupskou konsistoří, líčilo rok za rokem, od 1872 až do 1881, uvádějíc přesně všechny doklady. Na konci spisku prosil Don Bosko pokorně, aby nejvyšší autorita církevní mu pomohla a zakázala nové a nové podobné spory, kterými se zbytečně maří tolik drahého času, plýtvá silami a utrácejí se i peníze.

Vysvětlení Boskovo dostalo se i do rukou Lva XIII., který do té chvíle neměl o sporech ani potuchy. Papež byl velmi překvapen a ujal se věci osobně, chtěje ve sporu rozhodnouti sám. Spoléhaje na pokoru světcovu, nadiktoval Lev XIII. smírný návrh o sedmi článcích. Když odevzdal papež návrh kardinálu Ninovi, prefektu kongregace koncilové, vyskočil kardinál, překvapený prvním článkem návrhu: Na základě těchto pokynů napíše Don Bosko Mons. Gastaldimu list, a vysloví v něm své politování, že v posledních letech byl několika nemilými okolnostmi zkalen dobrý poměr mezi ním a arcibiskupem, což jistě zarmoutilo srdce arcibiskupovo. Jestliže se arcibiskup domnívá, že Don Bosko nebo některý člen jeho kongregace byli příčinou těchto nemilých záležitostí, prosí Don Bosko za odpuštění a žádá, aby arcibiskup na vše, co bylo zapomněl.

"Vaše Svatosti, toto se mi zdá nespravedlivé," namítl kardinál Nina.

"Vím, co činím," odvětil Lev XIII. "Buduji na ctnosti muže Božího, jakým Don Bosko jest. Don Bosko je, známe ho, to je světec . . ."

Ze slov a gest papežových bylo možno uhodnout, co si myslí: "Don Bosko se z lásky k pokoji pokoří a vše se urovná."

Když byl papežův návrh předčítán v salesiánské radě, užasli všichni a viděli, jako kardinál Nina, v prvním odstavci velkou nespravedlnost. "Nemůžeme návrh přijat," soudili téměř všichni, "první článek nám, zdá se, křivdí."

"A co myslíš ty, Cagliero, obrátil se Don Bosko k členu rady, jenž dosud ani netikl.

"Myslím, že papež tak úmyslně napsal, protože zná Dona Boska, jeho ctnost a jeho dílo, a doufá, že tímto způsobem se spor urovná. Zdá se, že nespravedlivě zatěžuje bedra nevinného, ale jen proto, aby jistěji došel cíle."

Don Bosko souhlasil s Caglierem a vykonal úzkostlivě přesně vše podle pokynů papežových.

Byl očividně pokořen, ale svatí mají na čest kdy, nemusí jim záležet na chvilkové cti pozemské. Přejeme ze srdce Mons. Gastaldimu slávu věčnou, ale cti, aby byl prohlášen za světce, se nikdy nedočkal, kdežto pokořený Don Bosko ji už má, a nikdo jí od něho neodejme.

(Pokračování příště)

Vnitřek BAZILIKY SV. JANA V LATERÁNĚ — (San Giovanni in Laterano, nebo též chrám Nejsv. Spasitele, původní sídlo papežů). — Na Lateránském náměstí se tyčí nejvyšší a nejstarší egyptský obelisk v Římě, přivezený sen na příkaz císaře Augusta, ale umístěný zde teprve za císaře Konstantina před touto nejstarší křesťanskou bazilikou v Římě — sv. Janem Lateránským. Tato bazilika byla postavena v roce 314 císařem Konstantinem Velikým jako dík za vítězství, dobyté císařem nad Maxenciem na Milvijském mostě v roce 312. Pozemek, na kterém bazilika stojí patřil původně rodině senátora Plautia Laterana, která byla vyhubena za císaře Nerona. Během doby se majetek dostal do rukou rodiny manželky císaře Konstantina — Fausty — která pozemek věnovala pro stavbu prvního křesťanského chrámu v Římě. Kromě jména sv. Jana Křtitele nese tato bazilika dodnes i jméno původních majitelů pozemku — rodiny Lateránů. Základní kámen k bazilice byl položen papežem Melchiadem r. 314, ale její stavba byla dokončena a posvěcena až za papeže sv. Silverstra I. Při bazilice byl brzy postaven i palác, v němž většinou sídlili papežové až do roku 1305. Za papeže Klementa V. přenesli své sídlo do francouzského Avignonu, a teprve papež Řehoř XI. v r. 1376 se vrátil do Říma. Až teprve po obnovení jednoty v římské církvi r. 1417 se papežovo sídlo vrátilo definitivně do Říma. — V úterý, 21. června bude v tomto prvním chrámu křesťanů sloužena slavná mše sv. kardinálem Krolem. Bude i kázat a první epištolní čtení bude české (ctih. sestra Marie Milada Sukaná).

BAZILIKA SV. PAVLA ZA HRADBAMI — San Paolo fuori le Mura. — Čtvrtou hlavní římskou bazilikou je chrám sv. apoštola Pavla za hradbami v blízkosti hlavní římské tržnice. Bazilika sv. Pavla byla postavena v roce 326 císařem Konstantinem Velikým nad hrobem "nejmenšího z apoštolů" — sv. Pavla. Když původní svatyně se stala nedostačující, byla v roce 386 na příkaz císaře Valentiniána II. a pak Theodosia zbořena a nahrazena velkolepou pětilodní stavbou, která byla pravděpodobně dokončena v letech 395—423 za císaře Honoria. — Za papeže sv. Lva I. byla bazilika bohatě vyzdobena za vydatné podpory císařovny Gally Placidie skvostnými mozaikami. V 9. stol. byla bazilika hordami Saracenů vypleněna a pobořena. Po její opravě ji dal papež Jan VIII. obklopit hradbami, aby stavba odolala dalším možným útokům. Nová bazilika byla zbudována po vzoru starokřesťanských bazilik se sloupovým nádvořím. Už pohled na baziliku zvenčí — (náš obrázek) — je velkolepý. Její sloupové nádvoří je zdobené 150 sloupy a uprostřed stojí 5 m vysoká socha apoštola národů, sv. Pavla. Ve čtyřech rozích nádvoří stávaly sochy čtyř evangelistů, které byly při explozi výbušnin v blízkém arsenálu zničeny; jedině socha sv. Lukáše zůstala neporušena. Hlavní portál baziliky je nový a byl dokončen r. 1930. — V této bazilice, při níž je starobylý benediktinský klášter, bude oslavná mše sv. k novému svatému Janu Nep. Neumannovi ve středu 22. června 1977 v 10 hod. dopol. s ústřední thematikou o poslání a úkolech věřících křesťanů v církvi v dnešní nepokojné době.

"SANTA MARIA MAGGIORE" — (vnitřek baziliky Panny Marie Větší). Na Eskvilinu — jednom z římských pahorků — stojí patriarchální bazilika Santa Maria Maggiore, zvaná též bazilika P. Marie Sněžné nebo Větší, která je přední mariánskou svatyní západního světa. Největší mariánská svatyně byla původně v městě Efesu v Malé Asii, kde Matka Boží nakonec žila a zemřela. Pro nás je tato bazilika Panny Marie Sněžné památná tím, že v ní položil papež Hadrián II. r. 867 slovanské bohoslužební knihy na hlavní oltář v přítomnosti sv. Cyrila a Metoděje a tak schválil liturgii, přeloženou do slovenského jazyka sv. Cyrilem pro země Velkomoravské říše. V tomto mariánském chrámu bude sloužena mše sv. k sv. Janu Nep. Neumannovi v pondělí 20. června.

V Boží dlani
(Dokončení ze str. 3)

café nero a rokoval, co asi chci. Říkal jsem jim, že chci do Neapole; kývali hlavami a radili se, a pak mne dovedli sborem k vlaku, kde jsem jim musil na památku rozdat své vizitky. Někdy se mne ujmou jako malého chlapečka, jako ta babička v Sieně, nebo mluví se mnou dětskou řečí, v infinitivech a s horlivými posunky. Můj vztah k nim je neobyčejně dobrý; nikdy jim neodporuji, ani oni mně.

Věřte mi tedy, s trochou prostoty a trpělivosti by mohl člověk projít celým světem. Vcelku — až na málo výjimek — je možno lidem důvěřovat; nic neposiluje optimismus více než tato zkušenost. Kdybych uměl italsky, byl bych přišel o rozkoš tohoto poznání; byl bych dokonce méně viděl, protože bych méně bloudil a neocitl se chvílemi v končinách, o nichž bedekr nemluví. Člověk vleze do tramvaje, která jede opačným směrem; a místo v nějakém hloupém parku s nádhernou vyhlídkou se octne v tovární čtvrti a potlouká se v nevýslovné špíně takové Arenelly, vyjeven víc, než kdyby se podivoval subtropické vegetaci palermských sadů. I bloudit, i být němý, i být bezmocný v Boží dlani je veliká rozkoš a velký prospěch.

(It. L.)

* * *

Patrně je zbytečné že připisujeme tyto řádky. Po přečtení "V Boží dlani" vám bude asi hned jasné, proč jsme právě tyto stránky vybrali z Čapkových "Italských listů".

Většina poutníků, kteří v těchto dnech odjíždějí do Říma na svatořečení Bl. Jana Nepomuka Neumanna, jede s výpravami doprovázenými průvodci. Ale i tak v nervositě posledních chvil před odjezdem napadne i toho největšího klid'asa, jestlipak se ve volných chvílích, které bude mít sám pro sebe, v tom Římě neztratí, když neumí ani slovo italsky, a ani těm italským číslovkám se nenaučil.

A proto vám dnes otiskujeme tuto Čapkovu "pilulku" pro uklidnění vaší mysli, a rovněž vás ujišťujeme modlitbami, které po celou dobu vašeho italského pobytu vás budou svěřovat ochranné Boží dlani která vás jistě i na zpátečn. cestě dovede do vašich domovů.

HLEDÁME

ZÁMEČNÍKY,
STROJNÍ ZÁMEČNÍKY,
ZKUŠENÉ SVÁŘEČE,
SOUSTRUŽNÍKY,
FRÉZAŘE
a třeba i začátečníky
v obrábění kovů;
pozorně snaživé
rádi zaučíme.
Denní směna — Dobrý plat
Jižní strana Chicaga.
Volejte: 737-8000
Žádejte mluvit s "John".

American Sokol

Již za týden bude v Chicagu XIV. Slet amerického sokolstva

Kvapem se blíží XIV. Slet Amerického sokolstva. S největším úsilím dokončují se přípravy, aby tato velká manifestace dobrovolné kázně a společného úsilí se plně vydařila. Bude to opět mohutný projev krásy a velikosti sokolské myšlenky, důkaz síly a významu našeho krajanského života v této zemi.

Radostné zprávy docházejí ze všech koutů Ameriky i Kanady. Chystá se veliká účast ze všech sokolských jednot a krajanských středisek. Také bratři Slovenského sokola v USA se činí, aby jejich účast byla co největší. Sletu se také zúčastní Čs. Sokolstvo v zahraničí, aby oplatilo účast Amerického sokolstva na loňském sletu v Curychu. I Dělnický Sokol v USA, Polské sokolstvo v USA, jihoslovanský Sokol, Čs. Orel v exilu, Svaz Čs. Sportovců a řada jiných organisací a spolků se zúčastní společného nástupu na sletiště.

Vstupenky na sletové podniky jsou již v předprodeji ve všech sokolských jednotách a v úřadovně Americké obce sokolské (viz inserát!).

Nově je zaveden blok 5 jednotlivých vstupenek na nedělní slet — (záp. tribuna) — na championát závodů, závodů zvláštních čísel a na Večer vítězů. — Cena 4 vstupenek v tomto bloku je 6.50 dol. Doporučujeme zakoupení vstupenek v předprodeji. Ušetříte čas sobě i pořadatelům!

Sletový banket je vždy velkou společenskou událostí. I tohoto roku je připravován s velkou péčí, aby opět splnil všechna očekávání. Banket je pořádán v pátek večer 24. června ve velkém sále hotelu Sheraton v Oak Brook. Společenská hodina je od 6.30 hod., večeře začíná v 7.30 hod. Po chutné večeři bude zpěvní, hudební a taneční program. Hlavním řečníkem večera je starosta Americké obce sokolské br. Roy Žitný. V zábavním programu bude populární pásmo hudby a zpěvu Joe Laciny. Taneční skupina "JUMP" pod vedením tanečního mistra Zdeňka Machálky předvede krásný taneční pořad. Velký sál hotelu Sheraton je už ze dvou třetin vyprodán. O banket je opravdu mimořádný zájem. Řada spolků, jednot a organisací zakoupila vždy celý stůl. Neodkládejte proto svou přihlášku! Zavolejte úřadovnu AOS, tel. 795-6671 a zajistěte si své místo na sletovém banketu.

U.S. poštovní správa povolila zvláštní poštovní razítko s heslem — XIV. Slet Amerického sokolstva. — Péčí Čs. filatelistického klubu budou vydány zvláštní obálky se sokolským znakem, které si můžete zakoupit, oznámkovat a orazítkovat zvláštním sletovým razítkem přímo na sletovém cvičišti, či v hotelu Sheraton.

Upomínkové předměty jsou připraveny ve velkém množství a můžete je již zakoupit v úřadovně AOS, anebo později v hotelu Sheraton v Oak Brook a na sletišti. Letošního roku byly opatřeny velmi zajímavé a hodnotné věci, o které bude jistě velký zájem.

Pro návštěvníky sletu je zajištěno parkování na parkovištích Mortonovy vyšší školy v Berwynu a přilehlého nákupního střediska "Čermák Plaza" na Čermák Road a Harlem Ave.

Heslem příštích dnů musí být: Všichni na Sokolský Slet!

Americká obec sokolská

Prosba k naší veřejnosti

Výstavní výbor Organizace československých spolků ve Velkém Chicagu, Ill. uspořádá v rámci XIV. sledu Americké obce sokolské výstavu. Výstava se koná v době od 23. do 26. června 1977 v hotelu Sheraton v Oakbrook, Ill. v téže budově, ve které budou ubytováni sletoví hosté a kde bude uspořádán sletový slavnostní banket. Pro výstavu jsou k disposici dvě prostorné místnosti v I. poschodí hotelu. V jedné místnosti bude čistě sokolská výstava, kde budou vystaveny věci mající vztah k sokolství a v druhé místnosti bude výstava českého a slovenského umění jako broušené sklo, keramika, sošky, obrazy, lepty, řezbářská práce, národní kroje, výšivky, staré knihy atd.

Jako vždy, tak i nyní, se výstavní výbor zase obrací na naši veřejnost s prosbou o spolupráci. Náš lid je na vysoké kulturní úrovni. Víme, že v domácnostech našich krajanů se skrývají často jedinečné umělecké unikáty. Prosíme vás proto, vážení krajané, abyste nám je zapůjčili pro tuto výstavu. Dopřejte, aby se pohledem na vaši krásnou věc mohlo pokochat i více lidí a ukažte tím i světu na jaké umělecké úrovni je naše krajanská větev ve Velkém Chicagu. Předměty budou pojištěny a pod stálým dozorem.

Výstavní kusy může každý přivést sám ve středu 22. června t.r. do hotelu Sheraton, Čermákova třída, Oakbrook, Ill. a nebo zavolat telefon čís. 652-0435, abychom se domluvili, kdy si můžeme věci vyzvednout.

Věříme, že s vaší pomocí a s vaším pochopením se i tato naše výstava čestně zařadí k těm podnikům, kterými jsme se v minulosti mohli pochlubit.

Děkujeme předem!

Za výstavní výbor:

Karel M. Prchal, předseda:
Vlasta Matelová, tajemnice

Americká obec sokolská vás srdečně zve na

XIV. SLET AMERICKÉHO SOKOLSTVA

1845-1977 AMERICAN SOKOL ORGANIZATION

22. AŽ 26. ČERVNA 1977

- **SLETOVÉ ZÁVODY MUŽŮ, ŽEN A DOROSTU:**
  ČTVRTEK 23. a PÁTEK 24. ČERVNA od 7.30 hod. ráno. Ženy a dorostenky v tělocvičně Morton-East, 59. Ave a 25. ulice v Ciceru. Muži a dorostenci v tělocvičně Morton-West, 2400 So. Home Ave., Berwyn.
- **SOUTĚŽ ZVLÁŠTNÍCH TĚLOCVIČNÝCH ČÍSEL:**
  ČTVRTEK 23. ČERVNA v 7.30 hod. večer v tělocvičně Morton-West, 2400 So. Home Ave., Berwyn. Po skončení soutěže Sokolský večer s hudbou a tancem v Sokole Tábor, 16th a Clarence Ave., Berwyn. Vstupné 1.00 dol.
- **SLETOVÝ BANKET:**
  V PÁTEK 24. ČERVNA ve velkém sále hotelu Sheraton v Oak Brook, Ill. Začátek v 6.30 hod. večer. Vstupné 15.00 dol. za osobu. Reservace vstupenek v úřadovně Americké obce sokolské, 6426 W. Čermák Rd., Berwyn. Tel. 795-6671.
- **SPOLEČENSKÝ VEČER PRO DOROST:**
  PÁTEK 24. ČERVNA v 8.00 hod. večer v Sokole Tábor, 16th a Clarence Ave. Berwynu, Ill.
- **VRCHOLNÉ ZÁVODY — (CHAMPIONSHIP):**
  SOBOTA 25. ČERVNA v 1.00 hod. odp. v tělocvičně Morton-East, 59th Avenue a 25. ulice v Ciceru. Soutěž v moderním rytmickém tělocviku bude v sobotu 25. června v 8.00 hod. ráno v tělocvičně Morton-West, 2400 So. Home Ave., Berwyn. Vstupné 1.00 dol.
- **VEČER VÍTĚZŮ:**
  SOBOTA 25. ČERVNA v 8.00 hod. večer ve velkém sále hotelu Sheraton v Oak Brook. Rozdílení cen vítězům všech kategorií a taneční večer. Vstupné 2.00 dol.
- **HLAVNÍ SLETOVÝ DEN:**
  NEDĚLE 24. ČERVNA na stadiónu Morton-West, 2400 So. Harlem Ave., Berwyn, Ill. V 1.00 hod. odp. řazení k nástupu do průvodu, 24. ulice a Home Ave. V 1.45 hod. průvod cvičících, hostí a organisací v uniformách a krojích k nástupu na cvičiště. Ve 2 hod. odp. zahájení sletu předsedou sletového výboru br. Barcalem a proslovem starosty Americké obce sokolské br. Žitným. Po proslovech následuje sletový program, kterého se zúčastní na 2000 cvičících a tanečníků národních tanců. Vstupné: lože — 6 sedadel 36 dol.; západní tribuna 3.50 dol.; východní tribuna 2.00 dol. Studenti 5—12 let — 1.50 dol.
- **VEČER NA ROZLOUČENOU:**
  s návštěvníky a sletovými hosty je po skončení sletu v Sokole Berwyn při společné večeři a hudbě.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK: Hlavní úřadovna AOS, 6426 W. Čermák Rd., Berwyn, tel. 795-6671; Citizen Savings, 3917 W. 26th Str., Chicago; M. Pancner, 6038 W. Čermák Rd., Cicero; F. Pancner, 6514 W. Čermák Rd., Berwyn; Čihák World Travel, 6302 W. Čermák Rd., Berwyn; Weber Travel Agency, 6805 W. Čermák Rd., Berwyn.

VOICE OF THE NATION

CZECH RELIGIOUS AND CULTURAL CONTRIBUTIONS to the AMERICAN LIFE AND CULTURE

DR. LUDVIK NEMEC:

(Conclusion from last issue)

In Chicago from 1889 to 1926, thirty-two Aldermen of Czech extraction held public offices, among them the well known Mayor Anton Cermak and four judges, the Honorable Joseph Sabath, Rudolph F. Desort, Frank H. Bicek and Otto Kerner. Henry Hoerner, a Czech Jew, served two terms as Governor of Illinois.

At least six Czech Americans held posts as Representatives in Congress and many more in state legislatures. Thomas Capek describes the activity of the most prominent among them in his booklet **American Czechs in Public Office.** The Nestor of Czech representatives in the States is Frank J. Svoboda, State Senator of Ohio, who was elected six times to the Ohio state legislature and was present at the inauguration of seven Presidents, from Theodore Roosevelt to Dwight D. Eisenhower. Seven Clevelanders of Czech extraction have been active in municipal administration and public office, most prominent among them being the Circuit Court Judge, Artl.

It must be said that many Czech intellectuals came to America as political refugees after Czechoslovak Communist take-over of 1948. The proof of their rich contributions to America, is the establishment of **Czechoslovak Society of Arts and Sciences in America, Inc.",** in 1959, with a membership of 1500. Congresses of the Society are held every second year at important American Universities and have grown into a great cultural event, in which also influential American scholars participate. Several hundred of its members are professors in various colleges and universities and some have attained a high reputation, as for example, the late professor Václav Hlavatý in mathematics, late professor Otto Odlozilik in history, or the late Monsignor Francis Dvornik of Harvard University as world-famous Byzantiologist.

Last but not least, it must noticed that a great number of intellectuals also arrived after Prague's cultural spring was silenced by occupation by Russian army in August 21, 1969. Many of these are literary active in various publishing concerns like **Konfrontation** in Switzerland and elsewhere. Some of them are professors at universities. Their literary and scholarly contributions can be found in various American or European learned journals. Also the majority of these Czech intellectuals take part in appropriate learned societies or are members of professional academies.

Conclusion

This is only a short sketch, incomplete in many points, on the Czech contribution to the cultural growth of the United States. This contribution cannot be compared with that of other nations which migrated to this country in much greater numbers, or which laid the basis for its growth and expansion from other angles. The Czechs constitute only a small minority among the immigrants and, as mentioned above, have been handicapped from the beginning of their arrival by their poverty, low social status, and their ignorance of the English language and customs. In spite of this, it can be asserted that the Czech contribution is far from negligible. What the first Czech settlers and their descendants have accomplished in and for the United States is in many ways remarkable. Their example should inspire all American citizens of Czech extraction in their work for the glory and prosperity of this great country, which is now their country. Let them not forget, however, that at the same time, the roots of their families are in Bohemia and in Moravia, the land of St. Wenceslas, and let their contribution to the further growth of their country be inspired not only by American ideals of liberty and independence, but also by the Czech spirit which does not surrender in difficulties, but fights on stubornly to final victory.

Two hundred years ago the American Liberty Bell in clear musical tones spoke for the liberty of American people. In doing so it pealed tidings to both, to all humanity that a new age for the common man was dawning. Today we can witness a renew spirit of achievement and appreciation for the past. The churches, schools, gymnastic societies cultural, social and fraternal organizations established in America are testimonies of the cultural, religious and social advancement of Czech and Moravian immigrants. Through their loyalty to each other, their families, and their new country, through native intelligence and their unflagging aspiration, they achieved success of which they can well be proud, for they contributed to and shared greatly in the religious and cultural build-up of America.

For more informations see the books by Prof. dr. Josef Čada, former teacher at St. Procopius College in Lisle, Ill., and former President of the National Alliance of Czech Catholics.)

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President
NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Searcy, Arkansas

PERSONAL FREEDOM FOR EMPLOYEES

(This is the fifth in a series of five articles elaborating on the factors that make our American free enterprise so effective.)

We are able in a private enterprise economy to keep freedom for employees. They can go to work where they choose. They can change jobs at will, and can move from one state to another, or even go abroad.

In Russia, there is no such freedom. People work where the government places them. In socialist England, though it has not yet been used fully, there is a Control of Engagements Act which gives the government power which is exercised every day in Russia's totalitarian system.

When socialism is functioning 100 per cent, all workers must be controlled. The government planners and the elite decision-makers must make the work assignments. There is no employee freedom.

Someone might say that the government under a socialistic system is willing to guarantee jobs for everyone. That might be true, but the same government will then want and have every right to expect to set the conditions of work, such as the type of work and the wages, among other things.

Imagine being told by the government that there is a shortage of workers in your field of interest in a different geographic area and that you will have to move there to help alleviate the shortage. You are given no choice and are told when you will go.

In the American free enterprise system, our employees have the right to choose where they shall work and what they shall do. They are free to organize into unions and to bargain collectively for what they believe to be their best interests.

They also not only have the freedom to quit one job and seek another, but also freedom to quit working for others and start a business of their own. In fact, many of our titans of industry came up through the ranks of employees.

Instead of satisfying one's self by working for the financial security that might come with certain fields of labor service, one may prefer a more satisfying vocation that does not pay quite as well. For example, a person may decide to be a self-employed artist rather than a salesman. The freedom to choose is his.

Nobody should be more interested in the good health and progress of the private enterprise system than the employee. The same system that serves him guarantees his freedom and provides him with the best possible life.

Our nation, thanks to its private enterprise system, is the only place in the world where a man on hourly wages has been able to purchase his own home, to own an automobile, a radio, a television, a telephone, a refrigerator, and an endless list of other luxuries that people in communist-ruled nations only hear about. At the same time he can manage to send his children to college.

Employees in the American business and industrial system should be its greatest supporters. It offers the best hope for their children, the best standard of living and the greatest promise for the future. It is the only system built on the foundation of individual freedom.

When all the attainments of mankind are weighed in the balance, freedom, individual freedom, is by far the greatest. Our American wealth machine is fueled on the freedom of individual opportunity.

Reviewing the five factors of free enterprise which we have considered in this series of articles, it is not difficult to understand why we need to preserve (1) the freedom to dream, (2) the right to compete with the dreamers, (3) automatic screening of management, (4) high investment in tools and (5) personal freedom for employees.

To our readers in Bannister, Mich.

A Mass in Slovak and Czech will be celebrated on June 26th at 2:00 p.m. at St. Cyril's Catholic Church in Bannister, Michigan. Father Joseph Adamec from Saginau, Mich. will be celebrant.

Confessions will be heard in Slovak, Czech, and English from 1:00—1:30.

After the Mass everyone is invited for coffee and kolacky in the parish hall.

Those who have native costumes are invited and encouraged to wear them.

You may depend upon your doctor's orders being carried out when we compound your prescription. Our double-check system guarantees accuracy.
THE
REXALL
DRUG STORE
RIEDL'S
PRESCRIPTION
PHARMACY
3156 W. 26th, Chicago
(JUST EAST OF KEDZIE)
Bishop 7-7550
ABDOMINAL SUPPORTS
For aches and pains try our RRR Rheumatic Relief
ELASTIC STOCKINGS
We have in stock the well-known medicinal products of VAVRA'S PHARMACY
Jedokaz — Všehochuť

★
Our 94th Year
A FRIENDLY SAVINGS INSTITUTION SERVING A GREAT COMMUNITY
Saving Is Convenient Here!
Every feature of our association is designed with safety, increased earnings and convenience for you in mind. For your convenience: a Save-by-Mail plan, easy-to-serve-you office facilities, fast service, free parking. Come in.
Member of Federal Home Loan Bank System
INSURED SAVINGS
UP TO $40,000.00
by Federal Savings and Loan Insurance Corporation
SATISFYING FRIENDLY SERVICE
SECOND FEDERAL SAVINGS
Corner 26th and Pulaski
CHICAGO, ILLINOIS 60623
277-8500

Statement on the Violations of the Helsinki Agreement in Czechoslovakia

submitted to the Commission on Security and Cooperation in Europe

by the

Czechoslovak National Council of America

The Czechoslovak National Council of America, as an organization devoted to the cause of freedom in general, and more specifically to a free Czechoslovakia, has been asked by the Commission on Security and Cooperation in Europe to submit a report on Czechoslovakia. The question is: Has respect for human rights in Czechoslovakia improved since the signing of the Helsinki agreement? Regretfully, the answer is categorically NO.

This organization has over the past year submitted a wealth of information concerning concrete cases of violations of the clauses of the Helsinki agrement. Most of the cases came under the heading of "Cooperation in humanitarian and other fields," commonly known as the "Third Basket." Predominantly, they dealt with separated families, delayed and refused visas and exit permits, travel for personal or professional reasons, conditions for tourism on an indidvidual or collective basis, circulation of, access to, and exchange of oral and printed information and related problems.

At this time is appears advisable to stress the broader framework of continued repression, existing in an undiminished degree in Czechoslovakia, even after the signing, ratification and promulgation of the Helsinki agreements and other international treaties, such as the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, signed by the Czechoslovak government.

Here the pertinent question may arise, to what extent the principles of the U.N. Charter and of the Universal Declaration of Human Rights constitute obligations in an area which has been traditionally considered to be the field of domestic jurisdiction.

Communist propaganda tries to confuse the issue by invoking exemption of matters of domestic jurisdiction from international scrutiny. It quotes the principles of "socialist international law" which differs from international law as generally accepted by civilized nations.

Before and after signing of the Final Act of Helsinki, the Soviet government, as well as the satellite governments, whenever challenged on a humanitarian question, have invoked the "7th Principle of the U.N. Charter." Yet it should be clear that these questions are no longer purely matters of domestic jurisdiction, but should be considered a proper concern for the community of nations since they are mentioned repeatedly in the U.N. Charter (Preamble: "faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of human persons"; Art. 1, par. 2: "self-determination of peoples"; Art. 55: "universal rights and fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language, or religion" etc.) Since 1945 and 1948 respectively, the development has progressed even further.

These principles of the U.N. Charter and of the Universal Declaration of Human Rights have been incorporated into the text ,of multilateral treaties, duly signed, ratified, and promulgated by Communist governments, including the government of Czechoslovakia. They no longer represent a mere declaration of intentions, nor are they only "a matter of proper concern"; being an integral part of a multilateral treaty, they are binding in international law.

Thus it should be clear beyond any possible doubt that the exemption of "matters of domestic jurisdiction" from international scrutiny is no longer applicable, since obligations concerning human rights have been spelled out in binding international treaties.

Here the only applicable principle is the sanctity of treaties - pacta sunt servanda - the basic principle of all international intercourse among civilized nations.

Chapter VII of the Final Act of Helsinki is devoted to "Respect for human rights and fundamental freedoms, including the freedom of thought, conscience, religion or belief." The final paragraph refers to "the purposes and principles of the Charter of the United Nations and the Universal Declaration of Human Rights."

Since these two documents are specifically mentioned in the Final Act of Helsinki, the pertinent articles of the U.N. Charter and the Universal Declaration form an integral part of the Final Act of Helsinki. Therefore it is more than proper for signatory states of the Helsinki agreement to scrutinize the present situation existing in the other signatory states on the basis of all three above mentioned documents.

And thus we find that the government of Czechoslovakia falls short of its assumed obligations. A brief review of a number of articles in these three documents should be sufficient to prove this point.

PRINCIPLES OF THE U.N. CHARTER

The continued occupation of Czechoslovakia by the armed forces of the Soviet Union constitutes in itself a severe violation of the Principles of the U.N. Charter.

HELSINKI AGREEMENT

The Final Act establishes the right to opt for neutrality. This is what the citizens of Czechoslovakia clamored for in 1968 - neutrality - in the very brief period of the Spring thaw. Current government propaganda in Prague is directed against those who would advocate neutrality for Czechoslovakia. Such a desire is called "the most vulgar form of anti-communism," "an attack on the Warsaw Pact alliance and the Soviet Union." People who under the guise of Helsinki advocate neutrality "do not really want peace and the lessening of tensions" (History and the Military, Prague, 1976, No. 2, pp. 60-72).

On other occasions, we have submitted other concrete cases of violations.

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

Although almost every article is violated, only the more blatant violations are mentioned here:

Art. 3: "Everyone has the right to life, liberty and the security of person."

Art. 6: "Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law."

Art. 7: "All are equal before the law; all are entitled to equal protection etc."

Art. 8: "Everyone has the right to an effective remedy by the competent national tribunal etc."

Art. 9: "No one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile."

Art. 10: "Everyone is entitled to a fair and public hearing."

Art. 11: "Everyone has the right to be presumed innocent until proved guilty."

Amnesty International released in March 1977 a 16-page report that analyzes the violations of the above articles, namely: the existence and application of laws which prescribes imprisonment for the non-violent exercise of certain rights of conscience; the inadequacy of legal safeguards and the abuse of legal provisions relating to house search (without warrant) and pre-trial detention; the poor treatment and conditions of detention for individuals convicted of political offenses, a treatment harsher than that inflicted on criminals; hardships and continued persecution of released prisoners of conscience.

Art. 12: "No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home, or correspondence."

Every family in an apartment is under surveillance by a house informer. Long distance telephone conversations are tapped and discontinued if anything but personal matters are discussed. Foreign mail is processed (especially from people who left illegally) by a special department of the Ministry of Interior, which is equipped with computers and detection devices. Some letters are copied and filed for future use by the State Security police.

Citizens corresponding with friends abroad were given the following questionnaire to fill out (reported to a friend in Australia, November 1976):

"I affirm that I have been duly informed of my duty: a) to report any written or personal contact with my close relatives who left the Republic illegally and to inform proper anthorities of any changes pertaining to their residence (change of address, etc.); b) to report all my written and personal contacts with citizens of capitalistic states, including Yugoslavia; first, to ask permission of proper authorities in case I wish to come in contact with these citizens of capitalistic states and furthermore, to report subsequently should there have occurred any unforseen personal contact with these citizens, in which case the same ruling is applicable. - I am required to report these facts to my direct supervisor and at the proper Special Designation (Zvláštního určení). - I am to be held fully responsible for any violation of this ruling which is punishable by law."

Art. 13: "Everyone has the right to leave his country, including his own and return to his country."

It is common knowledge that Czechoslovakia's borders are surrounded by a no-man's land of mined fields, electrically charged wire-fences, manned by police etc. If citizens denied an exit permit decide to flee across the border, they are fired upon; if captured, they are sentenced from six months to five years prison, or to correction camps, or to loss of property (Penal Law, par. 109, 1966). Anyone caught helping others to escape is sentenced from three to ten years prison or to loss of property.

Art. 15: "No one shall be arbitrarily deprived of his nationality nor denied the right to change his nationality."

Due to the ambiguity of the legal problems and the arbitrary decisions of the Czechoslovak government, it is impossible to explain briefly the various violations of this article.

Art. 17: "No one shall be arbitrarily deprived of his property."

There is hardly any need to discuss this article as private ownership in Czechoslovakia has been limited to such a degree as to make it a mockery.

Art. 18: "The right to freedom of thought, conscience, and religion."

This basic right is completely disregarded in Czechoslovakia The situation has not improved any after Helsinki, although the accused often refer to the Helsinki agreement in their defense (see Charter 77).

Communist control of the Church (Catholic, Protestant, Jewish, etc.), through a system of law and penal codes, is absolute. The Communist Government Bureau for Church Affairs has such wide jurisdiction that it is omnipotent: it has complete authority to approve (choose) the clergy, control their actions, sermons, finances, to penalize the clergy, divest them of their office. Communist Secretaries for Religious Affairs possess the right to issue or take away the state's "approval," i.e. the license for discharging ministerial duties. They bar seminary graduates from entering their chosen profession and instead, many of them have to perform manual labor. The authorities approve - or do not approve - candidates for various offices within the church hierarchy, including the bishops.

The state is also in charge of church finances and pays ministerial salaries far below the scale applicable to any other profession: 650 crowns a month to a pastor; every three years this beggarly salary is increased by 30 crowns. Professionals in other fields receive from 2,000 to 4,000 crowns.

The Party screens candidates for the seminaries and has the final word who will be ordained. Their number is severely limited and decreasing year by year. (Five priests are ordained to replace 20 priests who died during the year).

A report on conditions in Czechoslovakia was presented at the International Eucharistic Congress in Philadelphia by the Most Reverend John L. Morkovsky, Bishop of Galveston-Houston, Texas (Congressional Record, Sept. 2, 1976, E 4859 - 4869).

A similar report on "Religious Oppression" of Slovak Ev. Lutheran Church was prepared by Dr. Martin Kvetko (Our Trends, March 1976). Persecution of churches has deepened to such an extent thát informed observers speak of the "quiet liquidation of spiritual and religious life in the country."

Liquidation is the deliberate, insidious plan of the Communist Party, as outlined by Vasil Bejda in a secret protocol presented by the ideological department to the inner circle of the governing body of the Communist Party. (The protocol was smuggled out of the country and reprinted in part in Listy, No. 1, February 1976, Rome). Vasil Bejda is the right-hand man to the traitor Vasil Bilak, one of the most influential among Moscow's stooges.

Bejda speaks of the importance of spreading "the Marxist world view through scientific-atheistic propaganda." He complains that there are "strong remnants of various religious prejudice, some twenty sects in Czechoslovakia," which must be eliminated. He quotes President Husák as saying that the only political opposition in Slovakia is Catholicism. Four new bishops have been appointed illegally, which proves that the Communists practice freedom of religion. However, the Church must obey the law. "As soon as the bishops should disobey, we shall take justice into our own hands."

In Czech lands, the situation is somewhat different, says Bejda. Here the Protestants are practicing "the ideology of parasites"; they are advocating loafing. This "policy of do nothing" is intended to "undermine our socialist state and the socialist participation of our people." Bejda concludes that "war against religious delusions is inevitable" and that it is "vitally important to spread scientific atheism . . . The primitive ideology (of religious delusions) finds support, understanding and action not only among our grandmothers and grandfathers, but also among our youth."

Art. 19: "Everyone has the right to freedom of opinion and expression."

On January 1, 1977, a group of Czech intellectuals presented a petition to their government, now known as Charter 77, signed by almost 300 and eventually by 600 citizens from all walks of life. It was an appeal to the government to abide by the Helsinki Agreement and by Law No. 120 of the Czechoslovak Collection of Laws, issued Oct. 13, 1976, which includes the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights.

The outcome of this petition is well known to us in the free West. The police cracked down on the "dissidents." Of the three spokesmen, playwright Václav Havel is in jail since January, to be charged with "crimes" against the state; former Ambassador to the U.N., Dr. Jiří Hájek is under house arrest; Prof. Jan Patočka, distinguished scholar, is dead following exhausting police interrogations. Many signers are threatened with loss of job. The Communist regime has succeeded in isolating the dissidents by depriving them of their telephones, automobiles, and livelihood.

American and other Western correspondents have been refused visas to Czechoslovakia (see Eric Bourne's reports to the Christian Science Monitor, April 11 and 15, 1977). Others - foreign correspondent Tad Szulc, Disko Doder of the Washington Post, Reuters, etc. were denied visas earlier; Paul Hofman of the New York Times was mistreated (February 1977).

Art. 20: "Everyone has the right to freedom of peaceful assembly."

Right of Assembly is non-existent and even small meetings of friends in private homes are under police surveillance (Václav Havel, author Ludvík Vaculík, playwright Pavel Kohout, Dr. Jiří Hájek, etc.) Without a search warrant, police storm into their homes, ransack their apartments, confiscate their manuscripts (described by Malcolm W. Browne, New York Times, Jan. 16, 1977).

2) "No one may be compelled to belong to an association"

If a child hopes to acquire a better education or position, he signs at an early age in Pioneer and later in the youth organization Svaz mládeže. To resist signing up in the various professional and other organizations, all under Communist supervision, is an empty brave gesture which closes doors to promotion and advancement.

Art. 21: "Everyone has the right to free elections, the right to take part in the government, directly of through freely chosen representatives."

This article becomes a farcical travesty in any Communist country and especially in a country occupied by the Soviet army. There are no opposition parties or groups at elections. Everybody has to vote for the candidates already chosen by the local or central committee of the Communist Party. (For appearance sake, some of the names are listed as representing other affiliated

parties, but this is window-dressing). Newly elected members of parliament are told how to vote by the instructors of the central committee of the Party.

Art. 23. "Everyone has the right to work, to free choice of employment, to form and join a union."

Transgressions against art. 23 were best illustrated by the protest of historians "Acta Persecutionis," a document presented to the XIVth International Congress of Historical Sciences, held in San Francisco, August 1975. It includes 147 names of former historians, who have all been ousted from their positions. The regime does not trust them that they would interpret Czechoslovak history from Moscow's standpoint. Most of them have been assigned menial jobs.

The situation has not improved since 1975; on the contrary, if any had dared to sign the Charter, they were undoubtedly evicted from their job.

Not only historians, but all other professions are treated similarly. Priests, nuns, teachers, former professors and lawyers, army officers, etc. are now janitors, garbage collectors, truck drivers, warehouse men, laborers. Many journalists, writers and radio commentators are harassed and as punishment for continued disobedience have been ousted even from their manual jobs. This places them in the category of "parasites" of society, which makes their situation all the more dangerous. (Example: writer and radio commentator Vladimír Škutina, who has twice served prison sentences.).

Unions exist in name only. Under Communist Party control they have become instruments of the Party, whose interests they serve. Strikes, bargaining, demand for higher wages and other benefits are unthinkable.

Art. 26: "Everyone has the right to education."

Top students with highest grades are usually barred from higher schools of learning because of the bourgeois background of their parents, or grandparents, although they are long dead and their property has been confiscated decades ago. Their religious belief, or that of their parents, also puts them at a great disadvantage. Almost from the cradle, parents pray and plan how to protect the future of their children against discrimination.

Poor students from Communist families have all the advantages; no school is closed to them, despite a low scholastic record.

Art. 27: "Everyone has the right to participate in the cultural life, etc."

Even painting and music, let alone literature, must conform to ideologial orthodoxy. Everything must be created "in the interests of the state" (meaning the Communist Party) and must reflect "socialistic realism" and "class consciousness." Non-conformist playwrights cannot be present on opening night abroad (most recent example: Pavel Kohout); one writer was refused permission to collect a literary prize which had been awarded him. Painters and other creative artists are often not permitted to accept an invitation to exhibit in the West and if their work is exhibited, they are not allowed to be present at the installation. If their works are sold, they are advised one or two years later by the government bureau about the sales and are given less than half from the proceeds of the sales or of the royalties.

A group of non-conformist musicians was arrested at a private wedding party and tried on charges of hooliganism. "The Plastic People," a rock music group, claim to be apolitical but the Communist regime looks upon their performance as "a political statement which implies a rejection of the very basis of the Husák regime." Twenty-two were arrested; several were tried separately and were sentenced from eight to 30 months imprisonment ("Czech rock stars face the music," The Chicago Tribune, August 30, 1976).

Art. 28: "Everyone has duties to the community in which alone the free and full development of his personality is possible."

"Duties to the community" are interpreted as duties to the Communist Party, without any regard to one's inclination or belief.

From the above, it is evident that conditions concerning human rights have not improved since the signing at Helsinki. "Rude Právo," the government mouthpiece, declared openly as recently as March 17, 1977: "Socialist states will never permit anybody to interfere in their internal affairs." Seemingly, the government has succeeded in silencing and isolating the signers of the Charter. Their harassment - unjustified as it is - nevertheless is less severe than it would have been some time ago. The people in Czechoslovakia are convinced that this is due to the West's new interest in human rights.

First U.S. male saint

Bishop John Nepomucene Neumann, fourth bishop of Philadelphia, will be canonized by Pope Paul VI on June 19. He will be the first male citizen of the United States to be canonized.

Born in Bohemia in 1811, he came to the United States in 1836 and was ordained that year in New York City.

The future saint was named bishop of Philadelphia in 1852. During his episcopacy, more than 80 churches were built in the diocese and the parochial schools were organized into a diocesan system. Along with St. Elizabeth Seton, he is considered a founder of the Catholic parochial school system.

Bishop Neumann died in 1860, a few months short of his 49th birthday. In October, 1963, he became the first American bishop to be beatified.

Address by the Czech-American author Roderick Gorman at the Memorial Monument dedicated to the victims of Lidice in Crest Hill, Illinois, Saturday, June 11, 1977

Is it you, my Village so dear to me?
Where my saddened eyes turn to now!
It see footprints of horror and decay
In place of the nest of my golden childhood dreams.
My native village . . . in ruins and ashes now.

These lines written about a century ago by Svatopluk Čech, have an ominous prophetic significance . . . it seems as if the poet had a dreaded vision which became a gruesome reality thirty five years ago, yesterday . . . June 10th . . . 1942 . . . when the small peaceful village of Lidice was brutally destroyed by blood thirsty Nazi fanatics . . . Lidice whose origin dates back to the early years of the 14th Century had to pay in blood and ruins for the assassination of "Hangman" Heydrich, the most hated man in Europe. I will not spend much of your time in reviving the dates and statistics pertinent to this world shaking event. Heydrich's motor car was stopped by two men in the forenoon of May 27th 1942; hand grenade explosion followed which injured fatally the protector. He died ten days later June 4th . . . and the inhuman Nazis had to vent their anger on someone . . . anyone . . . just to show the world their might cannot be challenged by anyone, any nations . . . any ideology contrary to their concepts of Might and Power . . .

Lidice . . . nestled peacefully not far from the scene of the assassination was selected for no valid reasons to become the object of the Nazis angered vengeance. Six days after Heydrich's death the village was completely demolished . . . homes, school and the church were all leveled to the ground . . . leaving naught but smoldering ruins where once stood a typical unassuming little Bohemian Village. So much for the physical, material destruction . . . but what about the human or rather the inhuman aspects of this tragedy . . . All males of Lidice from age 15 and up were led out of their temporary imprisonment . . . ten at a time and shot down in cold blood . . . their corpses piled up helter skelter as they fell to the ground . . . and later thrown recklessly into earlier dug out mass graves. During the night following this massacre a truck load of Bohemian Jews held at the nearby Terezin concentration camp arrived and the men were ordered to lay these dead victims side by side in the yawning graves . . . to pour lime over them and finally to cover the graves with the freshly dug earth and level it off, not to leave a trace of the final resting place of some 175 to 200 innocent men . . .

What about the women and children? . . . Three separate concentration camps were chosen to receive the women who were torn away from their children . . . and many of whom died with minor exceptions in their horrid surroundings . . . The children were driven off to a hospital in Prague, where identity numbers were burned into their tender skins before being shipped to various German regions to become part of the Teutonic populace . . . and thus be forced to forget their Czech language, Czech heritage, their Czech history and treasured tradition . . . So much then for what happened in the heart of bewildered stunned Europe thirty-five years ago.

Just about a month after the Lidice destruction, a new Lidice was reborn and dedicate as a symbol of new hope and new determination to fight the inhuman ravages of power mad Nazis . . . On this very spot thousands came on Sunday, July 12, 1942 to pay tribute to the Little Village that had to bear the brunt of insolent German carnal desires . . . Some of us here today remember that glorious day . . . the songs and music and the inspiring address by some of the then most prominent men and women in America . . . One of the most to the point messages was sent by pres. Delano Roosevelt to the Chicago Sun, to appear the very same day when this monument was dedicated. It read as follows:

"On June tenth the Nazi government announced the murder of a word — Lidice. That little village in Czechoslovakia was not only destroyed but its men were murdered. Its women and children were scattered imprisoned and killed.

"The name of Lidice was to be erased from time, blotted out of history, forever forgotten.

"We know what happened despite the arrogant efforts of the Nazis to destroy Lidice. By inspired action, the citizens of a small community in the

(Conclusion on Page 24)

1927
50
1977
HEARTIEST CONGRATULATIONS
to
JAMES E. and LILLIAN E. STRNAD
on the occasion of their
GOLDEN WEDDING ANNIVERSARY
to be celebrated June 26, 1977 at the 9:45 A.M.
High Mass, St. Odilo Church,
23rd Street and East Avenue, Berwyn, Illinois
God grant you every blessing, on your Golden Wedding Day.
You both deserve the highest praise, along your happy way
Fifty years together now, still walking arm in arm
Sharing all your smiles and tears, Life with all its charm
Memories of long ago, when first you met and blushed
While all the world became your own, and every sound was hushed
May this your anniversary, be really filled with gold
As much as all the happiness, the human can hold.
Heartfelt wishes from Your Daughter, Son,
Daughter-in-law and grandchildren: Bernadette M.,
James E., Yolanda M., and Jimmy-Joe, Antonette-
Frances, and Billy-Jerry

One of their own

Redemptorists will celebrate canonization

A Redemptorist Mission Cross lies across a faded profession book. The name of John Neumann, dated Jan. 16, 1842, is the first entry in the book.

Canonization of Bishop John N. Neumann as a saint of the Church on June 19 in Rome will focus attention on an American bishop who became a "living demonstration of Jesus in the cultural milieu of mid-19th century America."

Because Bishop Neumann was a member of the Redemptorist order, his canonization will be celebrated in Redemptorist communities and houses throughout the Midwest, according to Father Edmund Langton, C.SS.R., of Glenview, St. Louis province superior.

IN THE CHICAGO area Redemptorist Fathers staff Villa Redeemer, a retreat house and province headquarters in Glenview, and two Chicago parishes, St. Michael, 1633 N. Cleveland, and St. Alphonsus, 1429 Wellington.

The local celebration in observance of the canonization will be held at St. Michael Church where a special Mass will be concelebrated on June 19 at 3 p.m.

Principal celebrant of the Mass will be Auxiliary Bishop Nevin W. Hayes, O. Carm. Father Langton will preach the homily.

The Mass will pay tribute to Bishop Neumann's work with immigrants by featuring modern day immigrants. Music will be provided by the Spanish choirs of St. Michael and St. Vitus Parishes, the Vietnamese Choir of Illinois and a group of Hungarian musicians.

A reception will be held afterwards in the parish gymnasium.

BISHOP NEUMANN was an immigrant missionary who came to the U.S. from Bohemia in 1836 as a seminarian, was ordained a priest four weeks later in New York City, and began his ministry to immigrants from Europe.

Four years later, he entered the Redemptorist order, the first Redemptorist novice in the United States, and later became American superior of the order. He served as bishop of Philadelphia from 1852 until his death in 1860.

"In John Neumann, American Redemptorists see their vocation fulfilled in a familiar setting," Father Langton said. "He brings it to the city streets and country roads of the United States." A naturalized citizen, Neumann is the first male citizen of the U.S. to be named a saint of the Church.

"IN HIM we have a canonized confrere who ministered in American Parishes, preached missions and retreats to Americans, ventured here into religious publications, established an American seminary, and wrestled with administrative problems in terms of the American dollar," he said.

As the fourth bishop of Philadelphia, he concentrated on specific religious needs of newly arrived immigrants, established the first diocesan school system, organized Eucharistic devotion on a diocesan basis known nationally as "Forty Hours" and wrote catechisms.

As a bishop, he was known as a builder and organizer. During his eight years as Bishop of Philadelphia, 80 churches were constructed in the diocese, including the first Italian parish in the United States.

He welcomed the School Sisters of Notre Dame, one of the largest teaching orders in the United States, to his diocese; assisted in founding the Third Order of St. Francis of Philadelphia, a religious family of Sisters now staffing schools, hospitals and orphanages, and in Baltimore assisted the Oblate Sisters of Providence, America's first order of black sisters.

A brother of Bishop Neumann who was also a Redemptorist, Brother Wenceslaus Neumann, served, for a time at St. Michael Parish here, during the 1860s.

Address by the Czech-American author

(Conclusion from Page 23)

United States have adopted the name LIDICE. Instead of being killed as the Nazic would have it, Lidice has been given new life.

"In the great Valley of the Lakes and the Mississippi the name and town of Lidice now becomes an everlasting reminder that the Nazi force could not destroy either the love of human freedom or the courage to maintain it."

No doubt that president Delano Roosevelt as well as the involved citizens of this community meant well when they gave the name LIDICE to this bit of land... but time marches on... new trends, new concepts, new events come into the foreground and some years ago Lidice was again renamed Mt. Sterling... perhaps as a concession to the local citizenry many of whom may have found it difficult to pronounce the name LIDICE or for other undisclosed reasons... The name may have vanished but the monument stands and it has become a sacred ritual for us to gather here and relive the memories of long ago... It is to the credit of this community that its officials and citizens assist in making these annual visits here as solemn and dignified as they have been in the past and as it manifested in todays gathering...

Returning back to that glorious Sunday afternoon thirty five years ago when the crowds first gathered here to formally unveil this monument, it must be recalled that messages of sympathy and understanding and appreciation came from many sources... many individuals... Czechoslovakian president in exile... Dr. Edward Benes wired from London expressing unbound gratitude in these words:

"I send this, both on my behalf and on that of my countrymen, to express our deep appreciation of the magnificent gesture of the American people in funding a new Lidice near Chicago..."

Messages poured in from Jan Masaryk, Foreign Minister in exile, from scores of dignitaries scattered throughout the world and from every corner of the United States. Today we find the concluding remarks of the principal address delivered by Vice President Wendell Wilkie as timely and as important as they were when he spoke here thirty five years ago. I refer to the following closing remarks and I quote:

"Let us here now highly resolve that the memory of this little village of Bohemia, now resurrected by the people of a little village in Illinois will fire us, now and until the battle is over, with the iron resolution that the madness of tyrants must perish from the earth, so that the earth may return to the people to whom it belongs, and be their village, their home, forever".

In all fairness we must admit that the Fate of Lidice was not the last and final episode in mans bitter struggle against brutality and suppression... Since those fateful days World War II the world has gone through other struggles... conquests, display of inhuman brutality and the wanton destruction of human rights, human dignity, human efforts to live in peace and harmony. New nations have come into being and not without display of brutal strength. With all the peace talks and ententes floating about there is constantly danger of another grand scale conflict... made ever so much dangerous at this time in history by the introduction of atomic warfare and who knows what other means for the destruction of mankind will come into existence in the years ahead.

The wheels of destiny keep on turning relentlessly, engulfing all Mankind in new problems, new issues, new suffering. We went through the problems of Korea, Vietnam, the Soviet takeover of Czechoslovakia on that fateful day of August 21, 1968, the current struggle in Rhodesia, the new approaches to our relationship with Castros Cuba, and so it is almost natural that Lidice and Czechoslovakia who were the subjects of world wide interest thirty five years ago are today almost forgotten. We hear nothing of Lidice ouside this refreshing annual revival here and very little of Czechoslovakia outside of a brief news item when some individual is fortunate enough to get out of his country and once again is able to breathe and speak freely in an atmosphere of democratic understanding. It is difficult to get a true picture of everyday life in Czechoslovakia today... the official news is naturally slanted to present a favorable picture and those who could perhaps voice their true opinions, cannot do so for fear of retribution...

Yet at a meeting like this, here in the heart of America we must keep alive the indomitable spirit that has kept old Bohemia and newborn Czechoslovakia ever on the alert, ever ready to fight for their freedom whenever an opportunity presented itself... Time marches on... new forces come relentlessly to the foreground and it is to be hoped that at sometime in the future, the people of Czechoslovakia will once again be free to voice their opinions... assert their rights to be heard... be able to elect their leaders in the true democratic spirit so deeply imbedded in the heart and soul of every true Czechoslovak... Is this just an idle dream... a lot of wishful thinking, an effort to escape todays bitter reality in hopes and aspirations for a better tomorrow? Who knows?

French historian Ernest Dennis... contemporary and good friend of Thomas Masaryk, Edward Benes, Stefanik and all the revolutionary leaders who carried forth the banner of liberation, wrote an encouraging commentary about Bohemians as follows:

"They have hard heads and bold hearts. They have lived through the most frightful test and did not perish; with a heroic effort of their will they were able to tear assunder the very sheets in which their nations corpse was wrapped before being buried in the grave; they have proven repeatedly that their courage fears no sacrifice when it comes to the defense of their rights. The pupils of Komensky are ever ready if needed to become once again Zizkas warriors... To preserve the glorious heritage willed to them by their heroes and their martyrs, they are ever ready when a fateful moment arrives to offer their extreme sacrifices."

Friends allow me to conclude with an appeal to you who are gathered here and to your friends and relatives and to the shrinking multitude of native Czechoslovakians, as well as to those of the second and third generation, let us resolve to keep alive the flame of hope... the unfettered spirit of independence... and the determination that if and when the moment of action will arrive we will once again be ready as we were in the past to help the people of Czechoslovakia and our own U.S. in their struggle for freedom, independence and a vibrant democratic form of government. In this way will we be able to really pay honor to the martyrs of Lidice and to add living glory to this symbolic torch of Liberty.

Noworul Memorial Chapels
2658 S. Central Park Ave. Telefon: 762-2233
Chicago, Illinois 60623